

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ, НАУКИ ТА МОЛОДІ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ**

**Збірник
сценаріїв виховних заходів
викладачів
Луцького педагогічного
коледжу**

Випуск 11

Луцьк, 2019

УДК 377.8.018
ББК 74.574.05
З-41

Збірник сценаріїв виховних заходів викладачів Луцького педагогічного коледжу (Випуск 11). – Луцьк : Луцький педагогічний коледж, 2019. – 144 с.

Збірник містить 20 авторських розробок виховних заходів, проведених викладачами Луцького педагогічного коледжу. Добірка сценаріїв відрізняється тематичною різноманітністю та доступністю в практичній реалізації. Кожен сценарій – це зразок творчості педагога-практика, що допоможе кураторам груп у процесі виховання особистості майбутнього вчителя, формуванні його моральних якостей, розумових і творчих здібностей, згуртуванні студентського колективу.

Мета книги – допомогти кураторам студентських груп, вихователям в організації різноманітних виховних заходів, зробити змістовним та цікавим дозвілля студентів.

Друкується за рішенням науково-методичної ради Луцького педагогічного коледжу (протокол № 4 від 18.01.2019) та методичного об'єднання кураторів (протокол № 3 від 17.01.2019)

Укладачі:

Ковальчук І. Л., кандидат філософських наук, доцент, завідувач навчально-методичного кабінету Луцького педагогічного коледжу

Оксенчук Т. В., викладач-методист, заступник директора з виховної роботи

Бахомент С. П., викладач-методист, голова методичного об'єднання кураторів груп

Автори несуть відповідальність
за зміст та достовірність поданої інформації

ISBN 978-966-361-788-6

ЗМІСТ

I. СЦЕНАРІЇ ТЕМАТИЧНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-ПІЗНАВАЛЬНИХ ВИХОВНИХ ГОДИН

1. Боярчук С. І. Патріотичне виховання В. Сухомлинського у вимірах сучасності: паралелі, трансформації	5
2. Царик Т. М., Боремчук Л. І. Толерантність людини – найважливіша умова миру і злагоди в сім'ї, колективі, суспільстві	11
3. Мельничук О. В., Ярощук Н. П. Тренінгове заняття «Вчимося розуміти та підтримувати».....	19
4. Денисова С. П. «9 травня».....	25
5. Боремчук Л. І., Чемерис І. В., Цюриць Л. А., Сидорук Л. А. «Краса людської душі».....	30
6. Кузьміна І. В. «Патріарх волинської літератури» (година поезії, присвячена 85 річниці від дня народження Віктора Лазарука).....	42
7. Кардашук Н. В., Мінасова О. О. «Об'єднаймося заради безпеки» (1 грудня – Всесвітній день боротьби зі СНІДом)....	47
8. Павлюк Н. М., Левицька В. А. «Україна – це ми!».....	54
9. Суворова Т. І., Северина Л. Є., Табак Н. В. Відкрита виховна година «Життя людини – найвища цінність».....	62

II. СЦЕНАРІЇ МУЗИЧНО-МИСТЕЦЬКИХ ВИХОВНИХ ЗАХОДІВ

10. Регуліч І. В., Зарицька А. А. «Андріївські вечорниці».....	68
11. Кузьміна І. В. «Журба і радість – два крила».....	71
12. Ткачук С. М., Степанюк І. В., Мельничук О. М. «Нема поганої погоди у природи».....	86
13. Вірста С. Є., Бойко Т. В., Цюриць Л. А. Сценарій виховної години «Вічний дарунок – хустина квітчаста».....	92

III. СЦЕНАРІЇ МАСОВИХ ВИХОВНИХ ЗАХОДІВ

14. Бахомент С. П., Оксенчук Т. В. Сценарій урочистої лінійки до Дня знань (2018-2019 н. р.).....	99
15. Борбич Н. В., Гузенко О. А., Оксенчук Т. В., Бахомент С. П., Бубін А. О., Мельничук О. В., Ярощук Н. П. «Кращий студент Луцького педагогічного коледжу 2018-2019 н. р.».....	105

16. Фари́на А. С., Гала́н О. М. Сценарій урочистостей до Дня працівників освіти.....	113
17. Дми́тренко Н. С., Марти́нюк М. І., Шуст А. М. «День народження Луцького педагогічного коледжу».....	116
18. Бляше́вська А. В., Ча́пюк Ю. С. Тематична виховна година «Величну пісню коледжу співаємо».....	123
19. Горе́бець Т. В., Мазу́рок І. В. Музичні заняття в закладах дошкільної освіти. Види музичної діяльності. Лекція-концерт на допомогу студентам-практикантам відділення «Музичне виховання».....	129
20. Дени́сенко Н. Г., Найт Н. Ф. Сценарій випускного заочного відділення 2018 року.....	138

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В. СУХОМЛИНСЬКОГО У ВИМІРАХ СУЧАСНОСТІ: ПАРАЛЕЛІ, ТРАНСФОРМАЦІЇ

Мета. Розкрити сутність ідеї патріотизму В. Сухомлинського як форпосту українства крізь призму сучасності, особливості формування патріотизму як однієї із пріоритетних якостей особистості. Виховувати у дітей та молоді національну свідомість, почуття гордості за свою державу. Формувати у студентів гуманістичний світогляд, активну громадянську позицію.

Обладнання: ретросвітлина, відеофільм «Кінопортрет»; твори В. Сухомлинського, презентації.

Ведучий 1

Проблему патріотизму, яка є першоосновою демократичних перетворень, свідомого формування громадянсько-національного світогляду осмислював сподвижник української педагогіки В. Сухомлинський, 100-річний ювілей від дня народження якого ми вшановуємо у цьому році.

У своїх працях «Як виховати справжню людину», «Народження громадянина» та інших він обґрунтував сутність методологічних підходів до виховання громадянина своєї держави, дієвого патріота, вибудував стратегію виховних впливів на особистість, успішно апробував її у Павлівській школі.

Ведучий 2

В. Сухомлинський - український просвітитель, який здійнявся від сільського вчителя до вершин світової духовності й культури.

- А чи знаєте ви, що загальний наклад його книг становить близько 4 мільйонів примірників, виданих різними мовами. Книга «Серце віддаю дітям» вийшла друком 30 мовами світу. Зокрема, у Китаї перекладені й видані великими тиражами практично всі твори В. Сухомлинського.

Ведучий 1

У 1989 році створено Міжнародне товариство послідовників В. Сухомлинського, західноєвропейська штаб-квартира у Марбурзі. Його науково-методологічні розробки, практичний досвід втілюються в освітньо-виховних системах Японії, США, Канади, Австралії. І ми сьогодні актуалізуємо ідеї В. Сухомлинського щодо патріотичного виховання дітей та молоді у контексті сучасності.

У підготовці ми керувалися нормативно-правовими документами, основоположним з яких є Стратегія національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки. У документі зазначається, що патріотичне виховання є «одним із пріоритетних напрямів діяльності держави та суспільства».

Важливою є Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді, яка визначає патріотичне виховання як складову національного виховання, головною метою якого є становлення самодостатнього громадянина-патріота України.

Ведучий 2

Близьким до таких тверджень є бачення В. Сухомлинського щодо патріотичного виховання. Педагог писав «...патріотичне виховання доцільно здійснювати на національних цінностях, серед яких провідними є любов до рідної землі, народу й Батьківщини, любов до найбільш рідних людей, членів сім'ї та родини, любов до рідної мови, шанобливе й бережливе ставлення до історії та культури українського народу, праця на благо свого народу й Батьківщини».

Ведучий 1

Звідси випливає, що проблема виховання патріотизму надзвичайно багатоаспектна через свою інтегративну функцію, тому однаково значуща для всіх ланок освіти, починаючи з дошкільної. Формування любові до Батьківщини, національної гордості починається з раннього дитинства.

«Патріотизм починається з колиски» - зазначав В. Сухомлинський.

«Для кожного з нас Батьківщина починається з чогось маленького, ніби незначного і непримітного; в життя кожного з нас назавжди, до останнього нашого подиху входить щось єдине і незмінне.....Це наш рідний куточок, що втілює в собі живий образ нашої Вітчизни».

Ведучий 2

Як допомогти наповнити серце дитини любов'ю до країни, яку вони лише починають пізнавати? Як зростити патріота?

Ведучий 1

Відповідь на ці запитання знаходимо у праці «Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості». В. Сухомлинський наголошував, завдання вихователя - «відкрити перед кожним вихованцем усі джерела, якими живиться могутнє почуття любові до Батьківщини. Це і природа рідного краю, слово рідної мови, культ Матері і Батька, Мала Батьківщина, її історичне та героїчне минуле, працелюбність».

Отже, ми бачимо, що патріотизм має інтегральний зміст.

З огляду на це в освітній роботі закладів дошкільної освіти поєднано такі основні напрями патріотичного виховання: формування уявлень про сім'ю, родину; ознайомлення з суспільним довіллям; формування знань про історію держави, державні символи; ознайомлення з традиціями і культурою свого народу; краєзнавство.

Ведучий 2

Ідея патріотизму повинна пройти через серце – і тільки тоді вона стає переконанням, вважаємо ми і педагоги дошкільних закладів. В. Сухомлинський зазначав *«У дитинстві починається тривалий процес пізнання – і розумом, і серцем – тих моральних цінностей, що лежать в основі: безмежної любові до Батьківщини, бажання стати справжнім патріотом, справжнім борцем».*

Як же реалізуються ідеї видатного педагога щодо патріотичного виховання у сучасному закладі дошкільної освіти? Пропонуємо огляд цікавих, змістовних форм роботи з дітьми, калейдоскоп яскравих подій, заходів, спрямованих на виховання маленьких громадян.

Тож запрошуємо у світ малого українця!

Презентація досвіду роботи закладів дошкільної освіти м. Луцька «Використання ідей В. Сухомлинського у патріотичному вихованні дітей дошкільного віку».

Ми переконуємося, що світ малого українця є цікавим, змістовним, збагачений патріотичними активностями. Педагоги будують освітній процес на патріотичних ідеях Василя Сухомлинського, і як зазначав педагог: «Любов до Вітчизни стає силою духу тільки тоді, коли у людини відображені в свідомості образи, пов'язані з рідним краєм, мовою, коли з'являється відчуття гордості від того, що все це - твоя Батьківщина»

Вихователі активно впроваджують ідеї патріотичного виховання, сповідують «Культ природи» В. Сухомлинського, відкривають перед дітьми вікно у живу природу. «Патріотичне бачення світу починається з того, що доросла людина, пригадуючи своє дитинство, бачить то струнку тополю біля дороги, то зелений луг із жовтими вогниками – квіточками кульбаби, то ніжні пелюстки вишневого цвіту; чує, заплющивши очі, далеку пісню, як доноситься з луку, пісню про те, як доспіває жито, пісню про вітер у широкому полі».

Військово-патріотичне виховання у викликах сьогодення

Ведучий 1

У сучасних умовах, коли Україна ціною життя Героїв Небесної Сотні, зусиллями українських військових, добровольців, волонтерів відстоює свободу і територіальну цілісність, особливого значення набуває військово-патріотичне виховання.

У Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді зазначено, що складовою частиною патріотичного виховання, а в часи воєнної загрози – пріоритетним, є військово-патріотичне виховання, зорієнтоване на формування у зростаючої особистості готовності до захисту Вітчизни.

Ведучий 2

Його зміст визначається національними інтересами України і покликаний забезпечити активну участь громадян у збереженні її безпеки від зовнішньої загрози. Робота з військово-патріотичного виховання молоді має проводитися комплексно, в єдності всіх його складників спільними зусиллями органів державного управління, а також освітніх закладів, сім'ї, громадських організацій та об'єднань, Збройних Сил України, інших силових структур.

Ведучий 1

Вивчення і аналіз праць В. Сухомлинського показують, що ним була створена і впроваджена в практику роботи ефективна система військово-патріотичного виховання молоді. Це досить широкий пласт, який включений у систему патріотичного виховання і має багато складових. Ми проаналізуємо та актуалізуємо ідеї В. Сухомлинського щодо військово-патріотичного виховання молоді.

Ведучий 2

В працях педагога подано велику кількість різноманітних форм роботи як колективних так і індивідуальних. Наведемо деякі з них:

-проведення біля місць захоронення загиблих воїнів урочистих зібрань з метою виховання молоді на образах людей, які віддали життя за торжество праці, істини й щастя майбутніх поколінь;

-закладання «Саду Героїв» на території колишнього табору для військовополонених;

-організація і проведення зимових та літніх військових ігор з тривалими переходами й спорудженням різноманітних укріплень.

-створення сільського пантеону – галереї портретів героїв-односельчан, що полягли за свободу і незалежність Батьківщини та багато інших.

І майже аналогічно звучить постанова Верховної Ради (про створення в центральній частині Києва Українського національного пантеону, а в інших містах України – Алеї пам'яті Героїв України).

Отже в текстах і контекстах сьогодення маємо аналогії. І можна наводити ще немало прикладів. «Особливо велике виховне значення мають походи по місцях бойової слави старших поколінь» - писав В. Сухомлинський. Вони дають неоціненні знання про мужність борців за свободу і незалежність нашої Батьківщини

Ведучий 1

Провідне місце у системі військово-патріотичного виховання В. Сухомлинський відводив військовим іграм. Вони організовувалися щорічно і влітку, і взимку. В. Сухомлинський рекомендував, щоб обов'язково проводили різноманітні військові ігри, які потребують великого напруження духовних і фізичних сил на природі під час канікул.

Ведучий 2

Які ж ігри проводяться з метою військово-патріотичного виховання сьогодні?

Дайджест. Військово-патріотичні ігри – осередок гарту

Військово-патріотична гра «Сокіл», «Джура»

Гасло. Козацька слава не погасне як образ дорогий і ясний

Всеукраїнська військово-патріотична теренова гра «Звитяга»

Гасло. В єдності - наша сила

Військово-патріотична теренова гра «СІЧ: Сила і Честь»

Військово-патріотичний табір «Легіонер» та «Оріяна»

Гасло. Якщо доля припече – поряд другове плече.

Таким чином патріотичному вихованню сприяє створення дитячих козацьких організацій, об'єднань, таборів, проведення форумів, дитячих військово-патріотичних ігор.

В. Сухомлинський зазначав: «Ніде з такою виразністю не переживаються почуття честі, як в умовах боротьби за перемогу колективу, а військова гра завжди є саме такою боротьбою».

Отже, ми проаналізували та актуалізували ідеї В. Сухомлинського щодо військово-патріотичного виховання, тексти педагога у контексті сучасності. Можемо стверджувати, що військово-патріотичні ігри, військово-спортивні ігри можна сприймати як інтерактивне середовище, у якому патріотичне виховання

молоді, відбувається через гуртування довкола «референтної» ідеї, у даному випадку це позитивно забарвлена національно-патріотична ідея.

Виклики нового століття - війна

Через особливий стан, у якому живе нині Україна, на передній план вийшли ті ідеї в творчому спадку Василя Сухомлинського, які не потрапляли в поле зору довгі роки, - це жертовність в ім'я Батьківщини, готовність до її захисту і ненависть до ворогів.

Актуалізуються слова Василя Олександровича: «Нехай роки дитинства і отрочтва ваших вихованців будуть роками пізнання Вітчизни». Далі він радить, щоб у вихованні дітей і підлітків на першому місці «були святині Вітчизни – земля,полита кров'ю героїв; одухотворені ідеї служіння народу; образи героїв, які віддали життя за те, щоб Вітчизна наша завжди сяяла в ореолі слави і величі»

Приклади героїзму українського народу під час Революції Гідності та українського війська у зоні АТО стали безцінним матеріалом для формування почуття патріотизму.

Ми маємо відкритого ворога, який пішов на нас війною. І якраз на часі слова й образи Сухомлинського, які сприяють героїзації патріотичного виховання. Він пише: «Війна – це всенародне горе, всенародне лихо. Але ми живемо в такому світі, де кожен повинен бути готовим до війни – готовий і фізично і – що надзвичайно важливо – готовий духовно, морально. Духовна готовність до мужньої зустрічі з жорстоким і невблаганним ворогом вимагає від нашого вихованця мужності, стійкості».

У нас нині дуже тривожний, і все ж оптимістичний час.

«На небосхилі людства кожен народ запалював свої зірки – священні імена патріотів-героїв, які будуть вічно сяяти, освітлюючи майбутнім поколінням шлях до кращого життя, до прогресу і щастя». В. Сухомлинський

І наші герої своїми життями, своїми серцями прокладають нам дорогу в майбутнє.

Пісня «Біля тополі» у виконанні гурту «Еней».

Не покидайте Україну

Роби для країни все, що ти можеш, з того, що маєш, там, де ти є

Хочеш змінити країну – почни з себе

Вір у себе – ти потрібен країні

Ведучий 1

Визначальною рисою українського патріотизму має бути його дієвість. Саме дієвий характер патріотизму спроможний перетворювати почуття в конкретні справи і вчинки на користь держави. Адже патріот - не той, хто говорить гарні слова про Україну, а готовий долати перешкоди, зв'язати свою долю з долею країни.

Структуру патріотизму складають кілька компонентів і саме діяльнісний є одним з них (готовність діяти на благо своєї країни, відстоювати її інтереси). Патріотизм можна трактувати як безпосередній прояв любові до Батьківщини у вчинках людей, активної діяльності на благо Вітчизни.

Педагог стверджував, що «...ставлення до ідеї Батьківщини як до священного й найдорожчого облагороджує всі людські почуття, зближує, ріднить людей, очищає душі від усього, що принижує гідність».

У самій назві «Не покидайте Україну» закладена та спроектована логіка спілкування. З наведених фактів станезрозуміло про що йтиметься мова.

Ведучий 2

Отже, факти. За попередні роки свою країну в пошуках заробітку залишили приблизно 8 мільйонів осіб. Щодня збирають валізи за кордон 73 українці. Кількість українців-заробітчан щорічно збільшується в геометричній прогресії, однак чітких офіційних підрахунків не існує.

У цю статистику входять українці різних професій, різного соціального статусу в тому числі і педагоги дошкільної освіти.

Чому це відбувається? Ми знаємо і хочемо спробувати дати відповідь на питання: як діяти молодим людям, забезпечити себе, не покидаючи Україну?

Отож, якщо ти студент, використовуй цей період життя максимально. Наша порада: бери участь у всьому, що пропонує коледж: гуртки, самоврядування, наукові роботи тощо. Ми рекомендуємо: берися за все, що трапляється на шляху. Найкраще, що можна зробити – просто спробувати

Ведучий 1

Можеш зробити джерелом доходу.....своє хобі. Любиш мандрувати – створи власний тревел-блог. Робиш щось своїми руками – починай це продавати. Добре знаєш іноземну мову – займися репетиторством після пар. Таким чином можна знайти невеличкий підрібок, а відтак, можливо, знайдеш нове покликання, навчальний заклад ти закінчиш не лише з дипломом на руках, але й досвідом за плечима. Можливості є, було б бажання!

Ведучий 2

Друге, опановуй професію, з якою хочеш пов'язати життя, на високому рівні і ти як класний профі, можеш спробувати для початку змінити щось в межах своєї сфери, спробувати щось нове.

Наприклад, піти попрацювати в приватний дошкільний заклад, дитячу студію, розширити коло своєї професійної діяльності, збагатити свій досвід, дізнатися про певні юридичні аспекти, а пізніше відкрити власний дитячий центр чи студію. Це цілком реально.

Ведучий 1

Добірка топ-дев'ять приватних центрів розвитку, дитячих клубів, арт-студій, які досить успішно функціонують у м. Луцьку.

Презентація

Тому рекомендуємо негайно взятися до справи!

Отже, третій варіант. Наведемо приклади молодих успішних людей, які перетворюють хобі у власну справу, які реалізували себе в Україні, на Волині.

Презентація

Ведучий 2

Отже, патріотизм вимагає глибинного переживання, є почуттям, яке потрібно підтверджувати особистими вчинками і діями. Патріот – це людина, яка розуміє і поділяє сутність національної ідеї; є носієм національної культури; і також своєю

професійною діяльністю сприяє економічному зростанню України. Патріотизм виявляється в практичній діяльності, спрямованій на розвиток своєї країни. Ми повинні усвідомлювати, що моральний аспект патріотизму полягає і в розвитку національної економіки, і в підтримці національного виробника. *«Патріотизм – серцевина людини, основа її активної позиції»*

Флешмоб Україна – це ми. Ми – це Україна

Література:

1. Нікітіна І. І. Провідні ідеї В. Сухомлинського в контексті сучасних ідей дошкільної освіти / І. І. Нікітіна // Світ виховання. – 2012. – № 2. – С. 8-14.
2. Трансформація гуманістичних ідей Василя Сухомлинського в освітньому просторі / Упоряд. Н. А. Калініченко. – Кіровоград: КОІППО імені Василя Сухомлинського, 2013. – 210 с.
3. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді. / Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15>.
4. Сухомлинська О. В. Ідея свободи у поглядах В. О. Сухомлинського // Педагогіка і психологія. – 2005. – № 4. – С. 106-115.
5. Сухомлинський В. О. Вибрані твори: В 5-ти т. - Т. 1. – К.: Радянська школа, 1976. – 654 с.
6. Сухомлинський В. О. Вибрані твори в 5-ти т. Том 3. - К.: Радянська школа, 1977. – 670 с.
7. Сухомлинський В. О. Сто порад учителям. – К.: Рад. школа, 1988. – 304 с.
8. Сухорукова, Г. Виховання людяності – проблема сучасності. Педагогіка кордоцентризму В. О. Сухомлинського / Галина Сухорукова // Дошкільне виховання. – 2012. – № 8. – С. 2-6.
9. Стратегія національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 - 2020 роки.
10. Сухопарова, І. Пізнавати світ серцем і розумом: філософія для дітей за творами Василя Сухомлинського / Ірина Сухопарова // Дошкільне виховання. – 2012. – № 5. – С. 14-18.

Царик Т. М.,
куратор 4-В курсу
Боремчук Л. І.,
методист коледжу, куратор 11-дош.

ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЛЮДИНИ – НАЙВАЖЛИВІША УМОВА МИРУ І ЗЛАГОДИ В СІМ'Ї, КОЛЕКТИВІ, СУСПІЛЬСТВІ *(Виховна година з елементами тренінгу)*

Мета: розкрити поняття «толерантність», використовуючи історичні факти, афоризми видатних людей, показати певні рівні толерантної поведінки людини; розвивати вміння аналізувати, приймати рішення, вибирати правильну позицію; виховувати спостережливість, уважність до інших людей, здатність бачити і розуміти відмінність іншої людини від себе, вчити встановлювати стосунки на

доброзичливій основі; виховувати чуйність, взаємоповагу, людяність, терпимість і небайдужість; виховувати почуття взаємодопомоги та дружнього прийняття іншої людини; сприяти формуванню ціннісних установок на толерантне спілкування та навичок толерантної поведінки, звичок.

Хід заходу

Вправа «Доміно»

Мета: визначити, у чому учасники групи схожі між собою, акцентувати увагу, що, попри відмінності між людьми, завжди можна знайти спільне.

- Толерантність – це гармонія в розмаїтті. Усі ми різні за віком, зовнішністю, уподобаннями тощо. І це добре, це робить кожного особливим. Водночас у кожного є багато спільного. Що це? Давайте дізнаємося про це за допомогою гри «Доміно». Принцип гри: під час гри учасники вибудовують ланцюг кісточок, які стикаються половинками з однаковими числами. У нас замість доміно будуть члени групи, а замість очок – їхні характеристики, якості, вподобання. «Виставляти» учасників будемо від кожної команди по черзі. Отже, почнемо. Першою розпочинаю я: з одного боку – у мене є син, а з другого – люблю гуляти пішки. Продовжуємо.

- У кожної людини можна знайти те, що об'єднує її з іншими людьми. І саме така «подібність» може стати основою для спілкування. Процес спілкування вимагає від кожного особливих знань та умінь. Багато помилок пов'язано з невмінням бачити за вчинками справжні мотиви та потреби.

Толерантне ставлення людини

Збереже планету від негод,

Розрубає мотлох павутини,

Переріже нитку перешкод.

Толерантне ставлення до всього

Збереже й врятує,

Допоможе вгледіть перемогу,

Допоможе витримати все.

Будь завжди нестримним вільнодумцем,

Свої мрії пензлем намалюй.

Освіти життя яскравим сонцем,

Толерантний Всесвіт побудуй!

Старовинна легенда

Зустрілися раз білий і чорношкірий. Стали розмовляти:

- Який ти потворний, негре. Неначе увесь сажею вимазаний, — сказав білий.

Чорний зневажливо зіщулився і сказав:

- Який ти потворний, білий! Неначе тебе всього обернули папером.

Сперечалися вони, сперечалися, ніяк не могли прийти до згоди і вирішили піти до мудреця. Вислухав їх мудрець і сказав білому:

- Подивися, який красивий твій чорний брат. Він чорний, як південна ніч, і в ній, подібно до зірок, сяють очі його... Потім мудрець звернувся до чорношкірого:

- А ти, друже, подивися, який красивий твій білий брат. Він красивий, як виблискуючий білий сніг, що лежить на вершинах наших гір, а волосся його - кольори сонця...

Негр і білий присоромилися своєї суперечки і помирилися.

А мудрець думав про майбутнє. І видалася йому така картина... Круяться у веселому хороводі, танцюючи і виспівуючи пісні, білі, чорні, жовті люди. З любов'ю дивляться вони одне на одного. І перекриває звуки музики і пісень чийсь молодий голос: «Як добре, що всі ми різні. А то жити було б так нудно!»

- Про що ця легенда, чого вчить? (*Відповіді студентів*)

- Сьогодні наша розмова присвячена **толерантності**. 16 листопада Міжнародний день толерантності. Не всім, може бути, знайоме це слово. І, на перший погляд, звучить воно абсолютно незрозуміло. Але сенс, який воно несе, дуже важливий для існування і розвитку людського суспільства. Сучасна культурна людина - це не тільки освічена людина, але людина, що володіє почуттям самоповаги, яку шанують оточуючі.

Поняття «**толерантність**» є синонімом слова «терпимість», саме так воно звучить латиною.

Толерантність людей є найважливішою умовою миру і злагоди в сім'ї, колективі та суспільстві. Принципи толерантності закріплені у Декларації, проголошеній та підписаній Юнеско 16 листопада 1995р.

У ст.1 говориться, що:

1.1. Толерантність означає поважання, сприйняття та розуміння багатого різноманіття культур нашого світу, форм самовираження та самовиявлення людської особистості. Формуванню толерантності сприяють знання, відкритість, спілкування та свобода думки, совісті й переконань. Толерантність – це єдність у різноманітті. Це не тільки моральний обов'язок, а й політична та правова потреба. Толерантність – це те, що уможливорює досягнення миру, сприяє переходу від культури війни до культури миру.

1.2. Толерантність – це не поступка, поблажливість чи потурання. Толерантність – це передусім активна позиція, що формується на основі визнання універсальних прав та основних свобод людини.

Поняття толерантності зустрічається ще у XVIII ст. в епоху Просвітництва. Французький філософ і просвітитель Вольтер писав: «Ваша думка для мене глибоко ворожа, але за ваше право її висловити я ладен віддати своє життя».

Протягом останніх 5 тисяч років на планеті відбулося 14 тисяч воєн, у яких загинуло майже 5 млрд. чоловік. Після Другої світової війни у 70 країнах сталося 130 збройних конфліктів і «малих» війн, у яких загинуло 20 млн. чол. За всю історію свого існування людство жило в мирі лише 30 років. Толерантність як якість особистості вважається необхідним для успішної адаптації до нових несподіваних умов. Люди, які не володіють толерантністю, проявляючи категоричність, виявляються нездатними до змін, яких вимагає від нас життя.

- Розуміння толерантності в різних культурах неоднакове, оскільки залежить від історичного досвіду народів.

Студенти (по черзі):

- у англійців толерантність розуміють як готовність і здатність без протесту вислухати особу;

- у французів – як певну свободу іншого, його думки, прагнення, політичних і релігійних поглядів;

- у іспанців толерантність означає здатність визнавати відмінність ідеї інших людей;
- у китайців бути толерантним – проявляти великодушність по відношенню до інших;
- в арабському світі толерантність – прощення, терпимість, співчуття іншому;
- а у персидському – ще й готовність до примирення;
- в українців толерантність – це здатність терпіти щось або когось, бути стриманим, стійким.

- Зараз толерантність розуміють як пошану і визнання рівності, відмову від домінування і насильства, визнання думки інших відповідно до своїх думок і поглядів. Отже, толерантність перш за все ставить за мету сприймання людей такими, якими вони є, і взаємодію з ними на основі згоди.

Типи толерантності в сучасному суспільстві

На початку ХХІ ст. проблема толерантності набула особливої актуальності у зв'язку із процесом глобалізації, що зіштовхує релігійні, національні й етнічні ідентичності різних культур і народів. Формування громадянського суспільства неможливе без відповідного усвідомлення фундаментальних цінностей демократії.

- Однією з основних таких цінностей є цінність **толерантності**. Проблема толерантності сьогодні — одна з центральних проблем як глобального, так і національного порядку.

- Толерантність - це терпимість до чужих думок, вірувань, поведінки. Це повага або визнання рівності інших, відмова від домінування чи насильства. Інакше кажучи, постійні, цілеспрямовані зусилля для створення такого інформаційного поля, яке б культивувало в людині й суспільстві настанову на самообмеження, злагоду та співробітництво, на емоційну мобілізацію на злагоду культур.

Типологізація толерантності за соціальними сферами її буття:

• *вікова толерантність* - неупередженість до апріорних «недоліків» людини, пов'язаних з її віком. Вікова толерантність цілком може поєднуватися із прийнятою у багатьох культурах повагою до осіб похилого віку;

• *освітня толерантність*. Очевидно, що даний тип толерантності має відношення до побутової сфери і не пов'язаний з обговорюваним питанням, де рівень освіти суб'єктів права є вирішальним чинником;

• *міжнаціональна толерантність* - ставлення до представників різних націй, неприпустимість перенесення недоліків і негативних вчинків окремих представників національності на інших людей, ставитися до будь-якої людини з позиції «презумпції національної невинності»;

• *расова толерантність* - відсутність упереджень до представників іншої раси;

• *релігійна толерантність* - ставлення до догматів різних конфесій, до релігійності з боку представників різних конфесійальних груп;

• *географічна толерантність* - неупередженість до жителів невеликих або провінційних міст, сіл та інших регіонів з боку столичних жителів, і навпаки;

- *міжкласова толерантність* - терпиме ставлення до представників різних майнових шарів — багатих до бідних, бідних до багатих;
- *фізіологічна толерантність* - ставлення до хворих, інвалідів, фізично неповноцінних, осіб із зовнішніми недоліками тощо;
- *політична толерантність* - ставлення до діяльності різних партій і об'єднань, висловлювань їх членів.

Робота в групах

- Проаналізуйте в групах ситуацію, оберіть свій варіант відповіді й поясніть його. Дайте визначення поняття «межа терпимості».

Ситуація 1.

Дмитро має нетипову для хлопця зачіску - надто довге волосся. Як поводитися тим, кому такий стиль не подобається?

Варіанти:

- постійно демонструвати своє негативне ставлення, у різкій формі рекомендувати змінити зачіску;
- виходити з того, що людина має право на самовираження й може робити будь-що зі своїм волоссям;
- вимагати дотримуватися загального стилю одягу та зачіски на заняттях.

Ситуація 2.

Оксана часто пропускає навчальні заняття без поважних причин. Як ставитися до цього?

Варіанти:

- засуджувати її за ці вчинки;
- вважати, що це - особиста справа Оксани й не втручатися;
- із розумінням поставитися до проблем Оксани, поступово заохочувати її до навчання.

Ситуація 3.

Вадим постійно виявляє неповагу до інших, брутальність до своїх товаришів. Що робити?

Варіанти:

- прагнути уникати спілкування з Вадимом;
 - відповісти брутальністю на брутальність.
 - «ковтати» образи і проводити роз'яснювальну роботу.
- (Відповіді студентів.)

Вправа «Як ми розуміємо поняття толерантність?»

Пропонується завдання: користуючись роздатковим матеріалом, пояснити вислови видатних людей про толерантність (робота в групах).

Прочитайте наведені висловлювання та обговоріть:

- Що для автора означає поняття «толерантність».
- Чи погоджуєтеся ви з автором цього висловлювання.

(Готується як роздавальний матеріал)

☐ ***Щаслива людина та, яка дарує щастя багатьом людям.*** (Дені Дідро, французький математик)

- **Ображаючи іншого, ти не турбуєшся про самого себе.** (Леонардо да Вінчі, італійський художник епохи Відродження)
- **Якщо ти байдужий до страждань інших, ти не заслуговуєш на звання людини.** (Сааді, перський поет)
- **Підняти слабого - цього замало: треба ще його потім і підтримати.** (Вільям Шекспір, англійський драматург)
- **Дійсна ознака, за якою можна впізнати справжнього мудреця, - терпимість.** (Генрік Ібсен, норвезький драматург)
- **Гідність людини полягає в тому, щоб любити тих, хто її ображає.** (Марк Аврелій, давньоримський імператор і філософ)
- **Байдужість - це параліч душі, її передчасна смерть.** (Антон Чехов, російський письменник)
- **Поведінка - це дзеркало, у якому кожен показує свою подобу.** (Гете, німецький поет)
- **Трьох речей треба уникати у житті: ненависті, заздрості, презирства.** (Східна мудрість)
- **Нехай справи твої будуть такими, якими ти хотів би їх згадувати на схилі віку.** (Марк Аврелій)
- **Якщо я чимось на тебе не схожий, я цим зовсім не ображаю тебе, а навпроти обдаровую.** (Антуан де Сент-Екзюпері, французький письменник)

- Отже, толерантність – це мистецтво жити у світі несхожих людей та ідей.

Двоколірний вірш

Коли де-небудь квітку бачу,
«Зірви!» - кричить мені, аж плаче.
Повз деревце іду зелене,
«Зламай!» - схиляється до мене.
В гніздечку пташку стріну в гаї,
«Зжени», - мерщій мене благає.
«Забий!» - цвіркун сюркоче в просі...
Е ні, негарний вірш такий.
Хай ліпше буде – навпаки!
Коли де бачу квітки очі,
«Люби!» - вона мені шепоче.
Повз деревце іду зелене,
«Привіт», - схиляється до мене.
В гніздечку пташку стріну в гаї,
Питає пташка: «Як ся маєш?»
«Спочинь», - з болота жабка просить.
«Всміхнись», - цвіркун сюркоче в просі.
Який же світ кругом чудовий!
Додому йду в добрі й любові.

- Все залежить від нас, толерантність починається з повсякденного життя. Лише толерантні і доброзичливі люди можуть побудувати демократичну, процвітаючу державу.

Гра «Асоціативний ряд»

- Давайте спробуємо на кожну літеру слова толерантність назвати рису характеру, притаманну толерантній людині. (На дошці записане у стовпчик слово толерантність, студенти по черзі називають рису характеру і виходять записувати її)

Т – терплячий, товариський, тактовний;

О – обережний, об'єктивний, оригінальний, особливий;

Л – лояльний, лагідний, легкий у спілкуванні;

Е – енергійний, елегантний, ефективний;

Р – рівний, розсудливий, рівнозначний, рівноправний;

А – активний, акуратний, авторитетний;

Н – надійний, найдорожчий;

Т – терплячий;

Н – необхідний людям, ніжний, незалежний;

І – інтелігентний, ідеальний, ідейний;

С – співчуваючий, сприймаючий свободу думок і дій іншого, страждаючий;

Т – тактовний, товариський;

Б.

- Я бажаю, щоб ви про них не забували та шукали їх у собі.

Вправа «Чарівна крамниця»

Вправа дає учасникам можливість з'ясувати, яких якостей їм не вистачає для того, щоб вважатися справді толерантними людьми.

- Уявіть, що існує крамниця, в якій є вельми незвичайні «речі»: терпіння, поблажливість, прихильність до інших, почуття гумору, чуйність, довіра, альтруїзм, вміння володіти собою, доброзичливість, гуманізм, уміння слухати, допитливість, здатність до співпереживання. Я виступлю в ролі продавця, який обмінює одні якості на інші.

Беруть участь усі бажаючі. Викликається учасник. Він може обрати одну або декілька «речей», яких у нього немає. (Це ті якості, які слабо виражені у данного учасника). Наприклад, покупець просить у продавця терпіння. Продавець з'ясовує, скільки і навіщо йому потрібно і в яких випадках він хоче бути терплячим. Як оплату продавець просить щось взамін, наприклад, хтось може розплатитися почуттям гумору, якого у нього в надлишку.

Притча про цвяхи.

Жив собі хлопчик із жахливим характером. Якось батько дав йому мішок із цвяхами й велів по одному забивати їх у паркан щоразу, коли хлопчик втратить терпець і з кимось посвариться. У перший день хлопчик забив 37 цвяхів. Згодом він навчився володіти собою, і кількість цвяхів щодня зменшувалася. Хлопчик зрозумів, що легше навчитися опановувати себе, ніж забивати цвяхи.

Нарешті настав день, коли він не забив жодного цвяха. Син підійшов до батька й сказав йому про це.

Тоді батько велів синові витягати із паркана по одному цвяху тими днями, коли він не втратить самоконтролю, і ні з ким не посвариться.

Минали дні, і згодом син зміг сказати батькові, що у паркані не залишилося жодного цвяха. Батько підвів сина до паркана і сказав: «Ти добре поводишся, але подивися, скільки дірок залишилося... Паркан ніколи не буде таким, як колись».

Коли ви з кимось сваритесь і говорите щось неприємне, ви залишаєте по собі такі ж рани, як ці дірки від цвяхів. І рани застаються, попри те, скільки разів потім ви попросите пробачення. Словесні рани завдають такого ж болю, як і фізичні.

Не залишайте на своєму шляху цих дірок. Не забивайте цвяхи ворожнечі, нерозуміння і жорстокості в душі людей. Будьте толерантним

Гра «Дерево толерантності»

- Візьміть кожен по листочку і напишіть на них, що, по-вашому, треба зробити, аби наша група стала простором толерантності, тобто щоб стосунки в ній стали якомога більш толерантними. (Студенти на папірцях у формі листочків пишуть, що треба зробити, щоб група стала «Простором толерантності»). Папірці наклеюються на символічний малюнок дерева, який вивішується на дошці).

- І наостанок я хочу розповісти вам ще одну легенду.

Колись давно на півдні Африки жив розумний, але дуже пихатий вождь. Увесь день його складався з примірян вишуканого вбрання та розмов із підданими про свій розум. Так минали дні за днями, роки за роками... Аж ось прокотилася країною чутка, що в пустелі з'явився мудрець. Дуже розлютився вождь: як можна називати якогось там старця найрозумнішою людиною у світі?! Але він нікому свого обурення не показав, а запросив мудреця до себе...

І ось настав день зустрічі. Зібралось усе плем'я, щоб послухати найрозумніших людей у світі. Вождь сидів на високому троні й тримав у руках за спиною метелика. До нього підійшов невеличкий, худорлявий чоловік, привітався, сказав, що готовий відповісти на будь-яке запитання. І тоді, недобре посміхаючись, вождь сказав: «Скажи-но мені, що я тримаю в руках, живе чи мертво?».

Мудрець трохи подумав, усміхнувся й відповів: «Усе у твоїх руках».

- Тож завжди пам'ятайте, усі ваші дії, вчинки тільки у ваших руках.

«Мішечок порад»:

✓ будьте готові до того, що всі люди різні – не кращі й не гірші, а просто різні;

✓ навчіться сприймати людей такими, якими вони є, не намагайтесь змінити в них те, що нам не подобається;

✓ цінуйте в кожній людині особистість і поважайте її думки, почуття, переконання, незалежно від того, чи збігаються вони з вашими;

✓ зберігайте „ своє обличчя ”, знайдіть себе і за будь-яких обставин залишайтеся самим собою.

Як легко буває комусь нагрубити,

Як тяжко сказати: «Прости».

Як легко буває нечесному жити,

Як тяжко до храму прийти.

Частенько далеко гріхи чужі бачим,

Під носом не бачим своїх.

Найменшу провину чужу не пробачим,

На кпини піднімем і сміх.

Як часто буває: не власного болю

Нам серцем не досягнуть,
І знов по життю понівечені долі
Пліч-о-пліч вже поряд ідуть.
Щоб горе, байдужість тебе обминули,
Щоб друзів не розгубив,
Треба щоб люди Людину відчули,
Щоб сам ти Людиною був!

Мельничук О.В.,

Ярощук Н.П.,

викладачі кафедри педагогіки, психології та окремих методик

ТРЕНІНГОВЕ ЗАНЯТТЯ «ВЧИМОСЯ РОЗУМІТИ ТА ПІДТРИМУВАТИ»

Мета: формування готовності студентів до роботи в умовах інклюзії

Завдання:

- з'ясувати, що таке «інклюзивне навчання», необхідність його впровадження;
- формувати та розвивати вміння й навички роботи з дітьми з особливими потребами;
- розвивати здібності контролювати ситуацію, адекватно сприймати себе та інших;
- розвивати емпатію, рефлексію, толерантність.

І заняття.

Матеріали: плакати «Сонце», «Правила групи», «Очікування», ватмани, аркуші А4, ручки, маркери, стікери, кольорові олівці та папір, крихітні речі – годинник, чашка з водою, скляна прикраса, горщик з квітами тощо, шарфи, великі рукавиці, пов'язки на очі, беруши, горіхи, аркушики з надписами до вправи «Зображення», аркуші з інструкцією до вправи «Здогадайся», фліп-чарт, музичний супровід.

Час: 2 год.40 хв.

Хід заняття.

Вступне слово тренера.

Якими б темпами не розвивалося людство, як би не змінювалися погляди та цінності, демократія та гуманізм – залишаються стандартом для високomorального суспільства. Прагнучі вдосконалення, світова спільнота переходить до нової парадигми – «єдине суспільство, яке включає людей з різноманітними проблемами». Повага та прийняття людей фізично та інтелектуально неповносправних є новою культурною й освітньою нормою для усього цивілізованого світу. Наша країна робить перші кроки, щоб відповідати цим соціальним стандартам. Це формування законодавчої бази, реформування освітніх та соціальних установ, організація спеціальної підготовки та перепідготовки

педагогічних кадрів для роботи з дітьми з особливими потребами в умовах інклюзивного навчання.

Інклюзія – це процес реального включення інвалідів у активне суспільне життя. При інклюзії всі зацікавлені сторони мають активно долучатися до участі для отримання бажаного результату. Інклюзія однаковою мірою необхідна всім членам суспільства. Інклюзія – це належність до співтовариства (групи друзів, школи, місця проживання).

Інклюзію в освіті можна розглядати як один із багатьох аспектів інклюзії в суспільстві загалом. Бути інклюзивним - означає шукати шляхи для всіх дітей бути разом під час навчання (включно з дітьми з інвалідністю). Інклюзія враховує потреби, а також і спеціальні умови та підтримку, необхідні і учню і педагогам для досягнення успіху.

Майже у кожному навчальному закладі вже навчаються діти з особливими потребами, які мають діагноз, а значить і певні труднощі у пристосуванні до навчального процесу. Завданням педагога є зробити цей процес максимально прийнятним та комфортним, знайти особистісний підхід до кожного підопічного і сформувати дружній учнівський колектив. Ця нелегка задача потребує неабияких зусиль. Крім спеціальних знань, які необхідно опанувати вчителю, щоб здійснювати свою діяльність професійно, потрібно емоційна зрілість та готовність.

Наші заняття спрямовані на те, щоб допомогти педагогові пристосуватися до нової ситуації, осмислити та усвідомити нові завдання, морально налаштуватися на роботу.

Вправа-знайомство «Можу-не можу».

Мета:сприяти зближенню учасників групи.

Вправи краще починати не з тренера, а з почергових відповідей учасників. Так як це педагоги, які мають високу самооцінку, авторитет, досвідченість. Щоб позитивно налаштувати їх до себе, тренер має виступати як один з учасників тренінгового процесу, і на рівних брати участь.

Кожен з учасників, які розміщені по колу, вітається, говорить ім'я, яким хотів би щоб його називали під час занять. Та продовжує фразу «Я впевнено можу сказати, що можу..., але не можу...» (спочатку називаючи вміння, навичку, якість якими володіє, потім те, що досі не навчився робити).

Обговорення:

- Ви думаєте є люди, які вміють усе і не мають недоліків?
- Як ставляться у суспільстві до людей, які мало що вміють? А як повинні?

Правила групи

Мета: організувати ефективну роботу за певними правилами.

Тренер роздає кожному учасникові кілька маленьких липких папірців (стікерів) та просить написати декілька умов співпраці (кожну на окремому аркушику), потрібних саме йому для ефективної роботи в групі.

Далі тренер просить почергово зачитати написане. Та закріпити, як один із променів, на задалегідь приготовленому плакаті з малюнком сонця. В одному промені – ті пропозиції умов, що збігаються за змістом. Далі переформулювати

пропозиції умов у вигляді норм поведінки (правил), необхідних на тренінгу та записати це на ще одному плакаті.

Обговорення:

- Що нам дає виконання цієї вправи?

Орієнтовними правилами групи можуть бути:

- Дотримання регламенту;
- Доброзичливість;
- Активність;
- Взаємоповага;
- Говорити тільки за темою і від свого імені;
- Лаконічність;
- Слухати і чути;
- Вимкнення мобільного зв'язку;
- Не критикувати особу, а дію.

Бажано, щоб правил було не більше 10, не менше 5. Інакше вони втрачають свою актуальність.

Очікування

Мета: допомогти учасникам усвідомити власні очікування від тренінгу.

Тренер знов роздає кожному вузьенькі стікери, де педагоги мають написати те, чого вони чекають від тренінгового заняття, на що сподіваються.

Відповіді знов зачитуються та закріплюються на плакаті з зображенням двох людей, що нагадують вчителів. Очікування закріплюються навколо голови тієї людини, яка має знак питання над головою і відповідну міміку на обличчі. Символізуючи те, що потрібно осмислити.

Вправа «Невідомий шлях».

Мета: допомогти уявити серйозність ситуації, тренувати рефлексію та емпатію.

Обирається один учасник, якому треба пройти через усю кімнату, на підлозі розкладаються крихкі речі – годинник, чашка з водою, скляна прикраса, горщик з квітами тощо. Учасник повинен побачити та запам'ятати шлях. Далі йому зав'язують очі, тихенько прибирають ламкі розкладені речі з підлоги та просять пройти цей шлях. Інші учасники повинні «підказувати» як безпечніше йти, зберігаючи таємницю про відсутність перепон. Після того як шлях пройдений, солісту розв'язують очі і дозволяють роздивитися навколо.

Обговорення:

- Які почуття у вас викликала вправа?
- Чи часто ми йдемо шляхом, не знаючи кінцевого результату?
- Зустрічаючи перепони на своєму шляху, варто зупинитися чи шукати вихід?

Інформаційне повідомлення «Категорії обмежень».

Головні причини інвалідності - органічні ураження нервової системи, хвороби сенсорних органів, психічні розлади та вроджені вади розвитку.

Прийнято умовно розділяти обмеження функцій на такі категорії:

- Порушення статодинамічної функції (рухової);

- Порушення функцій кровообігу, дихання, травлення, виділення, обміну речовин та енергії, внутрішньої секреції;
- Сенсорні (зір, слух, дотик, нюх);
- Психічні (сприйняття, увага, пам'ять, мислення, мова, емоції, мова).

Вправа «Рукавиця».

Мета: допомогти зрозуміти специфіку роботи в інклюзивному класі.

Учасники об'єднуються в групи по 5 чол. Кожному учаснику роздається по предмету, який символізує певне обмеження – шарф, щоб перев'язати руку чи ногу (відсутність кінцівки), великі рукавиці (нерозвинена дрібна моторика), затемненні окуляри або пов'язка на очі (слабкий або відсутність зору), беруши (поганий слух), горіх, що поклавши його до рота розмовляти (затримка мови), тощо.

Тренер роздає кожній групі пазли, або конструктор і просить учасників спробувати скласти їх, враховуючи те обмеження, яке є в грі.

Обговорення:

- Чи легко вам було виконувати завдання?
- Чи всі учасники мали змогу приймати рівносильну участь?
- Що можна зрозуміти з цієї вправи?

Вправа «Витинанка».

Мета: вивчення специфіки роботи в інклюзивному класі.

Тренер роздає всім учасникам аркуші паперу і дає послідовні інструкції до дії. Наприклад, складіть аркуш навпіл, зігніть по діагоналі, знову зігніть по діагоналі, відірвіть лівий край, надірвіть з правого невеликий шматок, надірвіть посередині. Забороняється задавати додаткові питання та спілкуватися один з одним. В результаті кожен розгортає свій аркуш і дивиться на результат, порівнюючи його з результатами інших. Роботи виходять зовсім різні.

Обговорення:

- Ваші роботи відрізняються?
- Що можна зрозуміти з цієї вправи?

Інформаційне повідомлення

«Рекомендації для роботи з інклюзивним класом»

Завдання педагога звичайно, значно, ускладнюється, коли він має працювати в інклюзивному класі. Тому спеціалістами розроблені певні рекомендації до занять:

- Використовуйте різні рівні виконання завдань (наочно-дієвий, наочно-образний, вербальний), відповідно до поетапного формування розумових дій;
- Користуйтеся технічними та оптичними засобами компенсації. Наприклад, для дітей з недорозвиненою функцією зору – аудіоматеріал (аудіокнижки, музичний супровід, інтонації, зміна гучності тощо).
- Дотримуйтеся принципу поступового ускладнення завдань у межах зони найближчого розвитку людини;

- Використовуйте дидактичний та ігровий матеріал відповідно до програм певних предметів для забезпечення перенесення сформованих пізнавальних операцій і дій у діяльність;
- Спонукайте дітей використовувати засвоєні прийоми пізнавальної діяльності під час виконання навчальних завдань;
- Вимагайте, щоб навчальний куточок дитини з обмеженнями був обладнаний спеціальними меблями.

Вправа «Зображення».

Мета: вивчення специфіки роботи в інклюзивному класі.

Учасники об'єднуються в групи. Кожному учаснику роздається папірець з словом: капелюх, бант, голова, тулуб, ноги, руки. Надписи учасники не повинні показувати одне одному.

Завдання: кожен повинен намалювати те, що написано у нього на папірці. А потім, по групах спробувати об'єднати намальоване в одне ціле. Далі групи презентують свою роботу.

Обговорення:

- Що ви можете сказати про отриманий результат у групах?
- Чи можна порівняти результат, який отримали у вправі з особливостями дітей, яких ми зустрічаємо в житті?

Інформаційне повідомлення «Статистика».

За невтішними даними суворої статистики, кількість людей з особливими потребами в Україні щороку збільшується на 200 тисяч. Причини такого явища різні: екологічна ситуація, спадковість, відсутність нормальних гігієнічних, економічних умов, інфекційні захворювання, травми тощо. У зв'язку з цим, загострюється проблема соціального включення та інтеграція в сучасне суспільство дітей з особливими потребами. За даними тієї ж статистики, сьогодні близько 500 мільйонів людей Земної кулі і 2,5 мільйона населення України є неповносправними. З них 300 мільйонів людей з розумовими вадами. З усіх функціональних відхилень у стані здоров'я людини, за соціальними наслідками, розумова відсталість є найбільш поширеним і тяжким дефектом розвитку людини.

Процес інклюзії у навчальних закладах країни ускладнюється й тим, що здорові діти теж є не підготовленими. Працюючи з класом, педагог має бути в першу чергу вихователем, стежити за емоційним станом учнів, прививати високі моральні принципи. Адже перед цими дітьми стоїть ще складніше завдання, ніж перед вчителем – зуміти пристосуватися, знайти в собі сили піти на співпрацю і довіритися.

Вправа «Довіра».

Мета: спробувати уявити позицію дитини з обмеженнями в інклюзивному класі, розвивати емпатію.

Обирають одного учасника, якому зав'язують очі. Він стає в центрі на стілець, усі стають навколо.

Завдання: треба спробувати впасти зі стільця спиною назад, щоб інші учасники тебе схопили. Гравців багато, тому вони безперечно підхоплять того, хто падає, але саме відчуття невідомого (падіння назад та зав'язані очі)

Обговорення:

- Як ви себе почували?
- Чи комфортно вам було?
- З чим можна порівняти ці відчуття?

Вправа «Здогадайся».

Мета: показати особливості дитячого сприйняття, тренувати навички творчого мислення.

Учасники об'єднуються в 3-4 групи. Їм роздаються ножиці, клей, кольоровий папір, олівці, ватман та інструкція, яка написана на іноземній мові і є повністю незрозумілою або взагалі написана знаками та символами.

Тренер супроводжує це поясненням того, що іноді діти зовсім по іншому сприймають навчальний матеріал. Пояснення вчителя для них звучить як іноземна мова, яка частково або зовсім не зрозуміла.

Кожна група має сама з'ясувати, що від них вимагають та виконати завдання.

Обговорення:

- Чи схожі ваші творчі роботи?
- Чи збігалися ваші здогадки про хід виконання завдання?
- Чи згодні ви з думкою, що іноді і повністю здорові діти зовсім не розуміють мову вчителя?

На завершення слід сказати, що не існує чітко встановленої методики залучення дітей з особливими потребами до звичайних класів. У цій справі вчителі мають спиратися на свої знання та досвід, а також використовувати сучасні педагогічні підходи. Зокрема, збирати щонайбільше відомостей про дітей, створювати можливості для практичного навчання, враховувати сильні риси і потреби кожного, спостерігати, оцінювати і планувати навчання дитини, працюючи спільно з іншими членами колективу.

Але така робота вимагає не тільки знань та досвіду, а ще й терпіння, любові до усіх дітей. Нерідко ці люди залишаються сам на сам зі своїми проблемами, стають непотрібні ані батькам, ані педагогам. Трапляється, що людина з обмеженнями викликає розгубленість, роздратування, зниклоїсть, ворожість, бажання бути до неї особливо вимогливим, а ще краще позбутися її взагалі.

Вправа «Доброзичливе ставлення».

Мета: демонстрація ролі доброзичливої та недоброзичливої атмосфери у створенні настрою колективу.

Обирають двох учасників, які виходять за двері і там вигадують по етюду з предметом. Іншим дається установка: з появою першого учасника потрібно усміхатися, бути зацікавленим і доброзичливим. На появу другого – реагувати байдужістю, зневажливими посмішками (варто уникати реплік).

Потім виконавці розповідають про відчуття й дають оцінки етюдам своєму і партнера. Після цього змова розкривається.

Обговорюється проблема «моральної підтримки».

Вправа «Сороконіжка».

Мета: образне уявлення про роль вчителя; психологічна розгрузка.

Тренер: Від ролі вчителя, його особистісного підходу, вмінь керувати дитячим колективом залежить успіх навчального процесу. Справжній професіонал

буде виконувати просвітницьку роль у будь якій ситуації. Згадайте приклади з історії чи літератури. Справжній ас навіть у надзвичайних умовах зуміє справитися з ситуацією.

Учасники стають один за одним, руки кладуть на плечі попереднього учасника. «Голова» командує діями усіх, інші виконують.

Обговорення:

- З чим можна порівняти роботу вчителя?
- Чи можна вчителя назвати «головою» навчального процесу?

Зворотній зв'язок.

Мета: допомогти учасникам усвідомити знання та емоції, що отримали на занятті, зворотній зв'язок.

Тренер, як і у вправі очікування, роздає стікери, де педагоги пишуть те, яку нову інформацію вони отримали на занятті, що запам'яталося та найбільше сподобалося, що не сподобалося чи було незрозуміле. Після чого відповіді знов зачитуються та закріплюються на тому ж плакаті з зображенням двох людей, що нагадують вчителів. Але вже навколо голови тієї людини, яка має знак оклику над головою і міміку впевненої задоволеної людини.

Наприкінці заняття всі учасники дякують один одному аплодисментами.

*Денисова С.П.,
викладач іноземної мови*

«9 ТРАВНЯ»

Ведучий І. 9 травня ми відзначаємо річницю Перемоги у Великій Вітчизняній війні. Будь-яка війна – це страшна людська трагедія. Не щезне з пам'яті людської, не піде в забуття великий подвиг і велика трагедія нашого народу – його битва, його перемога над фашистами. Можна по-різному ставитись до Великої Вітчизняної війни, по-різному її називати, але ж хіба можна забути тих, хто поміг у боях, хто віддав своє життя за щастя інших.

Ведучий ІІ. Сімдесят третя весна вітає тих, хто пережив війну, вітає нас, їхніх внуків і правнуків, вітає, нагадує, наказує берегти мир.

Весна іде, і переможним кроком
В тюльпановому вічному вогні
Йде травень крізь хвилини, дні і роки,
Несе нащадкам спогади свої.
Весна іде квітчасто, гордо, юно,
Як втілення найчарівніших снів.
О весно красна, ти ще не забула
В історії своїх жаклих днів?
Із року в рік часопис віддаляє
Своїх нащадків далі від війни,
Та травень знов і знову нагадає,
Як із життя ішли його сини.
Буяють мирно квіти на могилах,

До сонця красного метелики летять,
А ті, кому війна зламала крила,
Священним вічним сном в могилах сплять.

Ведучий 3. На світанку 22 червня 1941 року всі по-справжньому зрозуміли значення чорного слова «Війна». Впали перші фашистські бомби на мирні села і міста. Чорні крила війни закрили голубе небо. Котилася війна рідною землею, залишаючи пожарища. З перших днів війни кожен вважав своїм обов'язком захистити рідну землю та домівку.

Ведучий 4. Прощалися поспіхом, і рушали, кваплячись, неначе навздогін за долею. І тільки на останніх пагорбах, за якими надовго чи й навіки зникали рідні хати, озиралися. Тамуючи хвильову тугу неповторним помахом руки, прискорювали крок.

Вірш Б. Олійника «На березі вічності»

В колонах.

Полотно.

Крізь попіл, і бронзу, і мармур.

З непам'яті.

З пам'яті,

з виру морського і суші.

Солдати,

матроси,

єфрейтори

і командарми

Суворо проходять повз нас,

і грядущих, і сущих.

Проходять

поротно

в погонах, у личках, в петлицях.

Біжать до воріт

матері, наречені, дружини,

І дивляться,

дивляться в лиця,

як злякані птиці,

Шукають, питають:

хто мужа, хто брата, хто сина.

Проходять повільно,

неначе тумани осінні.

Велике мовчання стоїть,

як гора, над світами.

І раптом цю тишу

навиліт пронизує : «Сину!»

І десь із колони,

як з берега вічності: «Мамо-о...»

Біжать од воріт

матері, наречені, дружини.

Злітають хустки і лягають на трави снігами.

І кришиться небо від зойків згорьованих : «Сину!»,

І листом осіннім спаде над колоною : «Мамо-о...»

Ведучий 5. На початку війни Червона армія зазнала в запеклих боях страхітливих жертв і поразок і швидко відступила вглиб території України. На українських землях німці здобули кілька вражаючих перемог. Лише восени 1941 року біля Києва німецька армія взяла в полон понад 600 тисяч радянських воїнів. Більшість із них загинула від ран, голоду, холоду, були розстріляні. Але дух українського народу був незламним.

Ведучий. Німецька влада в Україні мала колоніальний характер, ознаки жорстокої окупації. Фашисти вважали німецький народ особливим, а всіх інших, в тому числі й українців, неповноцінними.

Ведучий. Гіркою була доля України в лихоліття війни. Німецькі окупанти поводитися в Україні жорстоко. Великою бідой для нашого народу було те, що два, три мільйона молодих українців вивезли на примусову роботу до Німеччини. Багато з них загинуло від рабської роботи на чужині. Непокірних фашистам – розстрілювали. Тільки в Києві за кілька місяців у Бабиному Яру було розстріляно десятки тисяч людей різних національностей.

Читець. Схилилось зажурене жито,

Тамуючи біль в колосках.

І тануло – тануло літо

У батьківських добрих очах.

Осколком останнім атака

Під серцем йому запекла,

Не скоро по нім будуть плакати

В хатині, що скраю села.

По синій зимовій пороші,

Крізь плетиво стомлених днів

Ще будуть стрічать листоношу,

Чекатимуть звісток з фронтів.

Пісня

Ведучий. Самотня мати до кінця своїх днів чекала синів. Страждала не тільки мати, страждала й Україна, вкриваючись могилами...

Вийшла в степ широкий мати посивіла,

Виплакала очі від журби вона,

Біля квітів маку стала, зацімліла,

І згадалась знову матері війна...

І почула голос сина над житами –

То зітхала мати, то вогонь палав:

«Я прийшов до тебе, я вернувся, мамо,

Я своєю смертю смерті потоптав...»

Ведучий. Під натиском Червоної Армії з другої половини 1943 року німці почали відступати з України. Відступаючи, вони все знищували на своєму шляху. Гітлер вимагав: «Не можна допустити, щоб у разі відступу з України ми залишили

після себе хоч одну людину, хоч одну голову худоби чи мірку зерна ... ворогові повинна дістатися спалена і повністю знищена земля».

Ведучий. У листопаді 1943 року був звільнений Київ, а в жовтні вся територія України була зайнята Червоною Армією. У травні 1945 року фашистська Німеччина визнала себе переможеною – капітулювала. Наша країна зазнала більше руйнувань, ніж будь-яка інша країна Європи. Найжахливішим було те, що Україна втратила понад п'ять мільйонів своїх синів і дочок.

Ведучий. Війна нагадує про себе тисячами обелісків і братських могил. Відлитий з металу солдат стоїть на гранітному постаменті. Він не стоїть, він застиг у леті, затиснувши в руках автомат, і поли його сірої шинелі, розвіяні вітром, нагадують крила орла.

О. Богачук «Приснилось матері»

Приснилось матері, що ожили солдати,
Які стоять одягнені в граніт.
Приснилось матері, що йде один до хати –
І раптом зупинивсь біля воріт.
Чого не йдеш, чого стоїш мій синку?
Чи мало настався край путі?
Вже скільки літ стоїш без відпочинку.
Вже скільки літ чекаю в самоті.
Приснилось матері, що привела в оселю
Він автомат поставив у куток
І, мовчки скинувши запилену шинелю,
Узяв у руки скрипку і смичок.
Устами струн почав розповідати,
Як він ішов додому крізь грозу.
А в тихім сні, у сні ридала мати
І витирала радості сльозу.
Чи це мана? Й самі побігли ноги:
«О, де мій син?» І впала край воріт.
А вдалині, де сходяться дороги,
Стояв солдат одягнений в граніт.

Ведучий. У війни не жіноче обличчя... Адже скільки жінок, юних дівчат виносили на своїх тендітних плечах поранених, збивали ворожі літаки, були снайперами, виконували чоловічу роботу в тилу ворога.

Дівчина в сірій шинелі,
В куцях простих чобітках
Йшла, де зривались шрапнелі,
Йшла з автоматом в руках.
Дівчата в бої йшли крізь ночі,
З калюж умивались дощем,
Їм бачились коси дівочі
Під грізним гарматним вогнем.
Недобрії очі лякали
І танків боялись в бою.

Але, як мужчини вмирали,
Землю обнявши свою.

Ведучий. А скільки їх було в партизанських загонах. Вони ходили в розвідку, лікували поранених, забезпечували зв'язок з Великою землею і часто гинули, не проронивши ні слова в руках фашистських катів. А скільки матерів, сестер, коханих чекали і не дочекалися своїх синів, братів, чоловіків. У народі недаремно кажуть, що час не владний над материнським горем.

Благословляла мати сина,
А синові сімнадцять літ...
Іти на бій за Батьківщину –
Був материнський заповіт.
Сховала сльози на прощання,
Щоб не пекли його вони...
І син пішов... Лишив чекання,
Лишив свої хлопчачі сни.

Ведучий. Йшов 1945 рік. Велика Вітчизняна війна радянського народу проти фашистських загарбників наближалася до переможного кінця. Навесні радянська армія підійшла до столиці фашистської Німеччини – міста Берліна. З 16 квітня по 8 травня була проведена остання наступальна операція Великої Вітчизняної.

Ведучий. Радянські війська, які на той час вже мали перевагу в живій силі і техніці, за участю бойових частин Війська Польського нанесли кілька сильних ударів на широкому фронті, розбили берлінське угруповання противника на частини і оточили їх. Берлінською операцією командував маршал Радянського Союзу Георгій Костянтинівич Жуков. 20 жовтня почався штурм Берліна. 25 квітня завершилося оточення берлінського угруповання, радянська армія зустрілася з частиною союзників – американською армією.

Ведучий. Битва за Берлін тривала до 2 травня. Особливо запеклим був штурм рейхстагу – лігва фашистського звіра. Над Рейхстагом замайорів червоний прапор, який символічно став прапором Перемоги над фашизмом. Гарнізон ворога капітулював у ніч на друге травня.

Ведучий. 8 травня 1945 року представники німецького військового верховного командування підписали в Карлсхорсті (передмістя Берліну) акт про капітуляцію збройних сил фашистської Німеччини. Ворог здався. День 9 Травня став Днем Перемоги, великим святом всього людства.

Ведучий. Як дорого коштує перемога! У цього свята три кольори. Перший колір – червоний. Колір крові гарячої, якою политий кожен клаптик землі. Другий колір – розквітлого саду. Білопінний його прибій, як найсвітліші сни солдатські, що ожили.

Ведучий. Третій колір – колір вдовиних хусток. Якби вітром їх раптом зірвало із сивих голів матерів і дружин солдатських, закрили б вони усе небо чорними птахами неперебутнього горя. Але вона прийшла, та велика довгоочікувана Перемога!

Пісня «День Победы»

Ведучий. На матеріалі Вічної Слави завжди панує скорботно урочиста тиша. Полум'я вічного вогню, вічна пам'ять про сирів і дочок, які не повернулися з поля бою. Пожертвували своїм життям заради життя на землі.

Ведучий. Україна! За її мир і спокій полягли мільйони. Війні небути! Нехай панує мир! Ніхто не забутий, ніщо не забуто...

Ми – не діти війни,
Ми дітьми її тьми не були,
Ми у мирі, у щасті, у тиші зросли,
Але пам'ять про те, що творила пекельна війна,
В дні травневі щорічно в душі ожива!

*Боремчук Л.І.,
методист коледжу, викладач дошкільної педагогіки
Чемерис І.В.,
соціальний педагог, викладач педагогічних дисциплін
Цюриць Л.А.,
завідувач бібліотеки
Сидорук Л.А.,
бібліограф*

«КРАСА ЛЮДСЬКОЇ ДУШІ» *Усний журнал*

Читець

Усе починається спочатку:
Навчальний рік, луна, дзвінок...
Ми є володарями спадку –
Від Сухомлинського урок.
Від Сухомлинського скарбниці
Казок, новел, оповідань –
Добра і радості криниця,
Взірець духовності і знань.
Життєва мудрість Педагога,
Вона і вічна, і свята,
Дається дар такий від Бога:
Крізь слово - правда золота.

Ми живемо з вами в Україні - державі, яка славиться своїм минулим і сьогоденням. Вона зростила розумних, щирих, талановитих людей, які прославили своєю працею рідну землю.

Багряніють у клена скроні, тремтить у повітрі нитка бабиного літа. Щедра і золота пора. Ось у таку благодатну пору народився великий педагог, Людина з великої літери. Перед вами його портрет – мудрого вчителя, директора школи, доброго сина й тата, великого письменника й педагога, учителя добра й краси. Краса – у біографії людини, розумінні сенсу життя, ставленні до Вітчизни, до рідних. Давайте разом погортаємо сторінки творчого життєпису Василя

Олександровича. На сьогоднішньому заході, ми поговоримо про те, що краса - це глибоке поняття. Ми дізнаємось, як народний учитель віддав усього себе улюбленій справі, невтомно сіяв золоті зерна своєї душі в душі своїх вихованців.

ПЕРША СТОРІНКА: «Знайти своє покликання - це джерело щастя»

Ведуча

Людина народжується не для того, щоб зникнути безвісною, нікому не відомою пилінкою. Людина народжується для того, щоб залишити по собі слід вічний.

Чи кожному можна стати вчителем? Ні, не кожному. Як і не кожному можна стати лікарем, інженером, садівником, хліборобом. До всякого діла потрібне покликання, усяка творча праця вимагає живої іскри натхнення. А педагогічна праця виділяється з-поміж інших видів трудової діяльності своєю єдиною, неповторною рисою: об'єктом і метою цієї праці є людина. Учитель – це не тільки той, хто передає учням знання й уміння. Це передусім той, у кого дитина, як у батька й матері, учиться жити. Щоб стати справжнім вихователем дітей, треба віддати їм своє серце.

Серед сільських просторів у Павлиші,

Де мудрість починається з дитини,

Пройшов він шлях свій нелегкий в житті –

Шлях Вчителя, шлях Майстра, шлях Людини.

Павлиш – свята святих у формуванні педагогічних ідей В. Сухомлинського.

Храм пам'яті й місце творіння великого педагога-гуманіста.

Ведуча

У житті кожного педагога взірцем майстра, справжнього вчителя-новатора й подвижника, постає світлий образ В. Сухомлинського. Щоб відкрити перед учнями іскорку знань, учителю треба ввібрати море світла, ні на хвилинку не відходячи від променів вічно сяючого сонця знань людської мудрості.

Сьогодні відкрився неозорий простір для творчості і вчителя, й учня. Та вже існують уторовані і сходжені дороги у вічній шкільній науці – вихованні дитини. Вони пройдені й відкриті нам Василем Олександровичем Сухомлинським – українською педагогічною славою та національною гордістю.

Він був зразком духовного життя,

Великим Метром в справі виховання,

Свій погляд направляв у майбуття,

Йому служив до подиху останнього.

Ведуча

Ці слова можна віднести до людини, істинно народного педагога, поборника добра, краси і правди – Василя Олександровича Сухомлинського. «Серце віддаю дітям» так називається головна книга педагога, так звучить його основна педагогічна ідея.

Василь Сухомлинський дуже любив дітей, тому й став учителем. Це справді людина з полум'яним серцем, видатний педагог сучасності. Він віддав школі 35 років свого життя. Сухомлинський - заслужений учитель України, лауреат Державної премії імені Т. Г. Шевченка. З його ім'ям пов'язані піднесення педагогічної науки в XX столітті. Неоціненну спадщину залишив нам Василь

Олександрович Сухомлинський – один із видатних педагогів сучасності не лише в Україні, а й у всьому світі.

ДРУГА СТОРІНКА: «Дитинство генія»

Ведуча

У сім'ї народилася дитина. Велика радість для всієї родини, а особливо для батьків. Це безцінний дарунок Божий. Існує легенда, що кожного новонародженого благословляє Господь. Благословить серце – буде щирим, добрим, лагідним, благословить голову – виросте розумним, талановитим, а руки – працюватимуть.

А дитину, що народилася в сім'ї Олександра та Оксани Сухомлинських, Господь благословив особливо, бо мала мудрість, щирість, талант і золоті руки.

Йшла громадянська війна, 1918 рік. У сім'ї селянина, бідняка Олександра Омеляновича, у селі Василівка Онуфріївського району Кіровоградської області 28 вересня народився син. Назвали його Василем. Батько майбутнього педагога, працював у наймах теслею і столяром у поміщика, а коли встановили радянську владу в Україні, був активістом колгоспного життя в селі, брав участь у керуванні місцевим колгоспом, завідував хатою-читальнею.

Ведуча

Мати майбутнього педагога, Оксана Юдіївна, теж працювала в колгоспі, займалася домашнім господарством. Часто зимовими вечорами вона розповідала дітям казки, а пізніше весь час спонукала свого сина до вчительської роботи, бо бачила в ньому дар і покликання до професії педагога.

Дід Омелян теж мав великий вплив на онука. У нього була надзвичайна бібліотека. Помираючи, свої книги він віддав Василеві. Василь Олександрович згадував: «При зустрічі дід часто любив мені читати. Одягаючи окуляри, посміхаючись, він говорив: «Сідай ось тут і слухай, я тобі зараз щось цікаве прочитаю»». При цьому очі його світилися добротою. Пізніше, уже ставши вчителем, згадуватиме Василь Олександрович дідові слова: «Хто дітей любить, той добрий чоловік».

Хлопчик дружно жив зі своїми однолітками, випасав на вигонах і толоках корів, збирав колоски за батьками, які жали в полі хліб, допомагав по господарству. А згодом односельці так полюбили хлопчика, що всі стали називати його, як польову квіточку, Васильок.

А вечорами, після трудового дня, сім'я збиралася біля родинного вогнища. Дуже любив такі години Васильок. Ось як про це згадують родичі...

Ведуча

«Якщо це взимку – заб'ється на теплу піч, встромить ніжки в гаряче гарбузове насіння і очей не зводить з материних рук, які тчуть полотно. А потім, коли в хаті досхочу нагомоняться, мати почне співати «Ой у полі вітер віє» або інші пісні. А то бабуся почне казки розповідати про пташок і звірів, а Василько аж завмирає, мов зачарований».

Ведуча

Брат Сергій (*теж учитель*) завжди з любов'ю згадує свого брата як працюючого, наполегливого юнака.

Зі спогадів Сергія Олександровича: «Яким пам'ятаю брата в шкільні роки?

Він завжди був зосередженим, заглибленим у свою роботу, захоплювався всім, що траплялось на його шляху. Він добре малював. Для того, щоб купити фарби, папір, ми ходили заготовляти лікарські рослини – насіння акації. Зошити можна було отримати лише за них: склянка насіння акації – 2 зошити». «Він дуже любив читати, а тому по книги ходив аж у місто Павлиш. Там була книгарня. А за фарбами ходив в Кременчук. Це за 30 км. У дядька переночує, а наступного дня вертається додому».

Ведуча

Як і решта селянських дітей, він учився в рідному селі в школі, а 1933 року закінчив семирічку. У навчанні був старанним і здібним, мав чудову пам'ять. До школи приходив задовго до початку уроків і займався з учнями, яким важко давалася математика. Часто збирав навколо себе гурт дітей, разом сміялися, веселилися, викрикували на радощах, це був, мабуть, початок його учительського шляху.

З спогадів М. Литвиненка: «Влітку 1933 року поїхав у Кременчук, де спочатку подався в медичний технікум, але незабаром пішов звідти, вступив на робітфак, достроково закінчив його й був прийнятий до педагогічного інституту. На власні зароблені гроші купив «Кобзаря». Хлопцеві доручили вчити неписьменних. Приходив у хату-читальню зі стареньким букварем – і бралися люди до науки. А в кінці уроку хтось і попросить почитати Шевченка. З гордістю приносив Шевченків «Кобзар» і до дитячого садка, коли з часом улітку призначили його тимчасово вихователем. А ще дуже любив ходити з малюками в поле та ліс. «Веде свою ватагу Василь-вихователь, і в кожного в руках польові квіти. Підійдуть діти до сільського кладовища і до могил покладуть по квітці. А потім гуртом зайдуть до самотньої бабусі в двір і давай його чепурити: бур'яни повидирають, підметуть скрізь, води в діжечку наносять...»

Читець

У глибокім сні країна спочивала,
Ніщо, здавалось, не пробудить нас.
Тебе сама історія обрала,
І ти прийшов, щоб обігнати час.
В дитині бачив над усе людину,
А не простий бездушний механізм,
Проголосив святинями у школі
Природу, Матір, Працю і Красу.

СТОРІНКА ТРЕТЯ: «Людина повинна стати людиною»

Ведуча

Чи не тоді, коли малий Василько ріс разом зі своїми друзями серед безмежних полів, таємничих лісів, коли він прислухався до голосу рідної землі, у нього зароджувалася глибока синівська любов до матінки-землі, яку потім він передавав своїм учням. Чи не тоді, коли він учив сивочолих грамоти і був вихователем малят, заіскрився у нього талант педагога.

1935 рік. На перший свій урок 17-річний учитель Василь Олександрович ішов із хвилюванням. Мати вивела за оселю і благословила його: «На важкий шлях ступаєш, Васильку. Щастя ж тобі на ньому. Учителю – то людська надія і

правда...».

Творчий життєпис Василя Сухомлинського розпочинається з 1935 року. За винятком двох років, які був на війні, учитель віддав школі все своє життя. Працював учителем у сільських школах рідного району і заочно навчався в Полтавському педінституті, де одержав кваліфікацію вчителя української мови і літератури.

Ведуча

1941 році під час війни був призваний до армії. Війна пройшла крізь його життя і долю. Дуже важко переносив розлуку з рідними, коли працював вчителем після поранення в селищі Ува (Удмуртія). Не міг Василь Олександрович поїхати і в Україну, бо вона ще перебувала під німецько-фашистською окупацією. У його вірші «Моя Вітчизна» є, зокрема, такі рядки:

Я був на далекій чужині
Там небо таке ж голубе,
Та тільки нема Батьківщини,
Нема там, Вітчизно, тебе.
Бо в ріднім краю над землею
Чистіша і глибша блакить
І сонце Вітчизни моєї
Яскравіше в небі горить.
Я слухав пісні на чужині –
Хороші думки в тих словах,
Але то не крила орлині,
Що є в наших рідних піснях.

Тяжким було в Сухомлинського поранення в руку. Хірурги боялися, що руку треба буде ампутувати. «Ні! Я - вчитель! Цією рукою я маю писати на дошці. Я буду вчити дітей», у цих словах було його життя. З 1944 року працює завідувачем Онуфріївського відділу освіти. Однак ця адміністративна діяльність його не задовольняла, не давала простору для творчості, і при першій можливості він попросився в школу – до дітей, до живої справи.

Ведуча

Що було найголовнішим у моєму житті педагога? Без роздумів він відповідав: «Любов до дітей».

У 1948 року за його ж проханням був призначений директором Павлиської середньої школи. Керував він цією школою до кінця свого життя. Сільський учитель, директор Павлиської школи, вчений - академік! Василь Олександрович учив, учить і вчитиме нас виховувати в собі Людину, яка після себе залишила добрий слід.

Вслухайтесь у твір-мініатюру «Який слід повинна залишити людина на Землі».

Читець

Старий Майстер звів кам'яний будинок. Став осторонь і милується. «Завтра в ньому оселяться люди», - думає з гордістю. А в цей час біля будинку грався Хлопчик. Він стрибнув на сходинку й залишив слід своєї маленької ніжки на цементі, який ще не затвердів.

- Для чого ти псуєш мою роботу? - сказав з докором Майстер.

Хлопчик подивився на відбиток ноги, засміявся й побіг собі.

Минуло багато років, Хлопчик став дорослим Чоловіком. Життя його склалось так, що він часто переїздив з міста до міста, ніде довго не затримувався, ні до чого не прихилився - ні руками, ні душею.

Прийшла старість. Згадав старий Чоловік своє рідне село на березі Дніпра. Захотілось йому побувати там. Приїхав на Батьківщину, зустрічається з людьми, називає своє прізвище, але всі здвигують плечима - ніхто не пам'ятає такого Чоловіка.

- Що ж ти залишив після себе? - питає у старого Чоловіка один дід, - Є в тебе син чи дочка?

- Немає у мене ні сина, ні дочки.

- Може, ти дуба посадив?

- Ні, не посадив я дуба...

- Може, ти поле випестував?

- Ні, не випестував я поля...

- Так, мабуть, ти пісню склав?

- Ні, й пісні я не склав.

- Так хто ж ти такий? Що ж ти робив усе своє життя? - здивувався дід.

Нічого не міг відповісти старий Чоловік. Згадалась йому та мить, коли він залишив слід на сходинці. Пішов до будинку. Стоїть той, наче вчора збудований, а на найнижчій сходинці - закам'янілий відбиток Хлопчикової ніжки.

«Ось і все, що залишилось після мене на землі, - з болем подумав старий Чоловік.- Але цього ж мало, дуже мало... Не так треба було жити...»

Ведуча

Так,кожна людина повинна залишити по собі добрий слід і бути Людиною з великої букви, адже живемо для того, щоб творити добро. Василь Сухомлинський хотів, щоб усі діти виростили добрими, чуйними, дружними, товариськими, щедрими і щирими.

Не говори про доброту,
Коли ти нею сам не сяєш,
Коли у радощах витаєш,
Забувши про чужу біду.
Бо доброта – не тільки те,
Що обіймає тепле слово.
В цім почутті така основа,
Яка з глибин душі росте.
Коли її не маєш ти,
То раниш людяне в людині.
Немає вищої святині,
Ніж чисте саяво доброти.

Ведуча

Сьогодні людство широко використовує безцінну спадщину Василя Сухомлинського, адже дбати про щастя інших було законом усього його життя. Він говорив: «Дорогі мої! Я буду жити і працювати для вас, доки в моїх грудях

б'ється серце. Ніякі високі звання, ані титули не зіпсують мене. Я залишуся таким, яким був досі. Найвище звання на світі - бути Людиною і дбати про щастя інших».

СТОРІНКА ЧЕТВЕРТА: «Мати й Батьківщина»

Ведуча

Сухомлинський писав: «Батьківщина – це пестлива і вимоглива мати. Батьківщині, як рідній матері, боляче, якщо ти не станеш справжньою людиною».

Через усе життя проніс Василь Олександрович любов і повагу до своєї матусі. Сухомлинський вчив і своїх учнів добре ставитися до своїх батьків, любити й поважати їх, написавши про це багато оповідань для дітей. Дорогими й довгоочікуваними були листи, які отримувала мати від свого сина. І педагог навіть написав вірш про це – «Лист від матері». Рядками цієї поезії ніби промовляє мати Василя Олександровича:

То нічого, синочку,
Що в листі – три рядочки,
Що для мами багато
Ти не встиг написати.
Я твої три рядочки
По чотири разочки
Буду, рідний, читати,
І їх буде... багато.

Мати і Батьківщина. Педагог високо підніс культ матері. Для кожного з нас мати – це святе. Любов до Батьківщини починається з любові до матері, до рідного дому, до рідної мови. І скільки б не існував і не змінювався світ, такі поняття, як добро, чесність, любов до батьків, до землі, живуть і цінуються вічно і передаються як спадок з покоління в покоління. Не дарма її оспівали в піснях, освятили в поезії.

Пісня «Рідна мати моя»

Ведуча

Справжньою школою виховання щедрості, душевності та чуйності є сім'я: «Ставлення до матері, батька, дідуся, бабусі, братів, сестер є випробування людяності», – писав В. О. Сухомлинський.

Я знов повертаюсь до тебе в думках –
Чарівне і вічне життя загадкове,
Шукаю коріння у твоїх літах,
Дитинство моє веселкове.
Батьки і діти – серця одні,
Батьки і діти – душі пісні,
Батьки і діти – страждань політ,
Батьки і діти – родини цвіт.
Усі відчуваєм тяжіння життя,
Яких би не були ми націй і роду,
Та є найперша основа буття,
Що роду нема переводу.

Ведуча

Василь Сухомлинський учив любити-поважати своїх матерів. Мама потрібна

не тільки тоді, коли важко, а завжди. Про те, щоб рання старість, самотність не приходила до батьків, які мають здорових дітей, необхідно подбати тоді, коли діти ще маленькі. Потрібно нагадати дітям, що старість прийде до кожного, вона неминуча. Василя Олександровича пам'ятають не лише великим знавцем батьківської педагогіки, він сам був прекрасним сином своїх батьків, надзвичайно любив і цінував свою матусю, бабусю. Яким був Сухомлинський у ставленні до своєї матері?

Ось послухайте уривок з книги І. Цюпи «Василь Сухомлинський»

Ведуча

«Вона живе поблизу, кілометрів за сім від Павлиша, в Омельнику. Частенько буває в нього в гостях. Скучає за ним і за онуками. І коли приходить, завжди приносить гостинці. То яблучка, то сливи або напече пирогів з калиною, як в дитинстві бувало. Знає, що її Василько любить отакі пироги, спечені на капустяному листі.

І він час від часу навідувався до матері. Допмагає старенькій, щоб не відчувала нестатків. А ось що ти, Василю, подаруєш своїй матері завтра на свято? Він уже не міг всидіти спокійно. Згадалось, як вона носила йому харчі аж у Кременчук, як виходжувала від хвороби. Як тужив за нею в роки війни...

А зараз вона поруч. Якихось сім кілометрів. Після обіду почав швидко збиратись. Взяв в оранжереї букет квіток, закутав старанно, примостив під пальтом, біля серця, і рушив.

Незчувся, як уже й Омельник зустрів запахом відталих вишняків. Он там, за садками, і мамина хата... Мати зустріла його на порозі, ніби знала, що він прийде.

- Синочку! Це ти! Чи не трапилось чого?

- Ні, мамо. Прийшов у гості. Хочу привітати вас із жіночим святом. Простят матері білі нарциси.

- Боже, то це мені? Ніби я пані яка...

- Ви дорожча і краща за будь-яку паню, мамо..

Вона взяла той букетик у темні натруджені руки, на очах виступили сльози.

- То ходімо ж до хати, сину.

У хаті син витяг з портфеля теплу вовняну хустку, накинув матері на плечі.

- Носіть, мамо, на здоров'я.

- Спасибі тобі, синку, за твою добрість.

Мати ласкаво й ніжно дивилася на сина і помічала зморшки під очима і приморозки на скронях.

- Змарнів ти, Васильку, і постарів. Хоч би відпочив трохи улітку. А ти все пишеш. Учителька наша твою книжку показувала. Хвалила, що душевно про дітей та батьків написав. І Маланка мені читала.

- А сестра ж зараз де?

- Та в школі. Ви ж у мене всі вчителі,- усміхнулась мати...

Погостював до вечора – і назад. Ішов додому, і легко йому на серці було, що навідав матір, що приніс їй радість».

Ведуча

У моральному кодексі школи Василя Сухомлинського серед 10 «не можна» були й такі заборони:

- Не можна сміятись над старістю та старими людьми.
- Не можна сперечатись із шанованими та дорослими людьми, особливо зі старими.
- Не можна залишати самотню близьку людину, особливо матір, якщо в неї немає нікого, крім тебе.
- Не можна сідати за стіл, не запросивши раніше старших, або почекати, поки з тобою привітається старший.

І знову спадають на думку мудрі поради педагога: «Старість спокійна, а тому й щаслива лише тоді, коли її поважають діти й онуки, коли вони бережуть честь роду».

Ведуча

Як ви вважаєте, з чого починається любов до Батьківщини?

Правильно, з батьківського дому, рідної стежини. І Сухомлинський писав: Пам'ятай, що Батьківщина - це твоя колиска, твій дім, джерело твого щастя. Це земля твоїх предків, полита кров'ю і потом. У рідному домі буває й добре, і погане. Якщо бачиш погане - не забувай, що це твій дім. Злу у рідному домі радіє тільки підла людина. Не відвертайся, зроби так, щоб замість зла у рідному домі оселилося добро».

СТОРІНКА П'ЯТА: «Людина народжується, щоб лишити по собі слід вічний»

Читець

Він по собі залишив вічний сад,
 Де яблука лежать в траві торішній,
 І абрикоси сиплять сивий снігопад,
 І до морозів червоніють вишні.
 Сонце щедро бризкає,
 Сипле світло в клас,
 Справа Сухомлинського – в кожному із нас.
 Осиротіле сонце у вікні
 Очікує господаря щонаочі,
 Серед зірок, он там, у глибині,
 Горять його розумні й добрі очі.
 Ранкове сонце знову поспіша
 Скоріш зігрить і приголубить квіти.
 Таке життя учителя із Павлиша –
 Прекрасне і просте: робота й діти.

Ведуча

Вересень подарував світові великого педагога, вересень і забрав. Перебуваючи в лікарні, Василь Олександрович не переставав думати про школу. Коли діти з квітами прийшли до нього в палату, він підвівся на руки, поглянув у вікно, промовив: «Діти йдуть до школи, я йду із життя». Він так любив своїх учнів, що навіть помер не першого, а другого вересня, щоб не зіпсувати їм свято Першого дзвоника. Похований на кладовищі всього за 300 метрів від школи, якій віддав усе своє життя. І мимоволі думається про дивовижну педагогічну самодостатність українського народу, і разом із тим – про немилостиву долю, яка

робила життєвий шлях видатних педагогів таким коротким. Костянтин Ушинський помер у 47 років, Антон Макаренко – у 51, Василь Сухомлинський відійшов у вічність у 52 роки. Мимоволі пригадуєш, що педагог – не поет, він не може сказати свого слова в юнацькі літа. Потрібні десятиліття, аби накопичити життєвий досвід. Складно, мабуть, знайти людину, яка б не була вражена фантастичним обсягом зробленого Павлиським директором, науковцем, письменником.

Ведуча

32 роки Василь Олександрович вів педагогічний щоденник, у якому записував свої спостереження за поведінкою учнів. А потім ці розповіді виливалися на папір і ставали книгами. Сухомлинський написав 48 монографій, понад 600 статей, 1500 оповідань і казок для дітей. Твори педагога видані 53-ма мовами світу, загальним накладом майже 15 млн. примірників. Його книги присвячені вихованню й навчанню молоді. За свою педагогічну працю він був нагороджений орденами Леніна та медалями Союзу РСР. З 1958 року Сухомлинський був членом-кореспондентом Академії педагогічних наук РРФСР, з 1958 року – Заслуженим учителем УРСР. У 1968 році йому було присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці.

Ведуча

Його думок і справ добро
Ми хочем всі вам передати,
Бо він – глибокий, мов Дніпро,
Високий духом, як Карпати.

(На сцені група студентів. У руках- твори В. Сухомлинського)

Перший

Ось книга – праця довголітня,
Крилата назва-
«Серце віддаю дітям».

Другий

В цієї книжки теж красива доля,
А називається – «Павлиська школа».

Третій

Говорить в книжці з вами Батьківщина,
Вона – «Народження громадянина».

Четвертий

«Сто порад учителеві» – праця,
У якій його душа гаряча!

П'ятий

«Розмова з молодим директором» – це роздум
Про те, що керівник повинен бути мудрим.

Шостий

«Казки Школи під Голубим Небом».
Писав для нас казки повчальні
Наш літератор, педагог,
Вони веселі і печальні,

Їх корінь мудрості не всох!

Сьомий

«Квітка сонця».

«Гаряча квітка» - дітям на добро,
У книжці тій – казки й оповідання.

В ній пахне небо, поле і село,

В ній тьохкав соловей,

Рум'яниться світання.

Ведучий

Його гуманістичність, мов кришталь,

А віра у людину, наче сталь.

Ви твори Сухомлинського читайте,

Потрібне й невмируще позичайте!

Нектар краси з людських сердець збирав,

І сам, навіки із красою злившись,

Великим добротворцем став,

Зі світочами людства поріднившись.

До Сухомлинського припавши світлих дум,

Збагачуючись мудрою красою,

Ми стверджуєм: його життя – могутній струм,

Що подвиг вчителя освячує собою!

Ведучий

У багатій спадщині великого педагога окремо слід відзначити казки для дітей.

Сам Сухомлинський був люблячим, уважним і дбайливим батьком своїх сина і дочки. Дружина педагога з цього приводу розповідала, що коли їхні діти захворіли на кір і їх потрібно було ізолювати, то після того, як були перечитані всі дитячі книжки і переказані всі, що збереглися у пам'яті, Василь Олександрович придумав нову розвагу: тіньовий театр. Він гарно намалював козу-дерезу, колобка, лисицю... І зазвучали казки по-новому. Саме тоді Василь Олександрович почав складати казки. Першою з них була казка «Горобець».

Звідки захоплення Сухомлинського казками? Відповідь проста: з дитинства, коли з уст бабусі Марії звучали мудрі казки.

Казки Сухомлинського – вічні,

Цікаві, легкі, актуальні.

Листи і поради – всебічні,

А постать його – геніальна.

У школі, в якій працював Сухомлинський, була кімната казок. І ми пропонуємо вашій увазі інсценізацію казки.

(Інсценізація казки В.Сухомлинського «Як їжачок готувався до зими»)

Бібліотекар. На фоні музики «Полонез Огінського» або П. Чайковського «Пори року» («Осінь»)

Підходить до кінця наша розмова про вчителя, серце якого повне ласки і добра. Він увійшов в історію української школи як творець «Школи радості». Ідеї, запропоновані Василем Олександровичем, лягли в основу Нової української

школи. По-різному величають у світі Василя Сухомлинського: великий педагог, педагог світового класу, учений, учитель учителів, письменник, педагог-гуманіст, боєць, дослідник, людина з великим духовним світом, наш сучасник, освітянський подвижник.

Є люди, як свічки, –
Згорають, відходять в небуття.
Є люди, як зірки, –
Горять і світять все життя.
Та ні, це не зірки, холодні, мертві.
Вони – серця, засвічені у небі,
Які горять, обігривають все і не згасають!

Шановні студенти, майбутні педагоги! Прийде час, і Ви навчатимите дітей. Запам'ятайте слова незабутнього педагога: «На вашій совісті – дитина». А значить – майбутнє. Читаймо, вивчаймо його спадщину. Він був, є і ще довгі роки буде світочем української педагогіки. І ми, українці, повинні гордитися, що Україна подарувала нам видатного педагога світового значення.

Автор. В лісі жив їжачок, знайшов він собі кімнату в дуплі старої липи. Тепло там і сухо. Ось пр. йшла осінь (*виходить Осінь*), падає жовте листя з дерев (*Осінь розкидає листя*). Скоро і зима настане. Почав готуватися їжачок до зими.

Їжачок. Піду я до лісу, назбираю сухого листя.

Автор. Назбирав їжачок листя, приніс до своєї кімнати, розіслав листя, стало ще тепліше.

Їжачок. Я їжачок — хитрячок,
Із голок та шпичок
Пошив собі піджачок
І у тому піджачку
Я гуляю по ліску.
Натикаю на голки
Груші, яблука, грибки.
І до себе на обід
Хочу скликати весь рід.

Зробив я бочку, покладу туди груші, яблука, гриби.

Ой, як гарно в моєму будиночку. Тепло, затишно, але сумно одному. Був би в мене товариш. Піду до лісу, пошукаю собі друга.

Автор. Пішов їжачок до лісу, зустрів зайчика.

Їжачок. Зайчику, ходімо до мене в мою хатинку жити, а то мені сумно самому.

Зайчик. Ні, не піду я до тебе, їжачку, у мене своя хата є.

Їжачок. А де твоя хатка?

Зайчик. В мене хатка на горбочку,
Під ялинкою, дубочком.

А коли настане ніч —
Спатоньки вкладаюся,
Одне вухо простелю,
Другим накриваюся.

Автор. Іде їжачок далі, назустріч мишка.

Їжачок. Мишко, як добре, що я тебе зустрів. Я хочу тебе запросити в свою хатинку. У мене там гарно, затишно.

Мишка. Ні, не піду до тебе, їжачку. У мене є своя нірка.

Живу я в темний нірці,

Співаю там пісні,

Маю тонкий голосок,

І знайшла я колосок.

Завтра знахідку свою

Змолочу я на току,

Післязавтра у млині з

мелють зерна ці мені.

Знов до нірки поспішу,

Швидко тісто замішу.

Спечу діткам невеличким

Смачні дуже палянички.

Ніколи мені з тобою розмовляти, у мене багато справ.

Автор. Не захотіла мишка з їжачком жити. Пішов їжачок далі, зустрів ховрашка.

Їжачок. Ховрашку, ходімо зі мною до моєї хатинки, будемо разом жити.

Ховрашок. Ні, не піду. У мене своя хатка є.

Моя хатка не проста,

Це комора золота.

Здобич за щоку ховаю

І в комору все зсипаю.

Автор. Пішов їжачок далі і зустрів цвіркуна.

Цвіркун. Мені дуже холодно, я змерз, немає у мене хатинки, ніде погрітися, ні з ким поговорити, нікому пісню заспівати.

Їжачок. Йди до мене, цвіркуне, в мою хатинку, в мене тепло, затишно.

Цвіркун. Дякую тобі, їжачку. Я дуже радий, що у мене є товариш і хатинка. Є де люту зиму перезимувати.

Автор. Настала зима, їжачок казку цвіркунові розповідає, а цвіркун пісню їжачку співає.

(Пісня цвіркуна і їжачка).

Кузьміна І. В.,

викладач словесних дисциплін

«ПАТРІАРХ ВОЛИНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ»

(година поезії, присвячена 85 річниці від дня народження Віктора Лазарука)

Вступне слово викладача: Віктор Лазарук – український поет, прозаїк, публіцист

Письменник починається від тієї землі, на якій побачив світ. Її мальовнича краса, її дихання, її тремкий, ледь уловимий запах проникають у дитячу душу і

залишаються в ній назавжди. І згодом уже ніхто неспроможний стерти зі свідомості цю красу, бо вона стала рідною і визначальною в поведінці.

Віктор Лазарук почав свій життєвий шлях на Волині, де ліси й луки сповнені дивовижними істотами, де в повір'ях селян ще жили русалки і мавки, а гостра дитяча уява малювала їх мало не щодня... Надто ж химерними були ліси Ковельщини, серед яких розташоване рідне село письменника Дубова, – ті ліси, які так натхненно і майстерно змалювала велика Леся у своїй геніальній «Лісовій пісні». Така земля породжує поетів. І ще для цього потрібний спалах «іскри Божої».

Як писав Віктор Вербич, поет Лазарук – «один із найунікальніших українських майстрів слова, він залишається самотником, навіть перебуваючи у центрі уваги. Певне, сутність вдачі Віктора Лазарука, який звик довіряти суто собі, висловив білорус Микола Прокопович: «Язичник я. Така у мене віра. В цім присягаюся, ліси, на лезі тонкого аїру, що сяє краплями роси». Живучи в Луцьку, він по-справжньому відчуває себе хіба в поліській глибинці, сприймаючи її як центр Всесвіту».

Дмитро Павличко так оцінив творчість письменника: «І все ж маємо відчуття затамованої блискавиці. Можливо, це якраз добре – бачити поета справжнього і знати, що його здібності не відкрилися ще на всю потужність, що в ньому назбиралося немало вогню, який він пригашує, стримує, боячись вибуху. Та, власне, тепер, коли захоплено входимо в таємниці творчості Віктора Лазарука, ми хотіли б сказати йому: «Розряди блискавку свого слова, загними над Світазем, але так, щоб Каспій та Байкал почули. Ти можеш».

Мабуть, немає жодного волинського письменника, чиє б серце було так широко відкрите природі, так натхненно оспівувало її величну красу і так болісно реагувало на її проблеми. «Читати» енциклопедію волинського краю – улюблене заняття Віктора Лазарука, адже на кожній її сторінці – історія, легенди, топоніміка, а ще – людські долі.

Ведуча: Життєва і творча дорога Віктора Антоновича Лазарука почалася від села Дубове Ковельського району. Тут він народився 3 листопада 1933 року в родині землероба і музиканта. Дитинство припало на важкі роки фашистської окупації, сповнені поневірянь і втрат.

«Ода Ковелю»

Читець: Везуть мене в дитинство поїзди,
На береги омріяної долі.
Усі путі, шляхи мої завжди
Розпочинаються у Ковелі.
В пільмі віків, у далині
Твій передзвін і голос лине.
Горять мені твої вогні,
Мов золоті цвітуть жоржини.

Ведуча:...Після Дубівської семирічки навчався у Ковельській середній школі № 3. Звідти життєва дорога повела до Львівського державного університету імені Івана Франка, 10 років вчителював у селі Заболоття Ратнівського району, працював у редакції журналу «Жовтень» (тепер «Дзвін»), волинській організації

Товариства охорони пам'ятників історії та культури, Луцькому Будинку природи, видавництві «Вежа» тоді ще Волинського Національного державного університету.

(Спогади І. Корсака про В. Лазарука – сільського вчителя)

Віктор Лазарук – талановитий український письменник, публіцист, член Національної спілки письменників України з 1968 року, лауреат літературно-мистецької премії ім. Агатангела Кримського. Поет ще в дитинстві захоплювався поезією, любив слово. Він – поет від Бога. Відчуття свого єства як частини природи В. Лазарук передав у маленькому вірші *«Горобина ніч»*.

Читець: Мовчки дві презирнулися чорниці.

Мокрий цвіт. Вікно. І грім удалині

Нерозряджена сліпая блискавиця,

Наче голка блукає в мені.

(В. Лазарук «Горобина ніч»)

Ведуча: Віктора Антоновича ще називають волинським бардом, лісовиком. У поезії він співтворить з Природою і захищає її. Слушно написав Дмитро Павличко у передмові до збірки «Вікна»: «Тема захисту природи у Віктора Лазарука – центр його поетичної істоти»; а «в своїх так званих «екологічних» віршах він просто немає собі суперників у нашій поезії», – доповнив оту високу оцінку Іван Драч у рецензії на рукопис збірки «Озерний дзвін». Сьогодні ми ознайомимося з творчим доробком Віктора Лазарука і спробуємо зрозуміти його життєве кредо.

Читець: *«Літо»*

Із сіном на возі приїхало літо –

І випило сонце рівчак.

Не спить, наче сторож, що звик гомоніти,

Покашлює грім у кулак.

Клекочуть косарки з долин, як лелеки,

За стогом підводиться стіг.

І день знемагає під возом від спеки.

Неначе Сірко, що прибіг.

Ведуча: У 1963 році виходить перша поетична збірка «Синь озерна». Неабиякий талант автора засвідчили також збірки «Музика верховіть» (1966 р.), «Шацькі озера» (1975 р.), «Сині очі Волині» (1979 р.), «Глаголи землі» (1987р.), «Літораль» (1990р.). 1993 року вийшла у світ поетична збірка «Озерний дзвін», екологічний роман «Світязь» (2005 р.) та інші.

«У виболених і довершених віршах автор серйозно мислить, бунтує, стверджує, сподівається, надіється...» – писав відомий український письменник Іван Драч. Твори Віктора Лазарука перейняті любов'ю до чистого повітря, незайманого лісу, незабруднених озерних плес і незаляканих пташинихспівів.

Читець: *«Йду в ліси, неозорі, безкраї»*

Йду в ліси, неозорі, безкраї.

Тихо в серці, ні тіні журби.

В кошик пам'яті тихо збираю

Світлі образи, наче гриби.

Розбігаються очі в натхненні:
Скільки їх, з-під чийого пера?
Чистоту я, нагнувшись, у жмені
З лісового беру джерела.
...І, накривши у лісі мелодій –
Гордих, ніжних, з сумними навіл, –
Повертаю додому, мов злодій,
Висипаю ті скарби на стіл.
І дарма мені лаври чи терни,
Ну який же поет я тоді?
Творить мати-природа шедеври,
Я ж лиш копії, сірі, бліді.

«Осінь»

Читець: ...Ми ходили дивитися осінь,
Як весілля, як чудо-картину...
Зачепилася хмарка за просинь,
Висла в небі, немов павутина.
А гаї... Вони ясно палали
І світили на сині озера,
Мов жар-птиці у них ночували –
Вогняні загубили пера.

Ведуча: Так може написати поет, який безмежно любить природу, має своє особливе бачення світу, своє відчуття його.

На вірш Віктора Лазарука «Летючий корабель», волинський співак і композитор Валерій Маренич написав однойменну пісню. Просимо Вас до уваги *(звучить пісня)*

Як писав професор Іван Денисюк, «Віктор Лазарук глибоко вкорінився в історію та сьогочасну культуру не лише Волині, а й усієї України, і давно заслуговує на монографічні дослідження...»

Він відомий також як талановитий дослідник-краєзнавець, мандрівник. Поет сховає десятки сіл Волині, дослідив витоки Прип'яті і написав про це дуже цікаво. Розповіді про найбільші озера краю можна знайти у книзі «Сині очі Волині», яка побачила світ у 1979 році.

«Зоря сльозиться в небі»

Читець: Зоря сльозиться в небі,
Світлішає блакить.
Були ви коли-небудь
На озері, що спить?
Ви сіли тихо в човен,
Взялися за весло.
Пливе туман ранковий
І сонце за село.
Ви мовчите, бо всюди
Замовкли комиші.
Весело дишать груди,

Світає на душі.
Не ворухнеться вітер,
Замріявся, завмер.
Ніколи не будіте
Удосвіта озер:
В таку ранкову пору,
Коли пливе туман,
Озерам сниться море,
А морю – океан.

Ведуча:Ще більше дізнаємося про озерний край, водоймища, навколишні села в екологічному романі «Світязь», який був опублікований у журналі «Жовтень» (тепер «Дзвін») 1987 року. Це есе в чотирьох книгах, де цікаво відтворено первісну природу Полісся, край лісів і боліт. На основі архівних матеріалів автор заглиблюється в минуле краю, його жителів, побут селян.

Читець: «...Ідучи з Пульма до Шацька, відразу ж за селом, при старій греблі, подорожній мимоволі звертав увагу на замшілу фігуру – велетенський дубовий хрест, оздоблений дерев'яними обценьками, молотком, шаблею та невеличкою прибитою навскоси драбинкою і прикрашений вишиваним рушником. На перетині хрестовини в заглибині стояла ікона Богоматері. Як розповідали сиві діди, такі фігури на всіх поліських роздоріжжях повинні були виконувати функцію своєрідного сільського оберега, хранителя поселення від різної напасті, чорної біди, страшної хвороби. Всяк, хто направлявся на влодавський ярмарок або повертався з нього, порівнявшись із тою фігурою, осіняв себе хрестом, іноді звертав на обочину і влаштовувався на короткий перепочинок»...

(В. Лазарук «Світязь»)

Ведуча: Книжка нарисів, статей, есе «Вікна» (1995 р.) ще раз засвідчила пристрасну любов Віктора Лазарука до природи. Поет виступає як тонкий її знавець, спостережливий лірик.

«Святе озеро»

Читець: Зачарована тиша навколо.
Мов легенда, стоять дерева.
Чийсь у хвилях вчувається голос...
Може, предків неясні слова?
Не слова навіть – тони, півтони.
Ніби чується: десь в глибині.
Дзвонять тихі, замріяні дзвони,
Дивні хори співають пісні.

Ведуча:Поети – люди особливі. Кожен налаштовує нас на ту ноту, яка бринить в його душі.

Ведуча:Бентежне, образне, гостре слово письменника Віктора Лазарука заглиблене в історію народу, воно б'є у дзвони тривоги, закликаючи берегти красу землі, рівновагу в стосунках людини і природи.

Читець «Голубий дирижабль»

О, ні! Ми не дамо свою весну
Зрубати, скласти в рівні стоси,

Тягнути зачаровану Десну
За золоті піщані коси!
Все: Айвазовського моря,
Зелені Довбуша Карпати,
Садок вишневий коло хати,
Посаджений руками Кобзаря.
Все збережемо для поколінь:
Спів джерела, пташиний щебіт,
І ритми океану, й вічне небо –
Глаголи віщі матері-землі...

Поет звертається до теми мови, захищає її від зазіхань ворогів і недругів:
(Звучить вірш «Мова», поезія датована ще 1958 роком).

Ведуча: У І-му томі літературно-художнього видання «Біле і чорне» письменник Віктор Лазарук, підсумовуючи свій творчий шлях, написав: «...чи говоритимуть про мене в Лондоні, в студії Бі-Бі-Сі, ні холодно, ні жарко. Та чи візьме мою книгу до рук (бодай один том!) золотокосе дівча з-над берегів Світязя, зовсім не байдуже! Мушу вірити, що візьме і прочитає... Хоч одну сторінку».

Отож, побажаймо автору нових творчих здобутків, нових читачів і шанувальників.

На завершення прозвучить пісня на слова Віктора Лазарука, і музику волинського композитора Віктора Герасимчука «Два квитки».

Кардашук Н.В.,
викладач природничих дисциплін,
Мінасова О.О.,
бібліотекар

«ОБ'ЄДНАЙМОСЯ ЗАРАДИ БЕЗПЕКИ» (1 грудня – Всесвітній день боротьби зі СНІДом)

Бібліотекар. Наша зустріч присвячена Міжнародному дню боротьби зі СНІДом. Дотепер СНІД залишається однією з найнебезпечніших хвороб людства. На сьогодні лікарі й учені не знайшли медичних препаратів, що знищували б вірус, хоча з'явилися препарати, за допомогою яких можна продовжити життя інфікованим людям.

Серед численних хвороб, яким хворіло людство нині, синдром набутого імунodefіциту (СНІД) є однією з найтяжчих. Цю хворобу спричинює особливий збудник – вірус імунodefіциту людини (ВІЛ).

У світі на СНІД хворіє понад 40 млн осіб. Не обминула ця біда й Україну. Найбільше ВІЛ-інфікованих та померлих від СНІДу зареєстровано у Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій областях. Сумний рекорд дають міста Одеса і Київ. За офіційними даними кількість хворих в Україні близько чверті мільйона. 75 % з них – молодь віком від 15 до 29 років.

(Звучить аудіо запис пісні Фреді Меркурі «Шоу має тривати»)

Ведуча. 1981 року мало хто звернув увагу на повідомлення у пресі, про те, що в Лос-Анджелесі 5 молодих гомосексуалістів захворіли на рідкісну форму пневмонії. Двоє з них померли. У всіх хворих таємничим чином відмовляла імунна система.

Світ вступив в еру СНІДу. Людство живе у страху перед цією недугою. Цифри про чисельність заражених і хворих зростають і стають застарілими вже на момент публікації.

У пам'яті людства є багато прикладів, від яких холоде в жилах кров. Достатньо згадати епідемії чуми, холери, віспи. Але навіть письменники-фантасти не змогли передбачити, що наприкінці другого тисячоліття нашої ери постане така загроза для людства. Що в глибини людського організму проникне представник мікросвіту – вірус-убивця, який неминуче призведе зараженого ним до загибелі.

І саме статевий інстинкт – інстинкт збереження роду і біологічного виду – був вибраний збудником СНІДу. І за злою іронією долі, перші повідомлення про СНІД з'явилися у період розквіту «сексуальної революції».

Лікарі виявили особливості контингенту хворих: гомосексуалісти, бісексуали, повії, наркомани. Життя, вільне від усяких моральних норм і принципів, не могло не викликати покарання від природи. І воно настало.

Широка громадськість сприйняла це як справедливую і неминучу кару грішникам. Однак, виявилось, що і праведники не уникли страшної біди. Жертвами СНІДу стали невинні немовлята, породіллі, пацієнти, яким переливали кров. Увесь світ здригнувся: донорська кров не тільки рятує, але й убиває...

(Музичний супровід – Поль Моріа «Симфонія сонця і моря»)

Читець. Життя людей – то наче свічки,

Які горять в нічній пітьмі,

Течуть, неначе воску ріки,

Кудись змарновані роки.

Думки – то полум'я вогню,

А вчинки – лише чорний дим,

Що зараз начебто важливе –

Вже завтра відліта пустим.

Хвороби косять нам життя,

Мов у вогонь дме вітерець,

Сьогодні в щасті все буття!

А завтра? Все... Всьому кінець.

Ніхто не думає над тим,

Ще скільки свічечці горить.

(Музичний супровід – Л. ван Бетховен «Місячна соната»)

(Дівчата виходять з свічками – символом життя)

1-ша дівчина. Коли дитина народжується. Її свічка тільки починає горіти. Тремтливий вогник поступово розгорається, але він може згаснути будь-якої миті від легенького вітру, як дитина від хвороби. Тому батьки і прикривають це полум'я долонею, щоб їх дитина мала шанси на довге життя.

2-га дівчина. Коли дитина стає підлітком, вогонь ще тріпотить, не маючи змоги заспокоїтись, наче характер підлітка, але він уже не такий нестабільний.

3-я дівчина. Згодом – юність. Четверта частина свічки згоріла, але його колір постійно змінюється, так само, як думки та емоції змінюються в головах юних людей.

4-а дівчина. Молодість. Диплом, робота... Тому її свічка дає вже стабільну кількість світла й тепла.

5-а дівчина. Згоріло вже дві третини свічки. Час підбивати підсумки. Кожен думає про те, що зробив за цей час, як горів його вогонь цей час.

6-а дівчина. На своєму останньому етапі свічка горить найяскравіше. Це тому, що людина стає мудрою. Вона ділиться своїм теплом з оточуючими, передаючи їм свій досвід. А коли віск закінчується – гасне.

Ведуча. Науковці й досі не дійшли згоди про походження вірусу імунодефіциту людини. Висуваються різні гіпотези, зокрема і фантастичні, мовляв, вірус занесли на Землю інопланетяни.

На думку вчених, вірус імунодефіциту людини походить від вірусу імунодефіциту зелених мавп. Багато африканських племен полюють на мавп і вживають їхні внутрішні органи у їжу. Зараження могло відбутися через ушкодження на шкірі мисливця чи при вживанні сирого м'яса.

За версією інших учених, ВІЛ створений штучно. Була розроблена програма щодо створення бактеріологічної зброї, здатної пригнічувати імунну систему людини.

Також вважають, що ВІЛ міг потрапити до людей через поліомієлітну вакцину, що виготовляли з нирок шимпанзе.

Однак, переконливих доказів підтвердження цих теорій поки що немає.

(Музичний супровід – Л.ван Бетховен «Музика сліз».)

На сцену виходить закохана пара.

Юнак. Із осудом закриті очі...

Нема ні друзів, ні батьків...

Давно забуті свої «хочу»,

Що потонули в злobie днів.

Ти так підкрався непомітно,

І став жалобою душі.

Нема вже більше слів привітних,

Нема бажань – усі чужі.

І наче жив лиш так як треба,

І наче добре було все.

Тоді скажи мені ти, небо:

За що ж це смерть по мене йде?

Дівчина. Ти не будеш жити, і своїм теплом

Не зможеш мене зігріти.

Цей страшний діагноз не лишить нам надій.

Очі вже погасли, ти уже не мій.

Боже, як же страшно рахувати дні!

Захворіти легко, видужати – ні.

Ангел-охоронець, не лишай його,

Ангел-охоронець, збережи вогонь!

Ангел-охоронець, я тебе молю,
Хай він тепер хворий – я ж його люблю!

Юнак. Твоя рука надії, мов той круг,
Підтримує мене на хвилях долі,
Що сипле, наче в рану дрібку солі,
Кричить душа і мліє серця стук.
Як в інії – буття-гілки в полоні;
Від болю вже потріскалися скроні.
В тобі лише ще щирий звук.
Життя вже ледь жевріє від недуг.
СНІД умертвляє всі живі надії,
На вітер спопеливши усі мрії.
В своїй руці тримаєш ти мій дух.

Музичний супровід – Еріка («Небо пополам»).

Читець. Вони існують поміж нас,
Але чомусь у їх очах
Вогонь надії вже погас.
А у серцях панує страх,
Їх СНІД з'їдає кожну мить,
Недовго їм лишилось жить.
Та це життя – то пекло.
Так мати уникає сина!
Вони лишилися одні.
Останні дні горять невпинно.
В самотності і сліз...

Музичний супровід – Грегоріан («Миті спокою»)

Ведуча. Чому ви відвертаєтесь від нас? За що? Ми приречені на загибель...

А чи знаєте ви, як воно – жити останні дні, бачити скрізь нашорошені погляди і чужі спини?

Ми такі ж як і ви. Просто у нашій крові вірус. Не відвертайтеся від нас!

Не лишайте наодинці з пустотою... Якщо ми приречені померти, то нехай ми померемо не самотні.

На білій подушечці виділялися оченята моєї маленької дочечки. В її очах ще світилося життя... Але мені здалося, що вона вже далеко від нас... Життя відлічувало їй останні дні. Бог покарав мене за мої гріхи. Я вбила тебе. Хотіла жити красиво, багато... Коли почула діагноз – не вірила. Доню, прости мене! Боже, з'єднай нас навіки!

Музичний супровід – Земфіра («Не вмирай»).

Ведуча. СНІД не вибирає... Ані багатих, ані бідних, дорослих чи дітей... Для нього не існує кордонів. Він не оминає і знаменитостей...

Музичний супровід – В.А Моцарт («Душа»).

Ведуча. Першою найзнаменитішою жертвою СНІДу став американський авангардист тенор-фальцет Клаус Номі. Він був одним з перших гей-музикантів, які померли від СНІДу.

Ведуча. Згодом від «чуми ХХ століття» помер актор Рок Хадсон, відомий своїми ролями в картинах «Інтимна розмова» та «Коханий повертається». Вишуканий кавалер та герой-коханець у кіно, в реальному житті Хадсон виявився гомосексуалістом.

Ведуча. СНІД виявили і в талановитого танцюриста Рудольфа Нурієва, який також був гомосексуалістом.

Від цієї чуми помер знаменитий американський джазмен Майкл Девіс.

Ведуча. У чорному списку жертв смертельного вірусу значиться і лідер групи «Queen» Фредді Меркурі, який протягом тривалого часу безрезультатно боровся з недугою, приховуючи її від оточуючих. Перед своєю смертю артист офіційно зізнався в тому, що хворий. В останні два дні життя Меркурі майже повністю осліп, не міг ані говорити, ані їсти. А 24 листопада 1991 у віці 45 років Фредді Меркурі не стало. Музиканти «Queen» оголосили волю Меркурі, що всі кошти від продажу платівок віддадуть у фонд боротьби зі СНІДом.

Ведуча. Популярний американський письменник-фантаст Айзек Азімов помер від «чуми ХХ століття». Йому занесли ВІЛ через переливання крові під час операції на серці. А поставили страшний діагноз лише, коли робили повторну операцію.

Ведуча. Того самого року, коли помер Азімов, американський політик Боб Хаттой відкрито заявив, що хворіє на СНІД.

Перший чорношкірий переможець чемпіонату США, тенісист Артур Еш також пішов із життя від СНІДу. Був інфікований під час операції на серці знову ж таки через переливання крові.

Ведуча. Серед знаменитостей, яких свого часу здолав СНІД, був французький філософ Мішель Фуко, супермодель Джіа Каранджі, розмір гонорарів якої становив 100 000 доларів. Вона вживала наркотики і була прихильницею лесбійського кохання. Її тіло розкладалося заживо, коли санітари перекладали її тіло, то тканини зі спини просто відпадали. СНІД спотворив її красу. Вона була першою супермоделлю світу та першою жінкою, яка померла від СНІДу. Жахливий кінець для такого яскравого життя...

Ведуча. СНІД не оминув і олімпійського чемпіона з фігурного катання Ондреа Непела, який мав гомосексуальні стосунки, гітариста Тома Фогерті, актора Денхольма Елліота, олімпійського чемпіона з фігурного катання Джона Каррі та Ізраїльську співачку Офру Хазу, яку заразив її коханий чоловік. Від цієї хвороби померли лауреат Нобелівської премії з літератури Патрік Вайтт, американський режисер Колін Хіггінс, художник-графік Кіт Харінг. Під час зйомок на знімальному майданчику помер Клаус Шварцкопф – комісар із серіалу «Місце злочину».

Ведуча. Курт Рааб, Жан-Поль Арон, Віто Руссо, Ентоні Перкінс, Брюс Чатвін... – вони загинули від СНІДу. Їх, та багатьох інших увіковічили на алеї «Роздолля роздумів», прокладену з кам'яних плит із вирізьбленими на них прізвищами, яку створили у Берліні. І не видно їм ані кінця, ані краю. Майже щомісяця алея подовжується новими плитами-іменами.

Ведуча. Ірвінг Джонсон – відомий баскетболіст хворіє на СНІД.

Відомий кутюр'є Ів Сен Лоран також хворий на СНІД, але французи не коментують це.

Людей, чії прізвища стоять на кам'яних глибах, поєднує одне – вони досягли успіху, але померли від СНІДу.

Музичний супровід – «Арія» («Візьми моє серце»).

Ведуча. «У житті необхідно спробувати все» – так каже сучасна мораль нового покоління. І в цьому ствердженні є доля правди, і лише доля...

СНІД не виліковний, а якщо і є якісь, порівняно ефективні ліки, то ціна їх сягає 20-30 тис. дол. Тому найнадійнішим методом боротьби є профілактика.

Ведуча. Зараження можливе:

При статевому контакті з інфікованим;

При кровотообміні з інфікованим;

При ін'єкціях не стерильним шприцом;

При вигодовуванні грудним молоком інфікованою матір'ю малюка;

Від матері до дитини під час пологів. Але при проведенні антиретровірусної терапії ризик передання вірусу від матері до дитини знижується до 6%.

Ведуча. ВІЛ не передається:

Через обійми або поцілунок, за винятком є наявність у обох партнерів відкритої рани в ротовій порожнині;

Через рукостискання;

Через кашель та чхання;

Через укуси комах;

Через піт, або сльози;

Побутовим шляхом.

Музичний супровід – Л.ван Бетховен («Музика ангелів»).

Життя – це шанс, лови його.

Життя – краса, милуйся нею.

Життя – це радість, насолоджуйся нею.

Життя – це виклик, прийми його.

Життя – це коштовність, цінуй це.

Життя – скарб, бережи його.

Життя – любов, пишайся нею.

Життя – таємниця, відкрий її

Життя – це боротьба, почни її.

Життя – це щастя, заслужи його.

Музичний супровід – «Бережи любов»

Ведуча. Перемогти ВІЛ-інфекцію можна, але для цього слід здолати ще одну, більш давню хворобу – наше неучтво. Ніколи не забувайте, що наше здоров'я у наших руках. А щоб бути впевненим, що ВІЛ ніколи не ввійде у ваше життя, потрібно дізнатися якнайбільше про цю хворобу.

Демонструється фільм «Супер СНІД».

Коли вірус потрапляє в організм, з'являються такі симптоми:

Втрата ваги;

Висока температура;

Хронічна втома;

Виразки у ротовій порожнині;
Ураження шкіри;
Загальне послаблення імунної системи.

Ведуча. Україна посідає друге місце у Європі щодо поширення ВІЛ/СНІДу. Кожний 70-й українець уже ВІЛ-інфікований. 3 із 4 інфікованих не знають, що вони ВІЛ-позитивні. Найбільше заражених серед молоді (особливо жінок і дівчат) 15-30 років.

Поміж інфікованих підлітків половина заражується після першого статевого акту.

В Україні ВІЛ-інфіковані живуть 3-5-років, зі СНІДОМ – 1-2 роки. За 10 років у нас народжено 14 000 ВІЛ-позитивних дітей. Кожного десятого з них залишають у пологовому будинку.

Здавалося б, усе так просто: не вживати наркотики, зберігати відданість одному статевому партнеру (а в ідеалі – дошлюбну цнотливість та шлюбну вірність). Але, насправді, ми бачимо зовсім іншу картину: у свідомості багатьох молодих людей наркотики і секс – це синоніми понять «незалежність», «ризик», «сучасність», «задоволення». Сучасна молодь за все це розплачується СНІДОМ і ланцюг епідемії збільшується далі: інфікований шприц із наркотиком іде по колу, інфікуються довірливі статеві партнери, народжуються ВІЛ-інфіковані діти.

Запам'ятайте ці дні, присвячені проблемі ВІЛ, СНІДу та наркоманії:

1 грудня – День боротьби зі СНІДОМ,

16 травня – День пам'яті померлих від СНІДу,

20 червня – День боротьби з наркоманією.

Ведуча. ВІЛ – позитивні люди потребують нашого розуміння та уваги. Ми щодня припускаємося чималої кількості помилок: якісь вдається легко виправити, інші – дуже складно, а деякі неможливо... ВІЛ-інфікованим людям пощастило менше, ніж решті: своїм життям і здоров'ям вони спокутують чи власний помилковий вибір у житті, чи помилки інших.

Ведуча. Не нам їх судити. Усе, що ми можемо зробити, – це підтримати тих, для кого проблема ВІЛ/СНІДу стала власним болем, захистити від ВІЛ себе та навчити це робити інших. Після такої інформації, що ми сьогодні почули, просто неможливо не вибрати життя. Нехай усе жахливе, що сталося з іншими, обійде нас, залишиться далеко-далеко. Нехай кожна людина усвідомить усю небезпеку СНІДу, зробить усе можливе, щоб убезпечити себе, своїх близьких та рідних від цієї хвороби.

Читець. Лунає пісня про життя.

Пам'ятай! Небезпека поряд!

Твоє життя залежить від твоїх обдуманих дій!

Життя – яскраве...

Ти – йог Творець!!!

Життя, як мить, єдина мить,

Махне крилом – і пролетить...

Але в цю мить, коротку мить.

Було і сонце, і блакить.

Я. поки серцем не зачах,

Вкарбую їх в своїх очах.
Бо нам дана мить для життя,
А вічність? – То для забуття...

*Павлюк Н. М.,
викладач постановки голосу
Левицька В. А.,
викладач дизайну*

«УКРАЇНА – ЦЕ МИ!»

Мета:навчальна: поглибити знання студентів про нашу державу – Україну; формувати їхню національну свідомість;

розвивальна: розвивати пізнавальні інтереси студентів; розвивати потребу робити добро безкорисливо;

виховна: виховувати любов до рідного краю, повагу до його історичного минулого і сучасного, шанобливе ставлення до символів держави, формувати в студентів почуття доброти, любові до навколишніх людей; виховувати в них порядність, бажання підтримувати ближнього у скрутну хвилину.

Обладнання: святково прибрана зала: стіл з вишитою скатертиною, хліб-сіль, калина, рушники на стінах, плакати, ноутбук, мультимедійний проектор, екран. Написи на дошці:

1) Вишита колоссям і калиною,
Вигойдана співом солов'я,
Зветься величаво – Україною,
Земле зачарована моя.

2) Молюсь, – казав він, щоб у тебе
Не було між людьми війни,
Щоб завжди було чисте небо
На нашій стомленій землі.

Перед початком театралізованого концерту звучатиме пісня: «**УКРАЇНА - ЦЕ ТИ** »

Слова: Тіна Кароль, Микола Бровченко

Музика: Тіна Кароль

Моє ім'я — Батьківщина,
Лелеки легке крило.
Моє ім'я — Україна
І сонечка тепло.
Моє ім'я — Вишиванка,
Я — хрестик на полотні.

Моє ім'я — синє небо,
Я — сонях малий під ним.

Приспів:

Татові слова: Україна — це я!

Мамині пісні: Україна — це ти!

Моє ім'я — Степ широкий,
Моє ім'я — Хліба смак,
Останній шкільний дзвіночок,
Над сивим Дніпром туман.

Моє ім'я — то Надія,
Моє ім'я — то Любов,
Моє ім'я — чиста Мрія
І віра, що з нами Бог!

Приспів (2 рази)

Моє ім'я — Колискова...
Моє ім'я — то є Воля...
Моє ім'я — то Родина...
Моє ім'я — добре Слово,
Що збереже цей світ!

Приспів

Україна — це ти!..

Під музику на сцену виходить дівчина-україночка

Ведуча 1. Красивий, щедрий, рідний край

І мова наша - солов'їна.

Люби, шануй, оберігай

Усе, що зветься ... (Україна).

Доречно згадати сьогодні давню притчу про Святого Миколая і Україну. Було це давно-давно, коли Св. Миколай роздавав подарунки. Одним він дав багато золота, другим великі родовища корисних копалин, третім - родючі землі... І коли все роздав, то побачив у кутку дуже гарну, надзвичайної вроди, але дуже бідну, в полатанім одязі дівчину, яка стояла у кутку і гірко плакала. Він підійшов до неї і запитав: «Дівчино, чому ти плачеш?» «Я плачу тому, Св. Миколаю, що ти всім дав подарунки, а мені нічого», - сказала дівчина. «А хто ти, дівчино?», - запитав Св. Миколай. «Я – Україна», - відповіла дівчина. Св. Миколай подумав і каже: «Справді, я вже все всім роздав, але у мене ще залишилась краса і пісня, я й дарую тобі дівчино – Україно, їх назавжди» І з тих пір наша славна Україна вважається найкрасивішою і найспівучішою країною світу. Ми пишаємося тим, що ми - українці.

1-й студент: *(Під мелодію української народної пісні з'являється дівчинка Мова в українському костюмі, навколо неї кружляють у танку студенти)***Мова:** Доброго дня, любі друзі! Почула я, що ви про мене говорите, і прийшла до вас на свято.

Все моє життя – це тернистий шлях боротьби. Я пережила дуже багато жорстоких століть, коли мене забороняли, мужньо витерпіла наругу від царських сатрапів. Та було багато небайдужих людей, у чиїх серцях палала неугасима любов до батьківської мови, які підтримували її і навчали розмовляти нею своїх дітей. На захист рідного слова поставали Іван Франко, Леся Українка, Борис Грінченко, Микола Куліш, Олександр Олесь.

Я відроджуюся у вільній Україні завдяки людям, які мене люблять і плачуть.

Викладач:

Наша держава – одна з найбільших країн у Європі. Щасливі ми, що народилися і живемо в Україні. Тут жили наші прадіди, живуть батьки, тут корінь українського народу. І де б не були скрізь відчуваємо покликання рідної землі, хвилюємося аж до сліз, зачувши рідне слово, вслухаємось у чарівні мелодії пісень, вбираємо в себе ніжні звуки української мови. Україна – це наша історія. Бо поки ми пам'ятаємо історію свого народу, ми існуємо, як нація. Від розуміння і любові кожного з нас залежатиме, яким буде майбутнє України.

2-й студент: Повчання Володимира Мономаха дітям

Стався до інших так, як хочеш, щоб ставилися до тебе.

Зміцнюй тіло й душу, просвітлюй розум.

Працюй так, щоб після тебе нічого не переробляли.

Будь завтра кращим, ніж ти є сьогодні.

Не давай сильним принижувати слабких.

Не залишай хворих, не забувай про бідних.

Не май гордині ані в розумі, ані в серці.

Пізнавши все добре, пам'ятай, а чого не знаєш – того навчайся.

Живи для Батьківщини та люби людство.

3-й студент:

ЦЕ МОЯ УКРАЇНА

Зацвітає калина,

Зеленіє ліщина,

Степом котиться диво-луна,

Це моя Україна,

Це моя Батьківщина,

Що, як тато і мама, одна.

А. Камінчук

Викладач:

Україна – це мати, яку не вибирають, це доля, яка нам випала.

Український народ пережив чимало лиха. Майже кожне століття, як свідчать джерела, розпочиналося голодними роками, спустошливими війнами, чужоземними навалами. З XV століття, з часів козаччини, тривала національно-визвольна боротьба за розбудову незалежної самостійної держави,

але шлях до незалежності був тяжким і тернистим. Важко назвати країну, яка б пережила те, що пережила Україна.

Ми, українці, повинні пишатися тим, що наша держава ніколи не поневолювала інші народи, не вела загарбницькі війни, а лише захищала себе від близьких і далеких сусідів. Боротьба за незалежність точилася довго.

І довгожданий час настав, 16 липня 1990 року Верховна Рада Української республіки прийняла важливий документ – Декларацію про державний суверенітет України.

4-й студент:

Україна – наш спільний дім. Тож маємо дбати всі, щоб були в ній добробут і лад, мир і злагода, вічна краса. Усі ми повинні усвідомити: своє, рідне – не тільки хата й подвіря, а й вулиця, село чи місто, де ти живеш, ліс і річка, степ і море. Україна з надією дивиться в завтрашній день, чекає на вас, завтрашніх господарів життя. Ви потрібні їй мудрі, умілі, дбайливі і людяні.

5-й студент:

Розквітай, прекрасна Україно!
Рідна земле, матінко моя.
Хай лунає мова солов'їна,
Пісня неповторная твоя.
Хай смереки, ясени, тополі,
Квіти, луки, трави і сади.
Шепчуть вірші щедрі, добрі,
Вільні, чисті, із джерельної води.

Викладач:

Я хочу, щоб ви пригадали відомі вам прислів'я, приказки про країну. Поєднайте початок та кінець висловів:

Свій край, як рай,
Кожному мила
Рідна земля
Людина без Батьківщини -
Рідна країна – мати,
Кожний край має

а чужа країна, як домовина.
своя сторона.
і в жмені мила.
як птах без гнізда.
чужа – мачуха.
свій звичай.

6-й студент:

Батьківщино, земле рідна,
Земле сонячна і хлібна,
Ти навік у нас одна.
Ти, як мати найрідніша,
Ти з дитинства наймиліша,
Ти і взимку найтепліша –
Наша отча сторона.

7-й студент:

На землі народів Бог створив багато
І подарував їм скарб із різних мов.
І у кожную мову, гарну і багату,

Вклав свою небесну ніжність і любов.
Ми є діти українські,
Хлопці та дівчата.
Рідний край наш – Україна,
Красна та багата.
Ми малі, та всі ми друзі,
Ми – одна родина.
Та найбільша наша мати –
Ненька – Україна.

8-й студент:

Стань під прапор синьо-жовтий —
Стяг відважних прабатьків,
Стань під прапором Вітчизни
Серед гордих юнаків.
І засяє над тобою
Найдорожче із клейнод,
Шануватимеш з любов'ю
Рідну армію і флот,
Будеш гордим за чесноти
Героїчних прабатьків.
Стань під прапор синьо-жовтий
Запорозьких козаків

Ведуча 3:

Кожен народ, кожна людина має свої святині. Для нас, українців,
найбільшою святинею є наша родина.

Родина- це не тільки наша сім'я, це наша Батьківщина, Україна.

У всьому світі кожен знає:

Є батьківщина лиш одна.

І в нас одна вона, єдина

Це наша слава Україна.

Не забувай Шевченка спів,

Про горду славу козаків

Не забувай, що ти дитина, Землі,

Що зветься Україна.

Пісня продовжується і стихає.

9-й студент:

Україна - це земля, де ми народилися і живемо, де жили наші предки, де
живуть наші батьки, і ми щасливі від того.

Кожна людина з великою любов'ю згадує рідні місця: де минуло її
дитинство. Рідний край починається від батьківського порогу, рідної стежини
(слайд з хатою і стежиною і пісня «Рідна стежина» на сл. Малишка).

(Слова на фоні музики)

І куди б ти не пішов, як би не склалася твоя доля, твоя Батьківщина завжди з
тобою (музика звучить сильніше і стихає стихає).

Родина - це маленька батьківщина кожної людини (*слайд*) і якщо скласти наші маленькі батьківщини, то вийде велика держава, назва якої - Україна.

10-й студент:

Привітний і світлий наш сонячний дім,
Як радісно й весело жити у нім.
Тут мамина пісня і усмішка тата.
В любові й добрі тут зростають малята.
Дзвінка наша пісня до сонечка лине:
«Мій сонячний дім — це моя Україна!»

А. Німенко

11-й студент:

Рідна мова, мов гірська вода,
Рідна мова вічно молода,
Рідна мова, в серці з ранніх літ
Гордо лине мова у політ!
Вона, як ніжна пісня колискова,
Заходить в серце й думи з ранніх літ,
Це мова, наче пташка світанкова,
Що гордо лине у політ!

Ю. Косинська

12-й студент:

Як палають в темнім борі ягідки калини,
Так любов палає в серці Нені України.
Як найкраща в темнім борі червона калина
Так на всім немає світі, як та Україна.
Як далека, як простора наша Україна —
В ній мені всі серцю рідні, всі — одна родина.
Гнеться вниз верба зелена вітами гнучкими
Тут дівчата, наче сестри, хлопці — побратими.
Тут і шум твій розумію, луже і діброво,
А музикою для мене — українське слово.
Ой музикою для серця, Матінко Христова,
Є для мене наша пісня, українська мова.
Чи дзвін дзвонить, легіт віє, чи шумить діброва —
Всюди чується для мене українська мова.
Величаві наші гори й бори сосновії,
Тут родивсь я, тут минають літа молодії.
Тут і сад нам процвітає пишно і багато,
Луг в зелені оксамити прибраний, мов в свято.
На красу-землі дивлюся і не надивлюся
І за нашу долю-волю серцем всім молюся:
З ясного на нас глянь неба, Матінко Ти Божа,
Хай нам сонце волі сяє — щезне тьма ворожа.
Поблагослови Ти труд наш, глянь на нашу долю,
По віках тяжких недолі дай здобути волю!

13-й студент:

Живи, Україно, живи для краси,
Для сили, для правди, для волі!..
Шуми, Україно, як рідні ліси,
Як вітер в широкому полі.
До суду тебе не скують ланцюги,
І руки не скрутять ворожі:
Стоять твої вірні сини навкруги
З шаблями в руках на сторожі.
Стоять, присягають тобі на шаблях
І жити, і вмерти з тобою,
І прапори рідні в кривавих боях
Ніколи не вкрити ганьбою!

О. Олесь

14-й студент:

Ми є діти українські,
Хлопці та дівчата,
Рідний Край наш - Україна,
Красна та багата.
Рідне небо, ясне сонце,
Місяць, зорі срібні,
Рідний нарід – українці
Всі до нас подібні.
Рідна віра: Свята Трійця
І Пречиста Мати.
Рідна мова: нею вчились
Бога прославляти!
Присягаєм наш Край Рідний
Над усе любити,
Рідний нарід шанувати
І для нього жити.
Присягаєм - рідну віру
Завжди визнавати,
По-українськи говорити,
Молитись, співати.
Як ріка в гору не піде,
Як сонце не згасне,
Так ми того не забудем,
Що рідне, що власне.
Що нам рідне, те нам буде
І красне і гоже!
Присягаєм, що так буде
Поможи нам, Боже!

Юрій Шкрумеляк

15-й студент:

Україно,
Ти - сонце весняне,
Моя рідна, моя золота...
Твої древні задумані храми,
Старовинні чудесні міста –
Ніби в казці, де час зупинився,
Щоб усе, що було, пригадати:
Тихі співи і танці вогнисті,
Щебетання в садку біля хати,
І тумани, і роси краплисті,
І героїв славетних життя, -
І мале босоноге дитя,
Що біжить радо з піснею в поле
І сміється, хоч ніженьки коле!..

Я. Черняк

16-й студент:

Облітав журавель
Сто морів, сто земель,
Облітав, обходив,
Крила, ноги натрудив.
Ми спитали журавля:
— Де найкраща земля? —
Журавель відповідає:
— Краще рідної немає!

Ведуча 4:

З моїх грудей любов у простір рветься,
На вільній, рідній я землі стою.
Тепло своїх долонь і розуму, і серця
Я Україні милій віддаю.

17-й студент:

Послухай, як струмок дзвенить,
Як гомонить ліщина.
З тобою всюди, кожну мить
Говорить Україна.
Послухай, як трава росте,
Напоєна дощами,
І як веде розмову степ
З тобою колосками.
Послухай, як вода шумить –
Дніпро до моря лине, -
З тобою всюди, кожну мить

Говорить Україна.

П. Осадчук

18-й студент:

У ваших руках, як і в руках мільйонів інших громадян України, доля нашої Вітчизни. Хай же дороговказом для вас стануть незабутні рядки В. Сосюри.

Любіть Україну, як сонце любіть,

Як вітер, і трави, і води...

В годину щасливу і радості мить,

Любіть у годину негоди.

Любіть Україну у сні й наяву.

Вишневу свою Україну,

Красу її вічно живу і нову,

І мову її солов'їну.

Між братніх народів, мов садом рясним,

Сіє вона над віками,

Любіть Україну, всім серцем своїм

І всіми своїми ділами

В. Сосюра

Учасники виховного заходу переглядають відео кліп «Це моя Україна». З блакитних та жовтих макетів, на яких написані назви областей України, студенти створюють єдиний символічний державний прапор України. *Звучить пісня «Єдина Україна»*

Суворова Т.І.,

Северина Л.Є.,

Табак Н.В.,

викладачі кафедри фізичного виховання

ВІДКРИТА ВИХОВНА ГОДИНА «ЖИТТЯ ЛЮДИНИ – НАЙВИЩА ЦІННІСТЬ»

Мета: розкрити значення і цінність життя людини; формувати вміння бачити в життєвих негараздах лише тимчасові труднощі і бажання долати їх. Надання правових знань щодо попередження правопорушень серед неповнолітніх.

Допоміжний матеріал: добірка віршів на тему виховного заходу; духовний заповіт матері Терези про життя, вислови видатних людей.

Найдороще в людині — це життя. Воно дається один раз, і прожити його потрібно так, щоб не було нестерпно боляче за безцільно прожиті роки, щоб не палила ганьба, за підленьке і дріб'язкове минуле...

М. Островський

Пам'ятай!

Життя є дар, великий дар,

І той, хто його не цінує,

Цього дарунка не заслуговує.

Леонардо да Вінчі

Шановні друзі – студенти, викладачі і наші гості!

ВЕДУЧА. Тема нашої виховної години: **ЖИТТЯ ЛЮДИНИ –
НАЙВИЩА ЦІННІСТЬ!**

ВЕДУЧИЙ. Вже багато тисячі років існує людство. І протягом усього часу свого існування людина замислюється над тим, що ж таке життя, в чому його сенс? Ще з часів Античності філософи та мудреці намагалися знайти правильну відповідь на запитання, для чого людина приходить в цей світ. У творах поетів та письменників різних епох ми можемо знайти роздуми про сенс життя та призначення людини, про те, до чого ми маємо прагнути, як повинні будувати власне життя, на що треба орієнтуватися, на чому зосереджуватися.

ПЕРЕГЛЯД ПРЕЗЕНТАЦІЇ ПРО ЖИТТЯ

ВЕДУЧА. Людське життя... Воно неповторне і звичне! Радісне і сумне. Сповнене глибоких переживань. Солодке, як мед і гірке, як полинь. Воно триває лише від народження і до смерті, і його не можна прожити двічі.

А для чого ми приходимо в цей світ?

Знали б виконували свій обов'язок ретельніше!

А так, часто пливемо за течією!

І думаємо, що ми вічні!

Та на жаль немає в цьому світі нічого вічного!

Життя тлінне, мінливе і швидкоплинне.

Та воно справді велике диво!

І саме нам випало щастя жити на цій дивовижній землі.

Тому треба цінувати кожен його хвилину!

Радіти сонцю,

І ранковій росі.

Вічним зорям у нічному небі

Кожній квіточці

І пташині що оспівує життя

А для чого ми прийшли в цей світ? Що маємо зробити?

Та мабуть ніхто з людей цього не відає точно!

Відомо одне, що прийшли ми для добра!

Тому, що ми люди!

Ми готові творити добро

Вдосконалювати цей світ своїм розумом,

І чуйним серцем!

Адже в наших серцях є любов!

Жалість

Людяність

Співчуття

Ласка

Доброта
Щирість
Чуйність і благородство.
Ці почуття допоможуть нам зробити цей світ кращим!
Щоб між людьми не було чвар і воєн! Щоб на землі був мир!
Щоб ми жили в любові і злагоді!
Бо життя прекрасне!

СТУДЕНТЧИТАЄ ВІРШ

Життя — це просто дивна казка,
В яку приходимо лиш раз.
Тут для людей любов і ласка,
І світле сонечка для нас.
І небеса бездонні сині,
Чарівні зорі в небесах.
Ключі високі журавлині,
І вся оця земна краса.
Життя складне, але чудове,
Ми робимо в нім відкриття.
І манять вдаль путі світліші...
І ти не йдеш — летиш у світ!
Є і різкі в нім повороти,
Де випадаєш із сідла.
Завертять враз круговороти...
Бувають і такі діла.
Та все проходить, час спливає,
Нова мета нас кличе вдаль.
В житті усякого буває,
Та за минулим нам не жаль,
Бо кличуть знов нові дороги,
Під ноги стеляться путі.
Чекають радощі й тривоги
Щодень у нашому житті.
Життя складне, але цікаве.
Його не визнаєш до пуття.
Буває радісне й лукаве...
Але... Спасибі за життя!

ВЕДУЧА

Так, дійсно, життя дається кожному з нас лише один раз і кожному — своє.
Як би нам не хотілося, ми не зможемо прожити своє життя вдруге. Вчорашній
день неможливо повернути. Швидкий біг часу неможливо зупинити, навіть якщо
нам цього дуже сильно захочеться.

ВЕДУЧИЙ

Життя, як мить, єдина мить,

*Махне крилом — і пролетить...
Але в цю мить, коротку мить,
Було і сонце, і блакить.
Я, поки серцем не зачах,
Вкарбую їх в своїх очах.
Бо нам дана мить для життя,
А вічність? — То для забуття.*

ВЕДУЧА. Життя вчить нас, що потрібно цінувати кожну мить, бо вона неповторна.

Що заважає нам це робити? По-перше, наші лінощі. Інколи ми відкладаємо якусь справу на наступний день, бо сьогодні нам ліньки її робити. Але настає новий день – і ми розуміємо, що тепер у нас є нові справи, які потребують часу та зусиль. От і виходить, що справу, яку ми відклали та не зробили вчора, доведеться виконувати абияк. А якби вчора ми не полінувалися і приділили цій справі певний час, то змогли виконати все на найвищому рівні, а не тягнули б її за собою у новий день, який і так сповнений нових справ.

СТУДЕНТ ЧИТАЄ ВІРШ

*Так! Треба жити кожним днем,
Не відкладаючи на потім...
Що має бути — не обминем
В своїх стараннях і турботі.
Нам треба жити кожним днем,
І не чекать омріяної дати.
Горить сьогоднішнім вогнем,
Бо «потім» може й не настати...*

ВЕДУЧИЙ: Тож у чому сенс життя? Що зробити для того, щоб життя було прекрасним?

ВЕДУЧА. Ось послухайте притчу, може сенс життя у цьому?

Слухайте!

Одного разу, прийшов молодий парубок до мудрого діда та й запитав:— Як мені життя прожити, щоб потім не каятися? Відповів йому мудрий:— Якщо хочеш довго жити, посади сад, якщо хочеш, щоб тебе люди прославили, викопай криницю, якщо хочеш безсмертним бути, учи добру дітей.

То ж творіть, держайте, захоплюйтесь і дбайте про те, що ви залишите для нащадків.

СТУДЕНТКА ЧИТАЄ ВІРШ

*Не забувай ні на хвилину свого призначення – Людино!
Бо якщо станеш забувати, то будеш ти нічим ставати.
Бо як забудеш – всохнуть ріки, на світ народяться каліки,
А опромінені тополі підуть собі степами голі.
Бо якщо станеш забувати, тоді себе не врятувати,
Бо віра вмере, надія згасне, своє ім'я забудеш власне.*

Забудеш ім'я свого роду, і ім'я батька і народу,
Забудеш знати, і уміти, і рідну мову розуміти.

ВЕДУЧИЙ. Дійсно, пошук сенсу життя — проблема складна! Нерідко вона пов'язана з певними невдачами, розчаруваннями в собі і в людях. Як кажуть, життя — смугасте. За темною смугою невезінь, неприємностей, печалей обов'язково повинна бути світла смуга радості. І якби не було в житті дощової погоди, ми б просто не вміли цінувати сонячних днів.

ВЕДУЧА. Сенс життя — це вміння кожного жити, вміння аналізувати своє ставлення до життя й, якщо потрібно, змінювати його.

Це, наприклад, уміти перетворювати свої мінуси на плюси; уміти бачити в житті не тільки погане, а й добре; намагатися відкрити у житті все найкраще, що у ньому є, й не надавати надто важливого значення «дрібницям» життя; пам'ятати, що все швидкоплинне — і добре, і погане, тому слід насолоджуватися першим і не дуже засмучуватися другим; бути толерантним у стосунках із людьми.

СТУДЕНТКА ЧИТАЄ ВІРШ «Не плач» Тетяни Печончик.

Не плач, коли життя жорстоке
Тобі стежину шле лиху,
Ще знайдеш щастя синьооке
На вкритім тернами шляху.
І не сумуй, коли яскраве
Для тебе сонце вмить зайде,
Ще прийде час — і зірка слави
Смарагдом в душу упаде.
Життя — це поле щастя й муки,
Тому до труднощів звикай,
Та головне — безсило руки
Ніколи ти не опускай!

ВЕДУЧИЙ. Життя — це шанс кожного. Доля прихильна до тих, хто здатний триматися на плаву, навіть потрапляючи у вир.

СТУДЕНТ ЧИТАЄ ВІРШ.

Буде важко — кріпись,
Буде вітер — не гнись,
Боляче буде — не плач,
Очі в руках не ховай.
Якщо грози — іди,
Якщо сльози — зітри,
Якщо страшно — тримайся,
Пам'ятай, що життя — це життя.

ВЕДУЧА. Мати Тереза, лауреат Нобелівської премії, громадянка світу в найвищому розумінні цього слова, залишила тим, хто вступає на життєвий шлях, духовний заповіт. Давайте переглянемо його. (*Демонстрація відеопро діяльність Матери Терези*).

ВЕДУЧИЙ. Настанови Матері Терези, закликають нас цінувати життя, захищати його, очищати, зміцнювати, освітлювати. Прагніть стати добрішими, мудрими, люблячими, чесними. Любіть себе і все навколо себе. Любіть те, що ви

робите, і тих, для кого ви це робите. Дотримуйтесь мудрих настанов Матері Терези. І наше життя стане справжньою казкою.

ВЕДУЧА. Так, Життя — це дивна казка.

Але не завжди буває так як у казці. Іноді людина з якихось причин скоює правопорушення. Як видно з засобів масової інформації кількість правопорушень у нашій країні весь час зростає, і нажаль, більшість їх скоюють молоді люди. В чому тут причина? Ось з цим нам допоможе розібратись начальник сектору ювенальної превенції управління превентивної діяльності головного управління національної поліції у Волинській області майор поліції Остапович Інна Петрівна. тож надамо їй слово.

Будь ласка! Виступ Інни Петрівни.

ПИТАННЯ ЯКІ ЦІКАВЛЯТЬ СТУДЕНТІВ?

Питання. Які правопорушення найбільш поширені серед учнівської молоді нашого міста?

(Відповідь на питання).

Питання. Розкажіть, будь ласка, чи були за останні два роки засуджені до позбавлення волі молоді люди віком до 18 років і за які злочини?

(Відповідь на питання).

Питання. Які злочини за останні роки переважають серед молоді?

(Відповідь).

Питання. Часто чуєш серед молоді такі слова: «Важке життя настало» зарплати людям не вистачає, а учні — ті й зовсім не заробляють, хіба що під час літніх канікул. А хочеться гарно пожити, одягнутися. Де ж взяти гроші?» І інколи молодь іде на злочин. Я такі їх думки не поділяю. А що на це скажете ви?

Питання. Чи є в нашому місті молодь, яка ніде не вчиться і не працює? Скільки їх?

(Відповідь).

Питання. Чи є в нашому місті наркомани серед молоді віком до 18 років?

(Відповідь).

Питання. Чи були за останній рік вбивства людей в нашому місті? Хто їх здійснив?

(Відповідь).

Питання. З якого віку настає кримінальна відповідальність для учнів?

Питання. Де відбувають покарання молоді злочинці засуджені в нашому місті?

(Відповідь).

Питання. Ми, студенти, часто буваємо в місті і бачимо, що молоді люди здійснюють різні погані вчинки: б'ються, вживають нецензурні слова, ходять по вулицях в нетверезому стані. Скажіть, за які з цих дій людину може покарати поліція і яким чином?

(Відповідь).

Питання. Скільки неповнолітніх в нашому місті стоять на обліку в інспекції у справах неповнолітніх і за які правопорушення?

(Відповідь).

Питання. Якщо учень потрапив за якусь провину на облік в поліцію, то через який час його знімають з обліку і що для цього треба робити, тобто як себе поводити?

(Відповідь).

ВЕДУЧА. Подякувала всіх присутніх за активну участь у виховній годині і побажала цінувати своє життя.

**Регуліч І.В.,
Зарицька А.А.,**
викладачі музичних дисциплін

«АНДРІВСЬКІ ВЕЧОРНИЦІ»

Мета: збереження та примноження традицій українського народу, виховування любові до рідної землі, поваги до батьків, розвиток творчих здібностей та сценічні навичок студентської молоді.

Оформлення: аудиторія прибрана рушниками, стіл застелений скатертиною, стільці, посуд, на столі вареники, узвар, пироги, кутя.

Галя(донька)наспівує:

Зайди, місяченьку, за чорную хмару,
Там мати шукає своїй доньці пару
Шукає, шукає багатого сина,
А її кохає бідний сиротина.

Господиня (мати)порається біля стола: Чому, доню, сумної заспівала? Усіх хлопців відженеш такою невеселою піснею від нашої хати.

Галя: Та так. Сама й не знаю, мамо, сумно й неспокійно мені сьогодні. До всіх хлопців байдуже, тільки б один не обминув.

Господиня: Не сумуй, Галинко, просто вечір такий – таємничий, і он, місяць як ясно світить. Усе буде гаразд. Може той один і не обмине.

(Чути спів дівчат)

Галя: Мамо, це ж дівчата, напевно, йдуть!

Дівчина 1: Добрий вечір вам у хату!

Дівчина 2: З першими вечорницями, будьте здорові.

Дівчина 3: Чи ми не зарано?

Господиня: Саме вчасно, для вас і робота є.

Дівчина 1: А що, Оксани ще не було?

Господиня: Та ще не приходила. Давайте-но стола на середину хати перенесемо, щоб було зручно для гадання. А там і Оксана прибіжить.

(Вбігає дівчина Оксана, гарна, бойова)

Оксана: Добрий вечір, вам! Вибачте, забарилась.

Господиня: От вам і ваша отаманша! А дівчата вже паніку підняли.

Оксана: Та ледь з хати вирвалась. Мати кажуть: «Ото за ворота і назад!», навіть слухати не хотіла.

Дівчина 1: Що то за гуляння, що з-за воріт вертання?

Дівчина 2: Як гуляти, то гуляти, три дні дома не бувати!

Дівчина 3: Залишайся, бо без тебе і гуляння не гуляння!

Оксана: Скоріше б хлопці музик привели, самі ноги в танок просяться!

Дівчина 1: Та нащо нам музики, коли маємо свої язики?

Галя: Дівчата, а давайте заспіваємо веселої!

(Пісня "Ой під вишнею")

Дівчина 2: Олено, а чого це ти вдосвіта попід тином лазила на чотирьох?

Дівчина 1: Нічого я не лазила.

Дівчина 2: Та щось було подібне до тебе. Я до мами зранку бігала, то й бачила.

Дівчина 1: Носила ж вас нечиста попід тинами!

Дівчина 2: Дивлюсь, пес, не пес, людина не людина. Я й присіла з переляку. Придивилася, а воно ж Оленка! Най коноплі засівала на гадання?

Дівчина 1: Та й може й коноплі. А тобі яке діло?

Дівчина 2: Та й ніяке. Тебе Микола і без конопель візьме. Тільки за тобою і пряде очима.

Галя: Марійко, а чого це біля тебе вишня вся обскубана? Невже заміж хочеш? Чи не зарано?

Дівчина 3: І все то ви, дівчата, бачите. Чи вам більше роботи нема? Давайте ворожити, вже зовсім темно!

Господиня: Е ні! Зачекайте, робота є! Треба вареників доліпити, квасолі перебрати. Заспіваймо ж якої, бо хлопці дороги не знатимуть!

(Пісня "Од Києва до Лубен")

Господиня: Сідайте до столу, гадати по старшинству будемо. Хто перший?

Дівчина 3: Дайте-но мені склянку з водою. Хто хоче взнати чи за багатого заміж вийде чи за бідного? Дивись, якщо буде споруда – жених багатий, якщо трава – бідний.

Дівчина 1: Диви, які будівлі! В палацах жити будеш.

Дівчина 2: Та яка мені різниця чи бідний чи багатий? Аби лиш добрий був.

Галя: Дайте мені чорну і червону нитки. Я їх зв'яжу і в воду кину, якщо вони розкрутяться, то заміжжя добрим буде, а якщо скрученні залишаться –то погано*(гадають Оксані)*.

Дівчина 2: Буде тобі добре, як у Бога за пазухою.

Господиня: Атепер дівчата, підемо на вулицю! І не забудьте запитати у першого стрічного його ім'я. Так буде називатись ваш чоловік.

(Пісня "Горіла сосна, палала")

(Дівчата виходять з піснею, до них підходять хлопці)

Хлопець 1: Ось тут зачекаєм. Ще не всі зібрались.

Хлопець 2: А хто за отамана цього року?

Хлопець 1: Оксана!

Хлопець 3: Знову вона? Слухай, Миколо, ти отаман, вона отаман! То ви може б того... ну може, обкрутимо вас? І вам добре, і нам легше.

Хлопець 2(отаман): Я й без тебе знаю, що робити. А чим то ми для тебе такі важкі?

Хлопець 1: Та ти ще нічого, а от Оксана – крута дуже. Не дівка, а генерал!

Хлопець 4: А йому б таку, щоб слова проти не сказала. Оксана порядок любить.

Хлопець 1: Хлопці, тихо, чуєте?

(На край сцени вибігають дві дівчини, одна розмахується і кидає чобіт)

Дівчина 2: Подивимось, куди чобіт показує, туди і заміж вийдеш.

(Дівчина кидає чобіт його ловить хлопець)

Дівчина 3: Ой лишенько, де мій чобіт?

Дівчина 2: Темно, та й не видно.

Дівчина 3: Господи, мене ж батько вб'є!

(Заходять дівчата, хваляться)

Галя: Мій чоловік Якимом буде.

Дівчина 1: Тю, дурна! У нас всього два Якіма на селі: одному два роки, другому – сімдесят. Хоча дід того року овдовів – чом не жених?

Хлопець 5: Готуйте могорич!

Оксана: Голодній кумі хліб на умі.

Хлопець 2: Ну могорич, не могорич, але викуп дайте!

Оксана: За що ж?

Хлопець 5: А що то за генерал, як у нього один солдат босий? *(показує чобіт)*

Дівчина 3: О, мій чобіт!*(хоче забрати, хлопці не дають)*

Хлопець 3: Е ні, викуп!

Господиня: Ну досі хлопці, заходьте до хати!

(Дівчата забирають чобіт)

Дівчина 1 (наспівує): Полюбила коваля, така доля моя

Я думала кучерявий, в нього чуба нема.

На печі, на печі бігають курчата!

Хлопці ловлять і цілують - думають дівчата.

Дівчина 2(наспівує): Під вікном, під вікном вирости гіляки,

Ми думали що то хлопці, а то розкараки.

Оксана: Ой не стій під вікном, не дражни собачки

Бо як дам кочергою, то полізеш рачки.

Хлопець 5: Ой, а казали, що на цих вечорницях дівчата гарні, а вони, бач, які люті!

Господиня: Та годі вам. Хлопці, а давайте ви нам пісню заспіваете!

(Пісня "Як вечір зверочіє")

Дівчина 3(наспівує): Ми думали гарбузи, воно ж гарбузиння,

Ми думали парубки, воно ж чортovinня.

Хлопець 1: Ой дівчата, не дуже носа задирайте, бо як ніхто не засватає, то знатимете, як парубків зневажають!

Галя: Ов-ва! Ото налякали! Ви своїми дівчатами краще похваліться.

Хлопець 1: Та моя Одарка добра господарка – хуру дров спалила, борщу не зварила.

Хлопець 4: А моя Наталка – добра господиня – три снопи нажала, та й тих не зв'язала.

Хлопець 5: Моя Хівря проста – наїлася проса! Туди-сюди повертається, з неї просо висипається.

Дівчина 3: Ну і язики у вас, хлопці, гострі, мов ножі!

Дівчина 1: Ой, та нумо до вареників! Хлопці, пригощайтесь.

(Пісня "А мій милий вареничків хоче")

Хлопець 1: І поїли, і попили, і можна сказати, пошаліли.

(Співає півень)

Дівчина 2: Ой дівчата, уже перші півні співають. Час розваги закінчувати.

Оксана: Я мамі казала, що на вечорниці піду, а вийшло, що на досвідки!

Хлопець 4: погуляли, повеселилися, час додому.

Галя: Дякуємо, що завітали на наші вечорниці.

Хлопець 2: І вам дякуємо за смачну вечерю.

Дівчата(співають): Наші вечорниці вже кінчати час

Кращі побажання ви прийміть від нас.

І в вас, і в нас хай буде гаразд.

Щоб ви і ми щасливі були

Хай біда і горе омине ваш дім

Доброго здоров'я зичимо усім

Прощайте друзі, низький вам уклін

Щастя вам бажаєм, всі ми як один.

Господиня: Вибачайте, коли що не так. А на цім слові будьте здорові!

Кузьміна І. В.,

викладач словесних дисциплін

«ЖУРБА І РАДІСТЬ – ДВА КРИЛА»

(година поезії, присвячена 140 річниці від дня народження
Олександра Олеся)

Сл. 1. Викладач: Шановне товариство, запрошуємо Вас на годину поезії, присвячену річниці від Дня народження блискучого майстра слова, талановитого лірика Олександра Олеся.

Чи є на світі мова, виразніша за мову музики, поезії, мистецтва? Чарівна мелодія музики, пензля чи слова діє на людину магічно, проникаючи в душу так само, як сонячне проміння пронизує голубі небеса, проникаючи в найменший закуток Божого світу. Особливу силу має слово поетичне – золотий сплав думки, почуття і фантазії талановитого лірика.

Сл. 2. Звучить ноктюрн Ф. Шопена(на фоні музики читець декламує вірш Олександра Олеся «Айстри»)

Опівночі айстри в саду розцвіли...

Умились росою, вінки одягли,

І стали рожевого ранку чекать,

І в райдугу барвів життя убирать...

І марили айстри в розкішнім півсні

Про трави шовкові, про сонячні дні, —

І в мріях ввижалась їм казка ясна,
Де квіти не в'януть, де вічна весна...
Так марили айстри в саду восени
Так марили айстри і ждали весни...
А ранок стрічав їх холодним дощем,
І плакав десь вітер в саду за кущем...
І вгледіли айстри, що вколо – тюрма...
І вгледіли айстри, що жити дарма, –
Схилились і вмерли. І. тут, як на сміх,
Засяяло сонце над трупами їх...

Сл. 3. Ведучий 1: Ноктюрн Ф. Шопена і вірші Олесь... Їх порівнюють за схожістю художнього світовідчуття, вишуканістю, витонченістю стилю.

Але якщо ім'я Шопена досить відоме, то що стосується Олесь... Хто він, Олесь. І що це – ім'я чи прізвище?

Відрадно, що поруч з іншими прізвищами митців рідної культури, котрі знову займають гідне місце у скарбниці нашої спадщини, бачимо й ім'я Олександра Олесь. Цей поет довго замовчувався. Причина загальновідома: через те, що не прийняв революції 1917 року, опинився серед емігрантів.

Щемливо-бентежна ніжність і інтимність, краса й романтична окриленість його слова наснажували українців життєствердною енергією, виховували естетичні почуття.

Сл. 4. Ведучий 2: ...1907 рік. Відомий український історик Олександра Єфименко запросила двох своїх приятелів, письменників і громадських діячів О. Лотоцького та П. Стебницького послухати вірші ще не відомого поета. Молодий чоловік читав вірші протягом цілого вечора, майже без перерви. «Трудно переказати те, що ми переживали, слухаючи тих поетичних перлів після довгої посухи на ниві української поезії, – згадував О. Лотоцький. Кожен новий вірш давав такі сильні й несподівані переживання, що дійсність здавалася сном, од якого було б боляче прокидатися». Вечір закінчився тим, що П. Стебницький пообіцяв видати збірку поезій Олександра Олесь у Петербурзі, і незабаром це здійснив, подарувавши весь тираж авторів. Так з'явилася на світ уславлена книга «З журбою радість обнялась».

Ведучий 1: Огорнута серпанком "журби й радості", його інтимна й громадянська лірика захоплювала своїм настроєм, щирістю, свіжістю барв і мелодій, закликала до щастя й любові, сонця й свободи. Олександр Олесь став співцем природи, кохання і глашатаєм свободи.

Сл. 5. «Олесь» – так ласкаво почала називати його майбутня дружина, студентка Бестужівських курсів Віра Сवादковська під час їх подорожі до Криму у 1906 році, де він уклав свою першу книгу з поетичною назвою «З журбою радість обнялась». Віра Сवादковська і дала життя літературному псевдоніму поета. Після виходу збірки, в одному з листів поет звертався до дружини Віри: «Чи ти думала, що наша книжка буде мати такий успіх, а ім'я, дане Тобою, зробиться символом кохання?»

Те ім'я, що дала мені Ти
У дні, осяянні Тобою,

У сні і вільне, і крилате
Літа і в'ється наді мною.

Ведучий 2. Вірші з першої збірки лірика були такими щемно проникливими, свіжими і на диво поетичними, що дали підставу Михайлові Грушевському сказати: «Україна дістала поета-лірика, котрого виглядала від часів Шевченка». А ЛесяУкраїнка, ознайомившись з першою поетичною книжкою Олександра Олеся, сказала, що їй уже не варто писати ліричних віршів, при тім, за свідченням Климента Квітки, зовсім не зажурилася. Письменниця Х. Алчевська назвала Олеся «українським Гейне і ліриком чистої води». Він і досі не тільки відтворює пристрасні й ніжні почуття юних, а й літніх людей повертає у молодість.

Сл. 6. (читець декламує вірш) «Ні, забуття не дасть мені й сама природа...»

Ні, забуття не дасть мені й сама природа...
Нехай вона і дивна, й молода,
Але її краса і врода
Твою красу і вроду нагада.
До моря б я побіг, де лашуть берег хвилі,
Але мені згадаються в той час
Твої і ласки, й руки білі,
Що на плечах моїх були не раз.
Я втік би в темний гай, щоб слухать, як шепоче
До листу лист і до квіток трава,
Але шептала й ти в зимовій ночі
Мені колись шовкові слова.
Я б думкою спинивсь в другім небеснім світі,
Куди і сяйво зір не доліта,
Але і там же власне сонце світе
І знов воно про тебе нагада.

Сл. 7. Ведучий 1: Сьогодні ми з вами спробуємо у своїй уяві намалювати портрет поета, людини, громадянина Олександра Олеся, ознайомимося з життєвим шляхом поета.

(Відео про життя поета)

Сл. 8. Перша збірка віршів Олександра Олеся "З журбою радість обнялась", яка вийшла у 1907 році, не лише привернула увагу літературної критики, а й викликала захоплення в читачів, особливо в молоді. Поет підписав її літературним псевдонімом – Олександр Олесь.

("З журбою радість обнялась...")

Читець: З журбою радість обнялась...
В сльозах, як в жемчугах, мій сміх,
І з дивним ранком ніч злилась,
І як мені розняти їх?!
В обіймах з радістю журба.
Одна летить, друга спиня...
І йде між ними боротьба,
І дужчий хто - не знаю я...

Ведучий 2: Ліричний герой поезій перебуває в пошуках особистісного щастя і на шляху до нього постійно долає перешкоди. Життєві негаразди часто породжують зневіру, самотність, відчай. Серед безжурних, оптимістичних, сповнених радості поезій з'являються і сповнені песимізму, зневіри "Душа моя - пуста холодна й німа..."

Сл. 9. Читець: Душа моя – пуста холодна й німа...

Нічого в тій пустці самотній нема:

То вітер розвіяв, то хвилі зірвали,

То, граючись, діти малі розібрали.

Душа моя – дно безджерельне й сухе,

Де тільки сіріє каміння важке...

Ведучий 1: Таким настроєм сприяла і тогочасна українська дійсність, невпевненість у майбутньому, втрата перспектив. Журба і сміх, сльози і радість – ось ті терези, на яких постійно балансують почуття ліричного героя Олесевиx поезій.

Окремим пластом можна виділити поезію, яка пройнята громадянськими мотивами. На думку літературознавця Сергія Єфремова, у своїй ліриці Олександр Олесь "...дає такі гарні зразки громадянської, справді високої поезії, до якої по Шевченкові ніхто ще так високо не здіймався на Україні. Олесь ще раз наочно показав, що громадянські мотиви анітрохи не зв'язують крил і не заважають справжньому поетові".

Ведучий 2: Його вірші засвідчують активну позицію поета-громадянина і патріота, оцінку тих подій, що відбулися в Україні: лютневої революції, революції 1917 року, громадянської війни, голоду, репресій "

Сл. 10. Читець. «Голод»

Проклятий, збуджений громами,

Підвівся, встав з землі

І зарипів голодними зубами

В гнилій кривавій млі.

І він пішов, нестриманий, полями

До міст, до сіл, до хуторів.

Він нападав на все без тями —

І все без тями гриз і їв

І враз самий лишився у пустелі,

Всміхнувся, зітхнув, на гору зліз

І написав огнем на скелі:

«Хліб, мир і воля — наш девіз»

Сл. 11. Ведучий 1: На початку 1919 року почалася трагічна сторінка життя поета, яку можна назвати одним словом – чужина. Олесь виїздить за кордон, зупиняється у Будапешті, Відні, а потім оселяється у Празі на постійно. На чужині поет жив Україною, марив рідною землею, вважав себе її сином, сподівався до неї повернутися.

Звертався митець і до історичної тематики. Під впливом перечитаних популярних курсів історії України Івана Крип'якевича Олесь написав історичну поему "Княжа Україна", яку, звичайно ж, не можна оминати увагою. Вона була

створена поетом восени 1920 року, коли Українська Народна Республіка зазнала поразки. Ці вірші є поетичною оповіддю про минуле українського народу, про князів Київської Русі, про їхню мудрість, любов до рідної землі, хоробрість та мужність.

Ведучий 2:Продовжуючи тему громадянських мотивів у поезії Олександра Олеся, просто неможливо оминати поезії, у яких простежується зв'язок із рідною землею, сподівання на повернення додому, бо усі думки і спогади, минуле і майбутнє, усе його життя, кожна його поезія назавжди пов'язані з Україною. Журба пекла душу за покинутою вітчизною. Він завжди був вірним сином України, беріг її образ як найбільшу святиню, писав про неї так: (*"В вигнанні дні течуть як сльози"...*)

Сл. 12. Читець: В вигнанні дні течуть, як сльози,
Думки в вигнанні сплять, як мертві,
Солодкі спогади сичать, як змії,
Душа ридає, як дитина.
Душа розірвана, як рана...
Бальзам далеко так, як сонце,
А сонце, сонце, як і щастя,
Там, там, лише в краю коханім.

У страшний час голодомору 1921 року О. Олесь працює у закордонному українському товаристві у справах надання допомоги голодуючим. Він залишився вірним сином свого народу і, розуміючи, що без Батьківщини щастя неможливе, благає: (*"О принесіть як не надію"...*)

Сл. 13. Читець: О, принесіть як не надію,
То крихту рідної землі:
Я притулю до уст її
І так застигну, так зомлію...
Хоч кухоль з рідною водою!..
Я тільки очі напою,
До уст спрагнелих притулю,
Торкнуся душею вогняною.

Ведучий 1: Прийняв Олександр Олесь рішення не повертатися в Україну, коли зрозумів, що молодій УНР не подолати більшовицькі збройні сили. Залишившись на чужині, О. Олесь швидко почав каятися у цьому. Настали тяжкі роки невимовної туги за Україною, за своїм народом, роки смутку і спокути. Розпач і журба поета вибухнули у поезії "Коли б я знав, що розлучусь з тобою". Рядки вірша виражають глибоку любов автора до рідного краю і страждання, викликані розлукою з Україною. (*"Коли б я знав, що розлучусь з тобою"...*)

Сл. 14. Читець: Коли б я знав, що розлучусь з тобою,
О краю мій, о землячко свята,
Що я, отруєний журбою,
В світах блукатиму літа;
Коли б я знав про муки люті.
Про сміх і глум на чужині,
Що в мене будуть руки скуті

І в мури замкнені пісні, —
Я попрощався б хоч з тобою,
До лона рідного припав,
Прислухався б до шуму трав
І зник... Ні! Не пішов би я з ганьбою
Шукать ганьби на чужині...
На хрест?! Однаково мені!

Ведучий 2: Вірші останнього періоду творчості О. Олеся позначені філософічністю, драматизмом переживань, що спираються на суперечливий досвід прожитих років.

Сл. 15. ("Мойй матері")

Читець: Приснилося, що я вернувсь додому.

Іду, дивлюсь: мій край, моя земля,
Сміються в сонці золотому
Річки, і села, і поля.
Ось-ось прийду до хатоньки моєї,
Де мати жде мене й не жде,
Я скрикну "Матінко!" до неї,
Вона на груди упаде.
І будуть литись теплих сліз потоки
І в них бринітимуть слова:
"Я ждала, ждала цілі роки
І в'яла, сохла, як трава..."

Сл. 16. Ведучий 1: Турбота поета про долю рідного слова, "чужинцям кинутого на сміх", особливо гостро поставлена у поезії ("*О слово рідне! Орле скутий!*"...)

Читець: О слово рідне! Орле скутий!

Чужинцям кинуте на сміх!
Співочий грім батьків моїх,
Дітьми безпам'ятно забутий.
О слово рідне! Шум дерев!
Музика зір блакитнооких,
Шовковий спів степів широких,
Дніпра між ними левій рев...
О слово! будь мечем моїм!
Ні, сонцем стань! вгорі спинися,
Осяй мій край і розлетися
Дощами судними над ним.

Сл. 17. Ведучий 2: Пейзажна та інтимна лірика варта не меншої, а може й більшої уваги, ніж громадянська.

Пісні... Він навіть відчував, як вони ворухаться у його чутливій душі. Зізнавався дружині в листах: «Щось хотілось би заграти, повне краси і жалю. Не знаю — може — про те, що минуло і не вернеться; може, про першу любов, про весну серця, квіти, які вдруге не розцвітають. О Віро! Як я можу вловити слова в тій музиці, що шумить річками в моїй душі? Коли б я був композитором, я легко

відбивав би сей шум, моя душа могла б безпосередньо говорити з душами людськими...»

Поезія Олеся, як зазначав І. Франко, «...має в собі мелодію... Майже кожен віршик так і проситься під ноти.» Понад 80 відомих композиторів клали рядки О. Олеся на музику. Вслухайтесь і ми у щемку, задушевну мелодію поезії О. Олеся.

Пісня у виконанні викладача вокалу Павлюк Н. М. «Не жди докорів»

Ведучий 1: В поезії "Любов" автор майстерно розкриває внутрішній світ закоханого юнака.

О, не дивуйсь, що ніч така блакитна...

Що вийдеш ти, то знала ніч оця, -

І через те вона така привітна,

Ясна і ніжна без кінця...

О не дивуйсь, що пахощі навколо,

Що мов зомлілі, дивляться квітки, -

Ця ніч твоє квітчає ними чоло

І з них тобі плете вінки.

Ведучий 1: Твори поета декламували гімназисти й студенти, на літературних вечірках. Звукова інструментовка творів О. Олеся чарує і мистецтво звукопису можна порівняти із творчістю П. Тичини, особливо з творами із "Сонячних кларнетів".

Завдяки глибокій поетичності, мелодійності, поезія "Чари ночі" стала улюбленою піснею українців. Вона виконувалася в народі і в той час, коли поезія Олеся була недоступною: у радянські часи її називали народною піснею - авторів замовчували, бо вони обидва стали емігрантами.

Ведучий 2: Доречним буде назвати автора мелодії Василя Безкоровайного, якого так схвилювала поезія Олеся, що він створив невмирущу, жагучу, щемку мелодію, що тоді схвилювала усіх і нині бентежить кожного з нас. Важливим штрихом її музичної інтерпретації на сьогодні є своєрідне виконання Ніною Матвієнко.

Сл. 18 Звучить пісня на слова О. Олеся "Чари ночі" ("Сміються, плачуть солов'ї" у виконанні Павлюк Н. М.)

Сл. 19 У кожної людини бувають в житті якісь особливо хвилюючі дні, після яких вона стає наче зовсім іншою. Так сталося і з Олександром Олесем після того, як 1907 року у нього народився первісток – син Олег, якого поет називав ласкаво і ніжно Лелекою, Бубою.

Ведучий 1: Саме народження сина дало натхнення створити безліч творів для дітей. Незаперечний внесок Олеся у розвиток драматургії для дітей. Він плідно працював над інсценізаціями народних та літературних казок. Окремими виданнями вийшли поеми Олеся "Грицеві курчата", "Мисливець Хрін та його пси", "Водяничок". Усі ці твори збагачують внутрішній світ дитини, розвивають фантазію та уяву, вчать любити природу, сприяють гармонізації дитячої свідомості. Відомий Олександр Олесь і як перекладач. Він перекладає казки В. Гауфа, Г. Лонгфелло, арабські казки та інше.

Сл. 20 Ведучий 2: Двадцять п'ять років Олександр Олесь пробув за кордоном. Відомий чеський україніст Микола Неврлий згадує: «Тут у Празі далеко

від України, довелось мені побачити славного поета, вірші котрого гриміли колись по всій Україні... Я, дякуючи долі, що вможливила мені таку нагоду, почав уважно розглядати відомого мені з книжок поета. Тоді я вперше побачив Олеся як людину і був гордий з того» Він належав до кола тих українців у міжвоєнній Чехословаччині, які мали щасливу нагоду розмовляти, а головне – слухати і чути поета. Якось під час однієї із зустрічей поет попросив мене розповідати про Україну. Та якоїсь миті не зміг стримати почуттів, з очей поета покотились сльози.

Живу і дихаю, і гину,
І думи рвуться, як пташки,
Туди, туди, на Україну,
Яку я кинув на віку...

Ведучий 2: Це рядки, які народились на еміграції в Празі в 1929 році. Чеська еміграція була тяжкою, незатишною, сповненою поневірянь і болю, але Олесь попри все творив, зустрічався з друзями, намагався підтримувати життя української громади в Чехословаччині.

З 1923 року жив поблизу Праги, де кілька разів змушений був міняти адресу. І в Празі, куди дістався в 1934 році, також не відразу знайшов постійне місце для життя. Мандри з ним стійкопереносила родина – дружина Віра Кандиба і син – поет Олег Ольжич.

Незважаючи на те, що Ольжич завжди з повагою ставився до батька і тримав у пам'яті кожний його твір, Олег скептично ставився до лірики Олеся. Інколи він називав батька "поетом для гімназисток та телефоністок". В "поетичній дуелі" Олександр Олесь висловив і свій погляд на погляди сина:

Поклони б'ють неправді-сили,
Замість вина - в піалах кров ...
І на Голгофу йдуть похилі
Братерство, Воля і Любов.

Сл. 21 Ведучий 2: Олександр Олесь ніколи не стояв осторонь тих процесів, які відбувались у його країні, навіть перебуваючи в еміграції. Твори засвідчують, що поет глибоко перейнятий долею свого народу. Збереження національної самобутності народу він вважав своїм обов'язком.

("О правда! Мій народ смішний безкрає"...)

Читець: О правда! Мій народ смішний безкрає...

Сліпий, горбатий і чудний,
Він старцем з лірою блукає
І навіть - хто він, - він не знає
Такий... безпам'ятний такий!..
Але я всім вселюдно признаюся:
Я – син його, я – старців син...
За руку, гляньте, з ним беруся
І завжди з ним іти клянуся
Кудись на гори із долин.

Сл. 22 Ведучий 1. У 1938 році українці відзначили в Празі 60-літній ювілей Олеся. Поет, як згадували учасники вечора, ніяковів і всім сердечно дякував. Здавалось, що він немов би помолодшав. Тяжкими були останні роки життя поета.

У вересні 1939 р. спалахнула Друга світова війна. В останні десятиріччя життя Олесь усувається від будь-якої участі в заходах, послаблюється активність його поетичної творчості, він займається переважно інсценізацією народних казок, написанням лібрето для дитячих опер. Всього у закордонний період письменник видав п'ять поетичних книг, писав п'єси для дорослих, вірші, інсценізації казок.

Ніхто тоді не знав, що найбільше життєве випробування Олесеви принесе війна. Олег Ольжич – син поета загинув від тортур у концтаборі Заксенхаузен 10 червня 1944 року. Для Олександра Олеся це був удар, який не подолав. Поет Олександр Олесь пережив свого сина на 42 дні і не дожив до народження онука, також Олега, лиш 9 днів.

Ведучий 2. Посеред літа грізно-радісного 1944 року далеко від рідної землі, на чужині помирав відомий український поет. Біля нього, схилившись над мольбертом, художник закінчував портрет. Співець довго вдивлявся у власний образ, ніби пізнавав себе, потім кволюю рукою підписав: Олесь. Це був останній автограф поета.

Лишилося закрити сумну книгу своїх шістдесяти п'яти прожитих років. Думав про її майбутню долю, аби не загинула разом із ним на чужині і знайшла дорогу на Україну, до свого народу, який повинен знати про нього все...

Сл. 23 Олександр Олесь помер 22 липня 1944 року. Ховали великого поета у Празі українці, білоруси, росіяни, чехи – кілька сотень емігрантів прийшли на Ольшанський цвинтар, щоб попрощатись з Олесем. Ольшанський цвинтар вибрали не випадково, тут неподалік православної церкви Успіня Богородиці знайшли останній спочинок багато відомих українців. Так склалось історично, що міжвоєнна Чехословаччина стала другим домом для кількох тисяч українців, для сотень із них – останнім прихистком.

(Відео про перепоховання сім'ї поета)

Ведучий 1: Олесь лишив після себе величезну спадщину, у якій журливий настрій переплівся з радісною вірою в щасливе майбутнє. Про що б не писав О. Олесь, – про кохання чи природу, Батьківщину чи народ, – у всіх його творах Журба і Радість утворюють феєричний тандем.

Поет до останнього подиху вірив в Україну, у «свою правду і свою державу», на службу їй поклав усе життя. Взамін просив мало: «принесіть, як не надію, то крихту рідної землі». Тож ж Олесь повернувся на батьківщину, до рідного народу. Поезії митця навчають нас берегти, любити і цінувати свою землю, вірно служити ідеалам миру і добра. Душа Олеся, його поезія - в Україні, якій він віддав кожен удар свого великого, щедрого серця!

Поезія Олександра Олеся «Європа мовчала», датована 1931 роком – зразок мужності та патріотизму, вона є глибоко актуальною і в наш складний час.

(Пісня-відео «Європа мовчала»)

Викладач: 5 грудня минуло 140 років з дня народження видатного українського літератора – творця класичних мистецьких шедеврів української поезії, а поезія його і досі надихає на створення нових пісень. Олександр Олесь – неперевершений автор інтимно-особистісних та громадянських мотивів, один з найкращих продовжувачів справи Тараса Шевченка, Лесі Українки, Івана Франка

та інших корифеїв. І хай ніхто ніколи не засумнівається у вашій волі! І хай радість і журба дарують вам два крила натхнення, як дарували вони їх Олександру Олеся.

Тож на закінчення нашої зустрічі прослухайте *пісню «Ворони» на слова Олександра Олеся у виконанні сучасного гурту «Кому вниз»*.

С. М. Ткачук, куратор групи

І. В. Степанюк, викладач хореографічних дисциплін

О.М. Мельничук, викладач сурдопедагогіки

Сценарій на тему «Нема поганой погоди у природи»

(звучить музика із кінофільма «Службовий роман»)

Ведучий 1. Шановні присутні! Напевно, ви впізнали цю музику вже з перших звуків?

Ведучий 2. Так, звичайно, хто із нас не пам'ятає відому комедію Ельдара Рязанова «Службовий роман»?

Ведучий 1. Хоча, напевно, мало хто знає, що філософські вірші про те, що у природи нема поганой погоди, належать самому режисеру.

Ведучий 2. Дійсно, це правда – природа прекрасна у всі пори року у будь-якому своєму прояві. І у будь-яку погоду, коли народжується нова людина, на небосхилі загоряється нова зірочка.

Ведучий 1. Сто років тому погожої теплої осені 1918 року на нічному небі запалала яскрава зоря: на Херсонщині у родині Оксани та Олександра Сухомлинських народився син Василь, якому судилося стати публіцистом, письменником та поетом, а ще – великим педагогом!

(перегляд фрагмента відео про В. Сухомлинського)

Ведучий 2. Учитель за покликанням душі, Василь Олександрович учив маленьких і великих школярів грамоти, математики, літератури, історії. Але більш за все він хотів навчити дітей думати, відчувати, радіти й сумувати не лише своїми власними радощами й печалями, а й татовими і маминими, дідусевими й бабусиними, братовими й товаришевими, зайчика і синички, верби і тополі, місяця й вітру, всієї нашої землі.

Ведучий 1. Для цього Учитель сам писав казки й розповідав дітям, їхнім батькам, учителям, часто серед природи, у зеленому класі, який він називав Школою під Голубим Небом або Школою Радості.

(звучить фонова музика)

Читець 1. Молодий лісник побудував у лісі велику кам'яну хату й посадив дуба під вікном. Минали роки, виростали у лісника діти, розростався дубок, старів лісник. І ось через багато літ, коли лісник став дідусем, дуб розрісся так, що затулив вікно. Стало темно в кімнаті, а в ній жила красуня – лісникова внучка.

– Зрубайте дуба, дідусю, – просить онучка, – темно в кімнаті.

– Завтра вранці почнемо... – відповів дідусь.

Настав ранок. Покликав дідусь трьох синів і дев'ятьох онуків, покликав онучку-красуню й каже:

– Будемо хату переносити в інше місце.

І пішов з лопатою копати рівчак під фундамент. З ним пішли три сини, дев'ять онуків і внучка.

Читець 2. Осінь подарувала світу видатного Учителя, осінь його і забрала у вічність. Проте живуть його казки та оповідання, живе його велична мудрість та доброта.

(звучить музика)

Читець 3. «Щасливий той, хто може слухати і чути, розмовляти і висловлювати свої думки вголос», – так думав, зіщулившись під пронизливим зимовим вітром інший іспанський вчитель – Педро Понсе де Ліон. Він народився 5 січня 1520 року і свій п'ятдесят восьмий день народження зустрів разом зі своїми учнями, глухими від народження. Член Ордену Бенедиктинців, він жив при монастирі Святого Сальвадора, розташованому на півночі Іспанії неподалік Бургоса.

Читець 4. В багатому сімействі, в якому служив Педро, глухота передавалася генетично із покоління в покоління. Оскільки людина, котра не вміє говорити, на той час не визнавалася спадкоємцем або заповідачем, нерухомість та землі, які належали сім'ї, повинні були перейти у власність монарха. Щоб навчити своїх глухих синів спілкуватися із членами королівського Суду та довести право на спадщину, багатий вельможа дав доручення учителю віднайти спосіб спілкування та навчити його дітей.

Читець 3. Саме це замовлення було виконане випускником Саламанського університету, монахом-бенедиктинцем Педро, котрий створив оригінальний метод навчання глухих, де особливе місце займало тактильне мовлення.

Читець 4. Учні Педро не тільки навчилися говорити, але й читати, писати, рахувати та молитися; деякі з них засвоїли латинь, інші – латинь і грецьку, розуміли італійську; один досяг успіхів в управлінні своїм маєтком; інший – вступив до армії і в додаток до своїх досягнень засвоїв всі види зброї, став відмінним вершником.

Читець 3. 1578 рік прийнято вважати початком історії спеціальної освіти, а Педро Понсе де Ліона – основоположником сурдопедагогіки.

Ведучий 4. Завдяки педагогічній системі, яку винайшов видатний іспанець, ми і зараз можемо спілкуватися із людьми, які позбавлені можливості чути. Володіючи певними навиками, можна донести глухим від народження людям оповідання та казки Василя Сухомлинського. Ось послухайте та подивіться!

(сурдопереклад казки В. Сухомлинського)

Читець 3. У садку співав Соловей. Його пісня була дуже гарна. Він знав, що його пісню люблять люди. Того й дивився з погордою на квітучий сад, на синє небо й на маленьку дівчинку, що сиділа в саду й слухала його пісню. А коло Соловейка літав великий рогатий Жук. Він літав і гудів. Соловей припинив свою пісню та й каже:— Перестань гудіти. Ти не даєш мені співати. Твоє гудіння нікому не потрібне. Та й краще, аби тебе, Жуче, зовсім не було. Жук гідно відповів:— Ні, Солов'ю, без мене, Жука, неможливий світ, як і без тебе, Солов'я.— Ну й мудрець! — всміхнувся Соловей.

— Виходить, що й ти потрібен людям? Ось запитаємо дівчинку, вона скаже, хто потрібен людям, а хто ні. Полетіли Соловей і Жук до дівчинки та й питають:— Скажи, дівчинко, кого треба залишити в світі — Солов'я чи Жука?— Хай собі

будуть і Соловей, і Жук, відповіла дівчинка. Тоді подумала й додала: — Як же можна без Жука?

Читець 4. Сьогодні люди, позбавлені можливості чути та розмовляти, можуть жити повноцінним життям, вчитися у освітніх закладах, відвідувати вистави та концерти, і всьому цьому повинні завдячувати видатному іспанцю — Педро Понсе де Ліону.

(звучить фонова музика)

Читець 5. А рівно через 360 років, також 5 січня, народиться відомий українець — перший теоретик українського народного танцю, композитор, автор багатьох музикознавчих праць, викладач хорових дисциплін, теорії музики та гармонії, хоровий диригент, співак, хормейстер і хореограф, етнограф, музичний і громадський діяч Василь Миколайович Верховинець. Справжнє прізвище митця — Василь Костів.

Читець 6. «Чародій українського танцю» — так говорив про нього Максим Рильський. Заснований ним «тричастинний» гопак (чи, як тоді говорили, «триколінний») на I Міжнародному фестивалі народного танцю у Лондоні одержав перемогу.

Читець 5. Видання «The Times» тоді написало: «танцюристи з України виконали гопак з такою майстерністю, що сколихнули та розпалили публіку, ми побачили, який прямий вплив мають на людей народні танці». То було у далекому 1935 році, а за три роки все забулося.

Читець 6. На жаль, і сьогодні його ім'я мало відоме сучасникам, хоча педагог розробив власну методику естетичного виховання дошкільнят через гру, музику, рухи, танець. Він наголошував, що до активної мистецької діяльності слід залучати не лише талановитих дітей, а й зовсім не обдарованих. Згадані ідеї пізніше ляжуть в основу збірника дитячих ігор з піснями «Весняночка».

Читець 5. Як лірично-драматичний тенор, Верховинець майстерно виконає головні ролі у музичних постановках «Наталка-Полтавка», «Енеїда» та «Майська ніч». У 1910 році в «Енеїді» пробує себе в ролі хореографа, починає оригінально поєднувати у народному танці техніку класичної європейської хореографії.

Читець 6. Гастролюючи по Україні, паралельно досліджує побут, звичаї, традиції, танці українського народу, а невдовзі побачить світ його ґрунтовне новаторське дослідження «Теорія українського народного танцю» — фундамент сучасної української хореографії.

Читець 5. Мистецтвознавці зазначають, що однієї цієї праці вистачить, щоб записати Верховинця в лави «найвидатніших українців», «творців національної культури першої половини ХХ століття».

Читець 6. Створюючи постановки українських танців, сучасні хореографи і сьогодні використовують ідеї Василя Верховинця.

(танець з хустками у виконанні ансамблю «Вихиляс»)

Читець 5. Без перебільшення, Василь Верховинець присвятив себе Україні. Популяризація всього українського — від мови до вбрання — були для нього сенсом життя. Проте це не завжди подобалося владі.

Читець 6. «Вільнодумця» майже щороку заарештовували, допитували... І хоч у 1936 році Верховинець отримує «Знак Пошани» за високі показники у праці,

це не завадило через 2 роки розстріляти його як «польського розвідника», а дружину Євдокію на 6 років відправити в табори. У цьому ж році розстріляли його рідного брата Осипа, правда, як «японського шпигуна».

Читець 6. Лише у 1958 році були зняті всі неіснуючі звинувачення і Василь Верховинець був реабілітований Верховним судом Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

(звучить фонова музика)

Читець 7. Такою ж трагічною була доля відомої американської танцівниці, основоположниці танцю модерн Айседори Дункан.

Читець 8. Вона народилася навесні, 26 травня 1877 року в Сан-Франциско, і була четвертою дитиною в родині. Невдовзі після народження Айседори батько-банкінг втратив свої статки і батьки розлучилися.

Читець 7. Дівчинка з дитинства сприймала танці інакше, ніж її ровесники. Мрії про велику сцену у 19 років привели її в Чикаго, де вона безуспішно ходила на прослуховування у різні театри.

Читець 8. Переїхавши у Лондон, Айседора стала виступати у будинках багатіїв, а на зароблені гроші арендувала студію для занять.

Читець 7. Із Лондона молода танцівниця вирушила у Париж, звідки почався її танцювальний тур Європою.

Читець 8. Популярність Айседори Дункан на початку XX століття не підлягає жодному сумніву: в газетах писали, що танець Дункан – це сила прогресу, змін, абстракції та звільнення.

Читець 7. Їй заздрили та наслідували, копіювали та переймали її манеру танцювати, носити костюм.

Читець 8. Дункан заперечувала класичний танець, пропагуючи вільний стиль. Вона танцювала босою, в легких прозорих туніках. Рухи танцю були надзвичайно легкими та простими.

Читець 7. Вона імпровізувала в танці під музику Глюка, Моцарта, Шопена, Шуберта, Бетховена, Вагнера, Чайковського.

(перегляд відео танцю)

Читець 8. Після гастролей по Америці у 1915 році Айседора поверталася в Європу. Вже був куплений квиток на розкішний лайнер «Лузитанію», проте через конфлікт із кредиторами довелося сісти на інший корабель.

Читець 7. «Лузитанія», торпедована німецькою субмариною, затонула недалеко від берегів Ірландії, відібравши життя 1198 чоловік.

Читець 8. Вберігши від вірної смерті у цей день, доля підготувала талановитій виконавиці більш складні випробування.

Читець 7. В один день загинули її двоє дітей – дочка Дідре та син Патрік: автомобіль, в якому перебували малюки разом із нянею, на швидкості в'їхав у річку Сену. Третій син Айседори Дункан помер відразу після свого народження.

Читець 8. У відчаї Айседора удочерила шестеро своїх підопічних дівчаток, яких навчала танцям у Німеччині.

Читець 7. У 1921 році в Москві Дункан знайомиться із поетом Сергієм Єсеніним, який був на 18 років молодшим від неї, і невдовзі вони стають подружжям. Поет супроводжував Дункан в її турне країнами Європи та Америки,

не стидаючись, витрачав її гроші на престижне житло та дорогий одяг і сумував за Росією.

Читець 8. Після двох років спілкування без знання мови – Айседора вивчила 30 слів російською, а Єсенін – ще менше англійською – шляхи двох творчих особистостей розійшлися. Єсенін повернувся на батьківщину. Після смерті Сергія Єсеніна Айседора Дункан відмовилась від всіх прав на його твори.

Читець 7. Останнім її коханням був молодий російський піаніст Віктор Серов. Їй було за 40, йому – 25. Непевність у стосунках та ревності доводили Дункан до спроб суїциду. І знову доля вносить свої корективи у життя.

Читець 8. 14 вересня 1927 року в Німці Айседора вийшла від своєї подруги та сіла в автомобіль. Коли водій рушив з місця, вітер підняв у повітря край довгого шовкового червоного шарфа та намотав на колесо.

Читець 7. Дункан померла миттєво від переломів хребта і розриву сонної артерії. Їй було всього лише п'ятдесят. Машина, яка вбила танцівницю, була продана за шалену ціну – 200 тисяч франків.

Читець 8. Написані Айседорою Дункан книги «Моє життя» і «Танець майбутнього», її звернення до імпровізації та небалетної музики у танці стали своєрідним путівником для хореографів-новаторів.

(хореографічний етюд)

Читець 9. Влітку цього року йому могло б бути 60. Його називали королем поп-музики, Легендою Америки.

Читець 10. Ім'я цієї легенди - Майкл Джексон. Зірка популярної музики, відеокліпів, танцю та моди.

Читець 9. У світі продалося мільярд копій записів Джексона, музикант 25 разів потрапляв у «Книгу рекордів Гіннеса», 15 разів отримував Греммі, а інших музичних нагород було стільки, що їх навіть важко перелічити.

Читець 10. Хоча дитинство майбутньої зірки важко назвати щасливим. Хлопчик був сьомою дитиною у родині. Вже у дорослому віці співак неодноразово згадував злі витівки батька-тирана, який знущався над дітьми не лише фізично, а й морально.

Читець 9. Проте саме батько привів Майкла на сцену, об'єднавши п'ятеро дітей у музичний колектив «The Jackson 5». З 1966 року вони активно гастролують по Америці, а через 3 роки був підписаний контракт зі студією звукозапису Motown Records на випуск кращих хітів.

Читець 10. Одночасно із роботою в сімейній групі, Майкл Джексон пробує виступати як соліст та випускає свої 4 сольні альбоми, які миттєво стають популярними.

Читець 9. Попри те, що публіка надає перевагу молодому виконавцю, шлях на телебачення залишається для нього закритим через расові стереотипи.

Читець 10. І лише після того, як було відзняте музичне відео «Біллі Джин», в якому поєднуються танці, спецефекти та складний сюжет, кліп виходить в ефір. Майкл Джексон став першим афроамериканським виконавцем, який підкорив музичний телеканал.

Читець 9. Свою знамениту «місячну ходу» майбутній кумир мільйонів вперше продемонстрував 25 березня 1983 року.

Читець 10. «Місячна хода» або «ковзання назад» - танцювальна техніка, коли танцюрист рухається назад, при цьому імітуючи рухи ніг наче при ходьбі вперед. Пізніше Місячна хода стала «візитівкою» Майкла Джексона, і на даний момент вона є одною з найвідоміших технік у світі.

Читець 9. Одягнений у чорні штани, срібні шкарпетки, срібну сорочку, чорну, розшиту блискітками куртку, з одною рукавичкою зі стразами і чорному фетровому капелюсі, Джексон повернувся навколо осі, став у позу і почав місячну ходу назад. Зал розірвався шквалом аплодисментів.

(перегляд фрагмента відео з виступу Майкла Джексона)

Читець 10. У своїй творчості співак виступав проти расового насилля, розкривав проблеми захисту довколишнього середовища та безкарності браконьєрства. На сцені та на телебаченні співпрацював із такими знаменитостями, як Пол Маккартні, Елізабет Тейлор, Мадонна, Маколей Калкін, Наомі Кемпбел, Френсіс Коппола.

Читець 9. За життя встиг знятись більш, ніж у 20 фільмах. Його останньою роботою була роль у фільмі «Ось і все». Фільм був відзнятий на початку 2009 року. А 7 липня 2009 року в Лос-Анджелесі закінчився земний шлях короля поп-музики, зірки світового масштабу.

Читець 10. Крім нової, абсолютно іншої хореографії, Майкл Джексон відкрив епоху естрадних виступів, під час яких виконавці відтворюють музичні кліпи на сцені.

Читець 9. Зараз ми вважаємо це буденним, а на той час такі виступи викликали справжній фурор.

(виступ танцювального колективу із номером у стилі Майкла Джексона)

(звучить музика із кінофільма «Службовий роман»)

Читець 11. Нема поганої погоди у природи...

Ведучий 12. Дійсно, це правда – природа прекрасна у всі пори року у будь-якому своєму прояві. І у будь-яку погоду, коли народжується нова людина, на небосхилі загоряється нова зірочка.

Читець 11. А от чи погасне вона відразу, коли нас не стане, залежить тільки від нас.

*Ткачук С. М.,
куратор групи
Степанюк І. В.,
кандидат мистецтвознавства,
викладач хореографічних дисциплін
Мельничук О.М.,
викладач сурдопедагогіки*

«НЕМА ПОГАНОЇ ПОГОДИ У ПРИРОДИ»

(звучить музика із кінофільма «Службовий роман»)

Ведучий 1. Шановні присутні! Напевно, ви впізнали цю музику вже з перших звуків?

Ведучий 2. Так, звичайно, хто із нас не пам'ятає відому комедію Ельдара Рязанова «Службовий роман»?

Ведучий 1. Хоча, напевно, мало хто знає, що філософські вірші про те, що у природи нема поганої погоди, належать самому режисеру.

Ведучий 2. Дійсно, це правда – природа прекрасна у всі пори року у будь-якому своєму прояві. І у будь-яку погоду, коли народжується нова людина, на небосхилі загоряється нова зірочка.

Ведучий 1. Сто років тому погожої теплої осені 1918 року на нічному небі запалала яскрава зоря: на Херсонщині у родині Оксани та Олександра Сухомлинських народився син Василь, якому судилося стати публіцистом, письменником та поетом, а ще – великим педагогом!

(перегляд фрагмента відео про В. Сухомлинського)

Ведучий 2. Учитель за покликанням душі, Василь Олександрович учив маленьких і великих школярів грамоти, математики, літератури, історії. Але більш за все він хотів навчити дітей думати, відчувати, радіти й сумувати не лише своїми власними радощами й печалями, а й татовими і маминими, дідусевими й бабусиними, братовими й товаришевими, зайчика і синички, верби і тополі, місяця й вітру, всієї нашої землі.

Ведучий 1. Для цього Учитель сам писав казки й розповідав дітям, їхнім батькам, учителям, часто серед природи, у зеленому класі, який він називав Школою під Голубим Небом або Школою Радості.

(звучить фонові музика)

Читець 1. Молодий лісник побудував у лісі велику кам'яну хату й посадив дуба під вікном. Минали роки, виростали у лісника діти, розростався дубок, старів лісник. І ось через багато літ, коли лісник став дідусем, дуб розрісся так, що затулив вікно. Стало темно в кімнаті, а в ній жила красуня – лісникова внучка.

– Зрубайте дуба, дідусю, – просить онучка, – темно в кімнаті.

– Завтра вранці почнемо... – відповів дідусь.

Настав ранок. Покликав дідусь трьох синів і дев'ятьох онуків, покликав онучку-красуню й каже:

– Будемо хату переносити в інше місце.

І пішов з лопатою копати рівчак під фундамент. З ним пішли три сини, дев'ять онуків і внучка.

Читець 2. Осінь подарувала світу видатного Учителя, осінь його і забрала у вічність. Проте живуть його казки та оповідання, живе його велична мудрість та доброта.

(звучить музика)

Читець 3. «Щасливий той, хто може слухати і чути, розмовляти і висловлювати свої думки вголос», – так думав, зіщулившись під пронизливим зимовим вітром інший іспанський вчитель – Педро Понсе де Ліон. Він народився 5 січня 1520 року і свій п'ятдесят восьмий день народження зустрів разом зі своїми учнями, глухими від народження. Член Ордену Бенедиктинців, він жив при

монастирі Святого Сальвадора, розташованому на півночі Іспанії неподалік Бургоса.

Читець 4. В багатому сімействі, в якому служив Педро, глухота передавалася генетично із покоління в покоління. Оскільки людина, котра не вміє говорити, на той час не визнавалася спадкоємцем або заповідачем, нерухомість та землі, які належали сім'ї, повинні були перейти у власність монарха. Щоб навчити своїх глухих синів спілкуватися із членами королівського Суду та довести право на спадщину, багатий вельможа дав доручення учителю віднайти спосіб спілкування та навчити його дітей.

Читець 3. Саме це замовлення було виконане випускником Саламанського університету, монахом-бенедиктинцем Педро, котрий створив оригінальний метод навчання глухих, де особливе місце займало дактильне мовлення.

Читець 4. Учні Педро не тільки навчилися говорити, але й читати, писати, рахувати та молитися; деякі з них засвоїли латинь, інші – латинь і грецьку, розуміли італійську; один досяг успіхів в управлінні своїм маєтком; інший – вступив до армії і в додаток до своїх досягнень засвоїв всі види зброї, став відмінним вершником.

Читець 3. 1578 рік прийнято вважати початком історії спеціальної освіти, а Педро Понсе де Ліона – основоположником сурдопедагогіки.

Ведучий 4. Завдяки педагогічній системі, яку винайшов видатний іспанець, ми і зараз можемо спілкуватися із людьми, які позбавлені можливості чути. Володіючи певними навиками, можна донести глухим від народження людям оповідання та казки Василя Сухомлинського. Ось послухайте та подивіться!

(сурдопереклад казки В. Сухомлинського)

Читець 3. У садку співав Соловей. Його пісня була дуже гарна. Він знав, що його пісню люблять люди. Того й дивився з погордою на квітучий сад, на синє небо й на маленьку дівчинку, що сиділа в саду й слухала його пісню. А коло Соловейка літав великий рогатий Жук. Він літав і гудів. Соловей припинив свою пісню та й каже: — Перестань гудіти. Ти не даєш мені співати. Твоє гудіння нікому не потрібне. Та й краще, аби тебе, Жуче, зовсім не було. Жук гідно відповів:

— Ні, Солов'ю, без мене, Жука, неможливий світ, як і без тебе, Солов'я. — Ну й мудрець! — всміхнувся Соловей.

— Виходить, що й ти потрібен людям? Ось запитаємо дівчинку, вона скаже, хто потрібен людям, а хто ні. Полетіли Соловей і Жук до дівчинки та й питають: — Скажи, дівчинко, кого треба залишити в світі — Солов'я чи Жука? — Хай собі будуть і Соловей, і Жук, відповіла дівчинка. Тоді подумала й додала: — Як же можна без Жука?

Читець 4. Сьогодні люди, позбавлені можливості чути та розмовляти, можуть жити повноцінним життям, вчитися у освітніх закладах, відвідувати вистави та концерти, і всьому цьому повинні завдячувати видатному іспанцю — Педро Понсе де Ліону.

(звучить фонова музика)

Читець 5. А рівно через 360 років, також 5 січня, народиться відомий українець — перший теоретик українського народного танцю, композитор, автор

багатьох музикознавчих праць, викладач хорових дисциплін, теорії музики та гармонії, хоровий диригент, співак, хормейстер і хореограф, етнограф, музичний і громадський діяч Василь Миколайович Верховинець. Справжнє прізвище митця – Василь Костів.

Читець 6. «Чародій українського танцю» – так говорив про нього Максим Рильський. Заснований ним «тричастинний» гопак (чи, як тоді говорили, «триколінний») на I Міжнародному фестивалі народного танцю у Лондоні одержав перемогу.

Читець 5. Видання «The Times» тоді написало: «танцюристи з України виконали гопак з такою майстерністю, що сколихнули та розпалили публіку, ми побачили, який прямий вплив мають на людей народні танці». То було у далекому 1935 році, а за три роки все забулося.

Читець 6. На жаль, і сьогодні його ім'я мало відоме сучасникам, хоча педагог розробив власну методику естетичного виховання дошкільнят через гру, музику, рухи, танець. Він наголошував, що до активної мистецької діяльності слід залучати не лише талановитих дітей, а й зовсім не обдарованих. Згадані ідеї пізніше ляжуть в основу збірника дитячих ігор з піснями «Весняночка».

Читець 5. Як лірично-драматичний тенор, Верховинець майстерно виконає головні ролі у музичних постановках «Наталка-Полтавка», «Енеїда» та «Майська ніч». У 1910 році в «Енеїді» пробує себе в ролі хореографа, починає оригінально поєднувати у народному танці техніку класичної європейської хореографії.

Читець 6. Гастролюючи по Україні, паралельно досліджує побут, звичаї, традиції, танці українського народу, а невдовзі побачить світ його ґрунтовне новаторське дослідження «Теорія українського народного танцю» – фундамент сучасної української хореографії.

Читець 5. Мистецтвознавці зазначають, що однієї цієї праці вистачить, щоб записати Верховинця в лави «найвидатніших українців», «творців національної культури першої половини ХХ століття».

Читець 6. Створюючи постановки українських танців, сучасні хореографи і сьогодні використовують ідеї Василя Верховинця.

(танець з хустками у виконанні ансамблю «Вихиляс»)

Читець 5. Без перебільшення, Василь Верховинець присвятив себе Україні. Популяризація всього українського – від мови до вбрання – були для нього сенсом життя. Проте це не завжди подобалося владі.

Читець 6. «Вільнодумця» майже щороку заарештовували, допитували... І хоч у 1936 році Верховинець отримує «Знак Пошани» за високі показники у праці, це не завадило через 2 роки розстріляти його як «польського розвідника», а дружину Євдокію на 6 років відправити в табори. У цьому ж році розстріляли його рідного брата Осипа, правда, як «японського шпигуна».

Читець 6. Лише у 1958 році були зняті всі неіснуючі звинувачення і Василь Верховинець був реабілітований Верховним судом Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

(звучить фонова музика)

Читець 7. Такою ж трагічною була доля відомої американської танцівниці, основоположниці танцю модерн Айседори Дункан.

Читець 8. Вона народилася навесні, 26 травня 1877 року в Сан-Франциско, і була четвертою дитиною в родині. Невдовзі після народження Айседори батько-банкiр втратив свої статки і батьки розлучилися.

Читець 7. Дівчинка з дитинства сприймала танці інакше, ніж її ровесники. Мрії про велику сцену у 19 років привели її в Чикаго, де вона безуспішно ходила на прослуховування у різні театри.

Читець 8. Переїхавши у Лондон, Айседора стала виступати у будинках багатів, а на зароблені гроші арендувала студію для занять.

Читець 7. Із Лондона молода танцівниця вирушила у Париж, звідки почався її танцювальний тур Європою.

Читець 8. Популярність Айседори Дункан на початку ХХ століття не підлягає жодному сумніву: в газетах писали, що танець Дункан – це сила прогресу, змін, абстракції та звільнення.

Читець 7. Їй заздрили та наслідували, копіювали та переймали її манеру танцювати, носити костюм.

Читець 8. Дункан заперечувала класичний танець, пропагуючи вільний стиль. Вона танцювала босою, в легких прозорих туніках. Рухи танцю були надзвичайно легкими та простими.

Читець 7. Вона імпровізувала в танці під музику Глюка, Моцарта, Шопена, Шуберта, Бетховена, Вагнера, Чайковського.

(перегляд відео танцю)

Читець 8. Після гастролей по Америці у 1915 році Айседора поверталася в Європу. Вже був куплений квиток на розкішний лайнер «Лузитанію», проте через конфлікт із кредиторами довелося сісти на інший корабель.

Читець 7. «Лузитанія», торпедована німецькою субмариною, затонула недалеко від берегів Ірландії, відібравши життя 1198 чоловік.

Читець 8. Вберігши від вірної смерті у цей день, доля підготувала талановитій виконавиці більш складні випробування.

Читець 7. В один день загинули її двоє дітей – дочка Дідре та син Патрік: автомобіль, в якому перебували малюки разом із нянею, на швидкості в'їхав у річку Сену. Третій син Айседори Дункан помер відразу після свого народження.

Читець 8. У відчаї Айседора удочерила шестеро своїх підопічних дівчаток, яких навчала танцям у Німеччині.

Читець 7. У 1921 році в Москві Дункан знайомиться із поетом Сергієм Єсеніним, який був на 18 років молодшим від неї, і невдовзі вони стають подружжям. Поет супроводжував Дункан в її турне країнами Європи та Америки, не стидяючись, витрачав її гроші на престижне житло та дорогий одяг і сумував за Росією.

Читець 8. Після двох років спілкування без знання мови – Айседора вивчила 30 слів російською, а Єсенін – ще менше англійською – шляхи двох творчих особистостей розійшлися. Єсенін повернувся на батьківщину. Після смерті Сергія Єсеніна Айседора Дункан відмовилась від всіх прав на його твори.

Читець 7. Останнім її коханням був молодий російський піаніст Віктор Серов. Їй було за 40, йому – 25. Непевність у стосунках та ревності доводили Дункан до спроб суїциду. І знову доля вносить свої корективи у життя.

Читець 8. 14 вересня 1927 року в Ніцці Айседора вийшла від своєї подружки та сіла в автомобіль. Коли водій рушив з місця, вітер підняв у повітря краї довгого шовкового червоного шарфа та намотав на колесо.

Читець 7. Дункан померла миттєво від переломів хребта і розриву сонної артерії. Їй було всього лише п'ятдесят. Машина, яка вбила танцівницю, була продана за шалену ціну – 200 тисяч франків.

Читець 8. Написані Айседорою Дункан книги «Моє життя» і «Танець майбутнього», її звернення до імпровізації та небалетної музики у танці стали своєрідним путівником для хореографів-новаторів.

(хореографічний етюд)

Читець 9. Влітку цього року йому могло б бути 60. Його називали королем поп-музики, Легендою Америки.

Читець 10. Ім'я цієї легенди - Майкл Джексон. Зірка популярної музики, відеокліпів, танцю та моди.

Читець 9. У світі продалося мільярд копій записів Джексона, музикант 25 разів потрапляв у «Книгу рекордів Гіннеса», 15 разів отримував Греммі, а інших музичних нагород було стільки, що їх навіть важко перелічити.

Читець 10. Хоча дитинство майбутньої зірки важко назвати щасливим. Хлопчик був сьомою дитиною у родині. Вже у дорослому віці співак неодноразово згадував злі витівки батька-тирана, який знущався над дітьми не лише фізично, а й морально.

Читець 9. Проте саме батько привів Майкла на сцену, об'єднавши п'ятеро дітей у музичний колектив «The Jackson 5». З 1966 року вони активно гастролюють по Америці, а через 3 роки був підписаний контракт зі студією звукозапису Motown Records на випуск кращих хітів.

Читець 10. Одночасно із роботою в сімейній групі, Майкл Джексон пробує виступати як соліст та випускає свої 4 сольні альбоми, які миттєво стають популярними.

Читець 9. Попри те, що публіка надає перевагу молодому виконавцю, шлях на телебачення залишається для нього закритим через расові стереотипи.

Читець 10. І лише після того, як було відзняте музичне відео «Біллі Джин», в якому поєднуються танці, спецефекти та складний сюжет, кліп виходить в ефір. Майкл Джексон став першим афроамериканським виконавцем, який підкорив музичний телеканал.

Читець 9. Свою знамениту «місячну ходу» майбутній кумир мільйонів вперше продемонстрував 25 березня 1983 року.

Читець 10. «Місячна хода» або «ковзання назад» - танцювальна техніка, коли танцюрист рухається назад, при цьому імітуючи рухи ніг наче при ходьбі вперед. Пізніше Місячна хода стала «візитівкою» Майкла Джексона, і на даний момент вона є одною з найвідоміших технік у світі.

Читець 9. Одягнений у чорні штани, срібні шкарпетки, срібну сорочку, чорну, розшиту блискітками куртку, з одною рукавичкою зі стразами і чорному

фетровому капелюсі, Джексон повернувся навколо осі, став у позу і почав місячну ходу назад. Зал розірвався шквалом аплодисментів.

(перегляд фрагмента відео з виступу Майкла Джексона)

Читець 10. У своїй творчості співак виступав проти расового насилля, розкривав проблеми захисту довколишнього середовища та безкарності браконьєрства. На сцені та на телебаченні співпрацював із такими знаменитостями, як Пол Маккартні, Елізабет Тейлор, Мадонна, Маколей Калкін, Наомі Кемпбел, Френсіс Коппола.

Читець 9. За життя встиг знятись більш, ніж у 20 фільмах. Його останньою роботою була роль у фільмі «Ось і все». Фільм був відзнятий на початку 2009 року. А 7 липня 2009 року в Лос-Анджелесі закінчився земний шлях короля поп-музики, зірки світового масштабу.

Читець 10. Крім нової, абсолютно іншої хореографії, Майкл Джексон відкрив епоху естрадних виступів, під час яких виконавці відтворюють музичні кліпи на сцені.

Читець 9. Зараз ми вважаємо це буденним, а на той час такі виступи викликали справжній фурор.

(виступ танцювального колективу із номером у стилі Майкла Джексона)

(звучить музика із кінофільма «Службовий роман»)

Читець 11. Нема поганої погоди у природи...

Ведучий 12. Дійсно, це правда – природа прекрасна у всі пори року у будь-якому своєму прояві. І у будь-яку погоду, коли народжується нова людина, на небосхилі загоряється нова зірочка.

Читець 11. А от чи погасне вона відразу, коли нас не стане, залежить тільки від нас.

Вірста С. Є.,

Бойко Т. В.,

викладачі словесних дисциплін,

Цюриць Л. А.,

завідувач бібліотеки

«ВІЧНИЙ ДАРУНОК – ХУСТИНА КВІТЧАСТА»

Мета: дослідити історію появи української хустки, народних обрядів, звичаїв, традицій, пов'язаних із використанням хустки, з'ясувати побутове та обрядове значення даного головного убору; розвивати вміння бачити багатство та значення кольорів і форм у історичному аспекті української хустки; виховувати інтерес до звичаїв і традицій українського народу та бажання зберігати духовні надбання та використовувати їх у повсякденному житті, почуття пошани до жінки, матері.

Обладнання: презентація «Гарний дарунок – хустина квітчаста»; виставка українських хусток, аудіозаписи українських пісень, відео фрагменти.

ХІД ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

Вступне слово викладача. Ми продовжуємо цикл народознавчих виховних годин і наша розмова сьогодні буде присвячена українській хустці.

Людина народжується і живе у суспільстві, що відрізняється від інших своєю мовою, культурою, звичаями. Головний убір завжди був виразником естетичних поглядів українців та українок, яскравим декоративним елементом їхнього вбрання. Він підкреслював святковість чи буденність одягу, інформував про родинний, матеріальний чи правовий статус жінки, нагадував її обов'язки.

А оскільки хустка – це народний оберіг, то цей захід ми проведемо у вигляді свята, на якому будуть пісні, вірші, а ще дуже багато цікавого про хустку, що повинен знати кожний справжній українець. Запрошую всіх на побачення з нашою берегинею, українською хусткою.

Виконується пісня «Моя Україна»

Ведуча. Знаємо ми легенду про українку. Коли жінки всього світу одержували земні блага від Бога, останньою підійшла Українка. Бог обдарував її піснею, салісовою та терновою хустиною.

Ведуча. Синя тернова хустина – для зустрічі. Біла салісова хустина – замість весільного вельона. Червона – для прощання, замість китайки. Жовта хустка – для молитви. Чорна тернова хустка – для жалоби. Такого багатства не має жодна жінка у світі. Запрошуємо всіх на побачення з нашою Берегинею!

Читець. вірш В. Крищенко «Хустина»

Добрий звичай мрійним птахом лине
І не стомить пружного крила.
Мов голубить бережно хустина
Вроду українського села.

Гріє серце образ той єдиний,
Що рідніший від усіх людей.
Вийшла мати у новій хустині,
Вийшла зустрічати своїх дітей.

Проводжала милого дівчина
У далеку і нелегку путь.
І своєї вірності хустину
Хлопцю подала «на забудь».

Хустино, хустино, чи біла, чи синя—
Мені ти миліша усяких обнов.
Хустино, хустино, як ласка родинна,
Як вірності пісня про щиру любов.

Ведуча. Український національний одяг – явище яскраве й самобутнє. Найбільшою різноманітністю відрізняється, мабуть, жіночий головний убір. Хустка слугує й елементом одягу, але ставала вона ним не одразу. Цей яскравий декоративний елемент убрання свідчив про естетичні смаки його власниці,

підкреслював святковість чи буденність одягу, указував на родинний та матеріальний статус.

Ведуча. Зберігає український народ як давній символ пам'ять про хустину. Вона широко розповсюджена на всій Україні. Хустка - один із видів українського мистецтва, що є забутим сьогодні. У недалекому минулому хустка була необхідна багатому і бідному, старому і малому.

Ведуча. У тлумачному словнику української мови зазначено: «Хустка - це шматок тканини або в'язаний трикотажний виріб, переважно квадратний, що пов'язують на голову, шию, напинають на плечі». Однак, це ще не все, проте скільки таємничості в них!

Жінка, за українською традицією, неодмінно щодня мала бути з покритою головою. Особливо у тих випадках, коли чоловік, навпаки, мусив скидати шапку чи капелюха, тобто в місцях найбільш сакральних: у хаті (де образи святі), на похороні, в церкві. Слово «хустка» споріднене зі словами «хистка», «захищати». Вона весь час комусь потрібна...

Ведуча. Видатний історик Михайло Грушевський писав у своїй «Історії України», що хустка відома на всій території України, починаючи з часів Київської Русі. Вона була поширена в козацьку епоху і дійшла до наших днів. Змінювалися кольори, а хустка залишалася хусткою.

Тисячу років тому, за часів Київської Русі, жінки носили хустки-покритки. Дві тисячі років тому, коли на території України проживали скіфи, хустки широко використовувалася в побуті.

Коли на землях України селилися слов'янські племена, жінки зодягали хустки.

Вихід дівчат у різних варіантах вив'язування хустки

Ведуча. Хустка з давніх-давен була улюбленим головним убором української жінки. Колись хустки в Україні виготовляли і вишивали власноруч. Потім уже вони стали фабричними. Справді українська хустина - витвір мистецтва.

Вишиті хустки в Україні завжди були білого кольору. Ця особливість звертала увагу чужинців, що мандрували по Україні. Член шведського посольства, що в 1657-му році їздив до гетьмана Богдана Хмельницького, у своїх спогадах записав, що бачив скрізь тільки «білі хустки з бавовни».

Барвисті хустки, які тепер у моді, запозичено від болгарів, а ті запозичили від турків та персів.

Ведучий. Для того, щоб купити гарну хустку чоловікові потрібно було працювати 10 днів. Святкові хустки виготовляли з найтоншого полотна та вишивали шовком, сріблом і золотом. Використовуючи червоні, сині, зелені, жовті та рожеві квітки. Зрідка траплявся чорний колір. Сині нитки ніколи не вживалися окремо. Орнамент хустки був переважно геометричний, а у XVIII ст. увійшов у моду рослинний орнамент – квіти: рожі, васильки, гвоздики...

Ведуча. У кожної – свій неповторний візерунок. Як немає двох однакових доль, так не було двох однакових хусток. Цього мистецтва навчали українських дівчат матері ще змалку. Вишиваючи хустку, дівчина закодовувала в неї свої бажання, мрії, сподівання. Кожен листок, кожна квіточка, стебельце чи колір мали символічне значення.

Ведуча. В цих квітах – радість, надія, щаслива сльоза материнська, усміх нареченої. Наш народ вміє читати символи – квіти. На хустці зображена калина – дерево-символ нашого українського народу. А оскільки ягоди калини червоні, то й стали вони символом невмирущого роду. Міцний український ланцюжок; крапелька крові – жінка – Україна – Відродження! Тому народ співає:

У полі калина,
У полі червона, –
Хорошенько цвіте.
Роде наш прекрасний,
Ой роде наш красний,
Не цураймося, признаваймося,
Бо багачко нас є!

Ведуча. Зображено багато маку, люди вірили, що він має чарівну силу, яка захищає від усякого зла. Ніжна, трепетна квітка несе в собі незнищенну пам'ять роду. Пишні ружі рясно розквітли на всіх наших хустках. Ружа – одна з найулюбленіших квіток українського народу, її дбайливо плекали під вікнами хати. Червоні ружі вишивали, щоб життя було яскравим, а почуття – чистими

Троянди, сестри ружі. Це не просто квіти, це квіти – зорі. З давніх давен з трояндою пов'язані високі людські почуття. Це краса і радість, любов, слава, гордість і мудрість. Барвінковий лист – щоб коханий, як барвінок, вився за вишивальницею. Милують вони наше око, лікують наше тіло.

Ведуча. Дуже рідко на старих українських хустках можна побачити зображення птахів: голубів, півників.

Голуби на хустині – символ вірного кохання – були оберегом від зради. Кожен колір також мав символіку: червоний, як ружа, і синій, як барвінковий цвіт, – на нев'януче чисте кохання. Рожеві китиці – щоб сонце не заходило з долі. Синій, як вода, – щоб було «з роси і води». Коричневий – від пекла оберіг – щоб життєва дорога не довела до пекла. Фіолетовий – щоб щасливою була зоря, бо під зорею щасливою чи нещасливою народжується людина. Зелений колір трав – аби бути багатим на все земне, але добре. Тому квіти, а зрідка й птахи, часто мали чудернацьке, дивне поєднання кольорів, відтінків.

Ведуча. Вишиті візерунки, як колись, так і тепер, розташовуються на хустках по чотирьох кутках, а по всьому полі хустки, у гарних комбінаціях, розкладаються дрібніші деталі орнаменту. До речі, чотири кінці хустки – символи.

На щастя й радість – два ріжечки,
А два на смуток і сльозу.

Ведуча. Хустки, напевно, ще збереглися в декого з ваших бабусь, прабабусь. Так як в оповіданні «Бабусині хустки» Марія Павленко пише: «Хто марки збирає, хто золото. Мої ж бабуня хустки».

Ведуча. Цікавий такий факт. У часи Мазепи Федір Вовк проводив антропологічні дослідження. Коли він просив жінку зняти хустку чи очіпок, то чув обурення і протести. Доводилося звертатися до місцевого священика за дозволом, але й це не допомагало вмовити жінку зняти хустку.

Ведуча. Носили ще величезні хустки-одиначки. Вони були з товстих вовняних ниток, рябого кольору. Накидали їх поверх легеньких хустин та кожушків. Хустки, як і інший одяг, змінювалися під впливом моди

Читець. вірш І. Яцури «Мамина хустина»

Найбільший скарб мій – мамина хустина...

Вона, як мальва біла край вікна,

Акорд останній в пісні лебединій,

Душі моєї зранена струна.

В ній запах поля і п'яної м'яти,

Сніп сонця і літа стиглого причал

Хустина біла... кінчики зім'яті..

Така ще тепла... О, жорстокий час...

Ту цілющу мамину хустину,

До серця прикладаю, мов бальзам.

Ту реліквію святую, я сину

В музей душі у спадок передам

Хустина... Біла мамина хустина...

Пелюсточка моєї України.

Виконується танок з хустками.

Ведуча. Відомий художник Ілля Репін, готуючись малювати великий образ: «Запорожці пишуть листа до турецького султана», їздив по містах колишнього Запоріжжя. Тоді ж Ілля Репін зробив малюнки з кількох вишитих хусток, що належали запорозьким козакам і зберігалися у їхніх нащадків. Із тих малюнків бачимо, що козацькі хустки були вишиті квітами і мали довгі китиці по краях.

Ведуча. Хустка – щоденний одяг. Дівчата хустки зав'язували переважно під підборіддям, а старші жінки – ззаду.

Дівчатам належить ходити з відкритою головою, але це не завжди. Погодні умови змушують їх покривати голови хустками. Стужа взимку та спека влітку змушували їх покривати голову хусткою. Узимку дівчата закутувалися в хустку, як молодиці. На відміну від дівчат жінки в Україні ходили завжди з покритою головою, але у них завжди було відкрите обличчя. Це свідчить про їх волелюбність. Згадаймо, принагідно, паранджу мусульманок, що затіняла їм не тільки обличчя, але й увесь світ, що доводить їхню покірність.

Ведуча. Способи зав'язування хусток на території України були різними навіть у сусідніх селах. Зав'язана чи накинута на плечі, вона оживить будь-яке вбрання. Турецька, білокрайка, китайка, шотландка - і назви різні, і в різних областях України жінки та дівчата пов'язують хустку по-різному: фатою, чалмою, під шию, під потилицю, шляпкою, короною, роблять ріжки, вузлик або прикріплюють квітку.

Перегляд відеоролика «Спадок»

Ведуча. Окрім хустки, були й інші головні убори, кожен із яких виконував свою функцію і в різних місцевостях називався по-різному: намітка, перемітка, обрус.

Дівчатам належало ходити з відкритою головою, але це не завжди було можливим. Узимку дівчина, якщо вдягала хустку, то закутувалася нею так, як молодиця.

Дівчина 1. На Лівобережжі влітку дівчата складали хустку навскіс трикутником і обмотували її навколо голови, а тім'я залишали відкритим, «щоб волосся видко...». Із лівого боку до хустки пришпилювалася квітка рожі або гілочка зеленого барвінку.

Дівчина 2. На Правобережжі дівчата користуються хусткою в крайній потребі. Улітку і взимку обгортають нею голову так само, як і жінки, але ззаду на спині з-під хустки повинна визирати коса.

Дівчина 3. У галицьких селах, понад річкою Опір, ще й досі збереглося старослов'янське дівоче вкриття голови — луб'яний віночок, обгорнутий хусткою, зверху покритий білою прозорою тканиною, ніби денце шапки. Із-під вінка на спину спускаються кілька кольорових стрічок і волосся, заплетене у дві коси.

Дівчина 4. На Херсонщині, під час роботи, дівчата й молодиці «вив'язуються» білими хустками. Цей звичай, імовірно, запозичений від сусідів. На всьому півдні України, у степах, де немилосердно пече сонце й «запалює» обличчя, дівчата, боронячись від засмаги, замотуються білою хусткою так, що ледве визирають очі.

Дівчина 5. У північних районах хустину пов'язували під підборіддям, а ганчі — на маківці (уському передувало зав'язування 2 невеликих хусток, одна з яких проходила під підборіддям).

Перегляд відеоролика «Спадок»

Ведуча. З давніх-давен є звичай на Україні. Бабу-повитуху батько йшов приводити до породіллі з хлібом і хусткою. Забираючи породіллю з новонародженим із пологового будинку, дають хустку та хліб. При народженні дитини молода мама дарувала свекрусі та рідній матері тернові хустки (це хустки, при виготовленні яких тканину витримували певний час у відварі тернових кісточок), а вони, в свою чергу, дарували новонародженій дівчинці хусточки.

Ведуча. У багатьох українських родин збереглася традиція — передавати від роду до роду хустину першого сповиточка, коли вперше в зіллячку купали дитину.

Коли народжувалося немовля, його купали, а потім замотували в хустку і колихали. Коли народжувалася дівчинка, повитуха вішала хустку на воротах, на дитячій колисці. На родини приходять родичі з хлібом і хусткою. Хліб — це символ добробуту. Хустка оберіг дитини і матері від злих сил, хвороб.

Читець.

Добрий час, добрий час,
Ангелята при нас!
Розстели м'якеньку хустинку,
Щоб заповити маленьку дитинку.
Постелити під головочку,
Притулити до вушка, заховати волоссячко,
Щоб не боліла головонька,
Щоб не блідло личко.

Росте дитина, сповита м'якою бабусиною хустиною та ніжними маминими колисковими піснями.

Ведуча. На Святвечір, коли маленькі діти носили вечерю до родичів, обов'язково клали калач у ситцеву хустину. Калач віддавали господарям, а вони клали подарунки у принесену хустину.

Ведуча. У кожній родині, де піростала дівчина, розмальована скриня повинна була повнитися хустками. Їх дбайливо оберігали, хизувалися перед гостями й сусідами, показуючи, приспівуючи: Я не панна – я господиня, у мене хусток повна скриня!

Ведуча. Дівчата, котрі хотіли вийти заміж, на Покрову (14 жовтня), коли починався справжній сезон весіль, просили:

*«Покрівонько, Покрівонько, покрий мені голівоньку,
Хоч онучею, хоч ганчіркою –хай не буду дівкою!»*

Ведуча. В Україні були часи, коли дівчата самі собі обирали наречених за допомогою хустки. Широко побутує хустка в українському весільному обряді, починаючи зі сватання, коли на знак згоди дівчина підносить старостам рушники на дерев'яній тарілці, а парубкові-нареченому хусткою перев'язує руку на знак згоди стати його дружиною, або відмови нелюбому – хустку на гарбузі. Хустка повинна бути виткана або вишита власноруч.

Перегляд уривка п'єси Г. Квітки-Осн'яненка «Сватання на Гончарівці»

Ведуча. Якщо дівчина дарувала хлопцеві хустку – це були своєрідні заручини. Юнак її свято беріг, бо вишивала її кохана у Великий піст, у час, коли душа очищається від будь-якого гріха; вишивала, коли місяць уповні, щоб оберігала від усього лихого. І великою ганьбою було для дівчини, коли юнак повертав даровану хустку, бо це означало, що він кохає іншу. Тому дівчата вдумливо підходили до того, кого ошчасливити, дуже серйозно обирали пару на все життя – друга, чоловіка, батька майбутніх дітей.

Ведуча. Такою самою хусткою перев'язувала жінка калачі, коли йшла на весілля. Віддаючи їх господині, вона вітає її та примовляє «Дай, Боже, в добрий час почати, а ще в кращий закінчити». Господиня розв'язує, один калач забирає, а другий з хусткою віддає, бо не годиться повертатися з порожніми руками.

Ведуча. Коли син вирушав у далеку дорогу, мати зав'язувала хліб у білу хустину, щоб не забував батьківського порогу, а в маленьку вишиту хустинку – жменьку землі, щоб повертався до рідного дому.

Дай мені, мамо, хустину на щастя,
Хай буде на згадку вона,
Щоб не була поміж нами
Далека навіть чужа сторона.

Зберігся звичай у деяких місцях до наших днів, коли проводжаючи юнаків до армії України, дівчата дарують хустки, щоправда нині використовують носові хустинки.

Ведуча. Коли козак ішов на війну, кохана дарувала йому хустку-китайку червоного (іноді зеленого) кольору на знак любові і вірності.. Козак носив хустину біля серця, вона оберігала його від кулі. Ставала козакові оберегом, щасливим амулетом.

Ведуча. У часи козаччини існував добрий звичай: коли козаки вирушали в похід, то кожна дівчина своєму нареченому давала вишиту хустину як символ вірності в коханні. Мандрувала світом разом із козацькою піснею і славою українська хустка. Її козак носив завжди біля серця, вона була йому оберегом не лише від ворожої кулі, тяжкого полону чи товаришевої зради, але й від забуття матері України.

Дарувала шиту шовком хустину,
Щоб згадував на чужині.
Ой хустино, хустиночко!
Мережена, шита.

Тільки й слави козацької —
Сіделечко вкрити. (Т. Шевченко)

Виконання народної пісні «Їхав козак на війноньку»

Ведуча. У житті приходить неминуча хвилина, коли ми прощаємося із дорогими нам людьми. Із хусткою проводжають людину в останню дорогу. Про сумне і болюче в житті людини ми говоримо, але цього не обійти, тому про це варто знати.

Читець. А. Демиденко вірш «Мамина хустка»
Мамина хустка, засіяні квіти по полю Цвітом любові.
Там – спокою, ніжності храм. Квіти життя,
що безжально мережили долю
І з полотна, мов дитя, посміхалися нам.
Мамина доля, мов ниттю, на плечі лягає,
Згасли літа, закурликали в них журавлі.
Пісня натруджених рук лине з рідного краю,
В пам'яті будуть одвічні буденні жалі.
Мамині квіти вели у життєві світанки
І вистеляли дороги в далекі світи.
Тихо молитвою благословляли на ганку.
Мама і хустка, і квіти, їм – вічно цвісти.

Виконання пісні «Хустка тернова»

Викладач. Сьогодні ми мали можливість побачити, які всі хустки різні, а як багато говорять вони, як глибоко хвилюють душу! Упродовж століть хустка була в Україні найдорожчим подарунком, який уособлював для кожної людини рідну Україну, рідний дім, рідну матір. Подарована хустина гріла душу, лікувала рани, плекала віру, леліяла світлі надії.

Хочеться, щоб вона була сьогодні не просто модною деталлю на деякий час, а й предметом перед одним із національних символів, оберегом.

Хай на наших хустках живуть і буяють квіти, цвіте радість і надія, щаслива материнська сльоза та усміх нареченої.

Тому не дивно, що в наш складний час пробуджується любов народу до такого простого й водночас незбагненного дива — української хустки. Вишивають сорочки, вишивають блузки, рушники, сукні... І я впевнена, що незабаром вернеться мода — і будуть вишивати хустки і носити їх як обов'язковий елемент до костюма, сукні чи блузки.

Низький уклін всім, хто прийшов до нас на зустріч із чистою українською хусткою-берегинею. Хай завжди вона береже ваші душі, ваші думи, звеселяє наше життя!

Література:

1. Ворожейкіна О. М. Народні звичаї та обряди. – Харків: Основа, 2011 –223 с.
2. Ковальчук О. Українське народознавство. Книга для вчителя. –К.: Освіта, 2002. –196 с.
3. Стельмашук Г. Г. Традиційні головні убори українців. – К.:Наукова думка, 1993. – 240 с.
4. Електронний ресурс: <http://www.poetryclub.com.ua/getpoem.php?id=434472>
5. Електронний ресурс: <https://naurok.com.ua/vihovniy-zahid-mamina-hustka---oberig-rodini-3932.html>

Бахомент С.П.,
голова методичного об'єднання кураторів груп,
Оксенчук Т.В.,
заступник директора з виховної роботи

СЦЕНАРІЙ УРОЧИСТОЇ ЛІНІЙКИ ДО ДНЯ ЗНАНЬ (2018-2019 н. р.)

Ведучий 1.

Шановні друзі, дорогі наші гості! Красиве і світле свято сьогодні у нас, бо майже дві тисячі вродливих дочок і синів поліського краю злетілись до своєї альма-матер, до храму Науки, Знань, Любові, Добротворення, ім'я якому – Луцький педагогічний коледж!

Ведучий 2.

Наша дружна студентська родина сьогодні приймає у свої обійми 482 першокурсників. Вони несміливі, схвильовані особливою увагою до себе, але такі горді новим статусом – студент Луцького педагогічного коледжу!

Ведучий 1.

Привітаємо їх щирими оплесками.

Ведучий 2.

Студентів 1 курсу відділення «Початкове навчання»

1-А куратор Ніколаєва Ірина Анатоліївна

1-Б Богдан Зоя Петрівна

1-В Мельничук Оксана Вікторівна

1-Г Бахомент Світлана Павлівна

1-Д Селюк Павло Ірогович

1-Ж Смалько Оксана Василівна

Ведучий 1.

Вітаємо першокурсників відділення «Музичне виховання» куратор Ябковська Світлана Петрівна та І курс відділення «Фізична культура» куратор Бугайчук Назар Борисович.

Ведучий 2.

Вітаємо студентів бакалаврату:

Відділення «Початкове навчання»:

11 група куратор – Ярощук Наталія Петрівна

12 група – Констанкевич Лариса Григорівна

Відділення «Дошкільне виховання»

11 група куратор – Чапюк Юлія Сергіївна

12 група – Боремчук Лілія Іванівна

11 група відділення «Музичне виховання» - Кругляченко Анжела Юріївна

11 група відділення «Фізичне виховання» - Ковальчук Володимир Володимирович

Ведучий 1.

Урочиста лінійка з нагоди Дня знань у Луцькому педагогічному коледжі оголошується відкритою.

Звучить Гімн

Ведучий 1.

Буяй же, свято дороге!

Буяй же, свято веселкове!

Вітаєм нині, рідний коледж,

Крилата юносте, тебе!

Ведучий 2.

І сонце з осяйних орбіт

Сьогодні простягає руки

Всім, хто несе з любов'ю в світ

Багатство честі і науки!

Ведучий 1.

Для щастя і добра людей,

Для пісні й гарту трудового,

Благословен людьми і Богом

Цей урочистий світлий день.

Ведучий 2.

Свято тоді красиве і величне, коли на ньому є гості. А гості у нас сьогодні надзвичайно поважні, добре знані і шановані у Волинському краї.

Ведучий 1.

Шановні друзі! Сьогодні на нашому святі присутні гості:

Ведучий 2.

Віктор Григорович Вихор, кандидат педагогічних наук, головний спеціаліст відділу університетської освіти департаменту вищої освіти Міністерства освіти і науки України.

Ведучий 1.

Світлана Євтихіївна Мишковець, заступник голови Волинської обласної державної адміністрації.

Тетяна Іванівна Соломіна, заступник начальника управління освіти, науки та молоді Волинської обласної державної адміністрації.

Ведучий 2.

Ігор Ярославович Коцан, доктор біологічних наук, професор, ректор Східноєвропейського Національного університету імені Лесі Українки.

Ведучий 1.

Петро Степанович Олешко, кандидат історичних наук, ректор Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти.

Ведучий 1.

Благословенна у віках земля
З хлібами щедрими під небом синім.
Велично й впевнено зійшла зоря
Нової України!

Ведучий 2.

Вона в моїй душі, в серцях людей,
У радощах та у скрутну годину.
Ім'я її прекрасне і святе –
Плекаймо Україну!

Ведучий 1.

Вона добро несе в прийдешній світ,
Довічну віру й пісню солов'їну.
Тож пам'ятаймо пращурів завіт –
Любімо Україну!

Ведучий 2.

Правічна і нескорена земля
Хлібами сходить у майбутню днину.
Допоки світить праведна зоря –
Шануймо Україну!

Звучить пісня про хліб

Вихід студентів з хлібом

Ведучий 2.

Дорогі друзі! Сьогодні за нас щиро радіє Україна, пишаються нами батьки та вчителі. І, мабуть, найбільшу радість за те, що ми є, що нас – студентів – так багато, відчуває людина, яка докладає титанічних зусиль, щоб Луцький педагогічний коледж був найкращим, щоб ми приходили в затишні аудиторії, здобували знання, відчували тут родинне тепло. Це наш шановний директор, кандидат педагогічних наук, доцент, заслужений працівник освіти України Петро Микитович Бойчук. Тож Вам слово, дорогий Петре Микитовичу.

Виступ директора

Вручення хліба студентам 1 курсу

Ведучий 1.

Шановні гості! Прийміть цей святый хліб від усієї студентської родини як знак глибокої поваги до вас.

(Вручення хліба гостям)

Ведучий 2.

До слова запрошується **Віктор Григорович**

Ведучий 1.

Слово надається **Світлані Євтихіївні Мишковець.**

Ведучий 2.

Вас вітає _____

Ведучий 1.

З вітальний словом до вас звертається **Тетяна Іванівна Соломіна.**

Ведучий 2.

До слова запрошується **Ігор Ярославович Коцан.**

Ведучий 1.

Вас вітає **Петро Степанович Олешко.**

Ведучий 1.

Для всіх, кого єднає сьогоднішнє прекрасне свято - музичне вітання.

(Пісня)

Ведучий 1.

Упевнено, оптимістично, гордо,
Без сумнівів і без вагань –
Рушай же, молода когорто,
Пізнай натхненну силу знань!
Поглянь – для тебе все навколо
В цю днину світлу й гомінку!
Тебе педагогічний коледж
Прийме як сина і дочку.
Твори себе і власну ниву,
Вивищуй мрії первоцвіт!
Нехай її величність книга
Тобі новий відкриє світ.
А щоб щасливою ходою
Долав ти свій подальший шлях –
Твоя Україна над тобою
Тримає сонце у руках.

Ведучий 2.

Саме ці високі слова перегукуються з настроєм сьогоднішнього свята. Саме ці слова співзвучні із Вашими душевними переживаннями, дорогі першокурсники.

Ведучий 1.

Ви влились в дружню студентську сім'ю Луцького педагогічного коледжу. Кожен із вас свідомо обрав саме цей заклад освіти, мріючи стати справжнім вчителем, вчителем, на якого чекає сьогодні нова українська школа.

Ведучий 2.

А обіцянка, яку ви сьогодні складете, стане дороговказом у вашому професійному становленні.

Урочиста обіцянка першокурсників

Ведучий 1.

Саме від першокурсників лине це музичне вітання.

Музичне вітання від першокурсниці

Ведучий 1.

Нехай блакить майбутнього зустріне
Яскравих кульок незчисленну рать!

Ведучий 2.

Життя студентського яскраві мрії
Пускаємо у небо!

Ведучі разом: Хай летять!!!

Студенти випускають повітряні кульки.

Оплески. Крики. «Ура!!!»

Ведучий 2.

У осені шатах барвистих
Багряного листя вогонь.
І падають зорі іскристі
В тепло ваших щирих долонь.

Ведучий 1.

Вам доля ці скарби безцінні
Сьогодні у руки дає
Всміхається Вам Україна,
Вас бачить майбутнє своє!

Ведучий 2.

Співає врочиста година,
І мрія у небо, мов птах.
Радіє за Вас Україна –
Ви вибрали правильний шлях.

Ведучий 1.

Щоб людина відбулася у житті, щоб її доля склалася щасливо, перш за все
потрібно дослухатися до Бога.

Ведучий 2.

З Божим благословенням до нас звертається капелан Луцького педагогічного
коледжу Отець Віктор.

Слово капелана

Ведучий 2.

Ви у світ вступаєте безкрай,
Вам доземно вклониться калина.
Рідну Землю Вам заповідаєм
І любов палку до України!

Ведучий 1.

Хай любіє пісня в ріднім краю,
Радість і наснага невтолима!
Рідну мову вам заповідаєм,
Як любов святу до України!

Ведучий 2.

Хай вирує слава неокрая,
І радіє вся наша родина!

Наш народ навіки хай єднає
Українська віра незборима!

Ведучий 1.

Голос роду мудрість вам являє,
Настає блаженна, пресвята хвилина:
Ми любов'ю Вас благословляєм
На добро і славу України!

(Пісня «Україна»)

Ведучий 2.

Урочиста лінійка з нагоди Дня знань у Луцькому педагогічному коледжі оголошується закритою.

Гімн (духовий оркестр)

Ведучий 1.

Святково, яскраво, велично
Від серця до самих зірок
І срібно, і дзвінко, й заклично
Лунає наш перший дзвінок.

Ведучий 2.

Шановний Петре Микитовичу, запросіть всіх студентів коледжу на перший урок в цьому навчальному році, який має таку всеохоплюючу назву – «Розкажемо Європі про себе».

(Лунає дзвінок)

Ведучий 1.

Зі святом Знань, дорогі друзі.

*Борбич Н.В., Гузенко О.А., Оксенчук Т.В.,
Бахомент С.П., Бубін А.О., Мельничук О.В., Ярощук Н.П.*

КОНКУРС «КРАЩИЙ СТУДЕНТ ЛУЦЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ 2018-2019 Н.Р.»

Звучать фанфари

ВЕДУЧИЙ Тримаєм в серці запал і натхнення,
В житті всі двері зможем відчинити.
Бо ми – студенти! Й горде це наймення
Усім наснаги додає щомить.

ВЕДУЧИЙ І ми щодня долаємо старанно
І сон, і втому (ну куди ж без них).
Бо ми студенти! Грандіозні плани
Чекають втілення від нас усіх.

ВЕДУЧИЙ Йдемо вперед! Ми маєм за плечима

Надійний тил: колег, викладачів.

Бо ми – студенти! Нас веде незримо

Наш коледж до важливих відкриттів!

ВЕДУЧИЙ Хай буде так назавжди поміж нами.

Адже на всіх освітніх рубежах

Ми запальні, Ми молоді думками!

Тримаємо майбутнє у руках

Танцювальний колектив «Колорит»

ВЕДУЧИЙ Добрий день, дорогі друзі!

ВЕДУЧИЙ Добрий день, Луцький Педагогічний Коледж!

ВЕДУЧИЙ Ми раді Вас вітати в цій залі на особливо урочистому святі – фіналі конкурсу «Кращий студент Луцького педагогічного коледжу», який уже вдруге проводиться у нашому навчальному закладі.

ВЕДУЧИЙ Сьогодні в цій залі зібралися кращі з кращих, студенти, які є гордістю коледжу. Вони прославляють наш заклад досягненнями в науці, мистецтві, спорті.

ВЕДУЧИЙ Ми сподіваємося, що своїми успіхами в навчанні і в громадській роботі Ви вже вкотре підтвердите закон, який панує в нашому коледжі: життя – прекрасне, а освіта – вічна!

ВЕДУЧИЙ Шановні учасники конкурсу! Ми щиро радіємо Вашим успіхам і бажаємо не зупинятись **на досягнутому, упевнено йти до омріяних висот – і перемогати!**

ВЕДУЧИЙ З вітальним словом до всієї студентської громади звертається наш розуміючий, енергійний, сучасний, креативний директор – кандидат педагогічних наук, доцент, Заслужений працівник освіти України Петро Микитович Бойчук!

Вітальне слово директора

ВЕДУЧИЙ Шановний, Петре Микитовичу! Даруємо Вам ці квіти як знак вдячності студентів за те, що ми маємо можливість навчатися в найкращому закладі вищої освіти України!

Вручення квітів (звучить мелодія)

ВЕДУЧИЙ На наше свято завітали Переможці конкурсу «Кращий студент Луцького педагогічного коледжу 2016 року» Марія Рибицька і Михайло Зиза.

Тож привітаємо їх бурхливими оплесками!

ВЕДУЧИЙ Добрий день, пані та панове!

ВЕДУЧИЙ. Добрий день, леді та джентльмени!

ВЕДУЧИЙ Здається, нещодавно, ми переживали хвилюючі моменти на цій сцені в очікуванні результатів, а тепер маємо прекрасну нагоду повернутися у стіни рідного коледжу, провести з Вами цей чудовий вечір і відчувати себе знову студентами!

ВЕДУЧИЙ Бажаємо конкурсантам впевненості у власних силах, прихильності фортуни. І хай переможе НАЙКРАЩИЙ!

ВЕДУЧИЙ Ось і настав нарешті цей бажаний фінал.

На «Кращого студента» зібрався повен зал.

ВЕДУЧИЙ Й у кожного з присутніх є власний фаворит.

Чекаєм з нетерпінням усі фінальну мить.

ВЕДУЧИЙ А шестеро учасників чекають й поготів,

Бо ж мають здивувати колег-товаришів.

ВЕДУЧИЙ Їх знов буде оцінювать прискіпливе журі,

Та глядачі ще виберуть симпатії свої.

ВЕДУЧИЙ Бо ж кожен із учасників пройшов нелегку путь,

Щоб балів до фіналу найбільше роздобуть.

ВЕДУЧИЙ Стіннівки вже творили, вправлялися в есе,

Та знали, що співбесіда вирішує усе.

ВЕДУЧИЙ І ось на сцені нині лишилося Вас шість.

Запрошуємо! І зичимо: нехай вам пощастить!

ВЕДУЧИЙ Отож, зустрічайте – учасники конкурсу «Кращий студент Луцького педагогічного коледжу»!

Під музику з-за куліс на сцену виходять учасники конкурсу

ВЕДУЧИЙ Учасник під номером 1 – Артур Шнеттінберт – студент 4-Д групи відділення «Початкове навчання». Кредо якого – «Учень – це не посудина, яку треба наповнити, а факел, який треба запалити».

ВЕДУЧИЙ Номер 2 – Марія Гузьо – студентка 4-А групи. Її життєве кредо – «Через терни до зірок».

ВЕДУЧИЙ Учасниця під номером 3 – Яна Ярощук – студентка 4-Г групи відділення «Початкове навчання». Життєве кредо якої – «Усміхайтесь частіше. Усмішка – це запорука успіху».

ВЕДУЧИЙ Учасник під номером 4 – Роман Максимюк – студент 4 курсу відділення «Фізичне виховання». Життєве кредо – «Чим більше знаєш, тим більше можеш».

ВЕДУЧИЙ Учасниця під номером 5 – Марія Поліщук – студентка 4-Б групи відділення «Початкове навчання». Її кредо – «Щоб мати право вчити інших, потрібно постійно вчитися самому».

ВЕДУЧИЙ Учасниця під номером 6 – Вікторія Ванюрська – студентка 4 курсу відділення «Музичне виховання». Життєве кредо – «Йти вперед, ніколи не здаватись».

ВЕДУЧИЙ Ну, просто дух захоплює від наших конкурсантів! Не знаю як Вам, шановні глядачі, але я вже за них переживаю!

ВЕДУЧИЙ І це тільки початок!

Учасники стоять на сцені

ВЕДУЧИЙ Обрати переможця нам допоможе компетентне і справедливе журі у складі:

ВЕДУЧИЙ Голова журі – кандидат філософських наук, доцент, завідувачка навчально-методичного кабінету Луцького педагогічного коледжу – **Ірина Леонідівна Ковальчук**.

ВЕДУЧИЙ доктор філософських наук, доцент, завідувач відділення «Дошкільне виховання» – **Наталія Володимирівна Іванова**.

ВЕДУЧИЙ кандидат філологічних наук, викладач кафедри словесних дисциплін – **Людмила Миколаївна Шуст**.

ВЕДУЧИЙ голова громадської організації «Студентська рада Волині»
–**Віталій Сніжко**.

ВЕДУЧИЙ студентка 3-Д групи відділення «Початкове навчання»,
представник студентського самоврядування Луцького педагогічного коледжу –
Каріна Левчук.

ВЕДУЧИЙ Давайте ще раз поаплодуємо нашим учасникам та побажаємо їм
удачі.

Учасники виходять зі сцени

ВЕДУЧИЙ **Перший конкурс – «Візитна картка»**, де кожен учасник за 3
хвилини має презентувати себе. Буде оцінюватись цей конкурс у максимальних 5
балів. Починаймо!

ВЕДУЧИЙ Зустрічаємо! Представлення учасника №1.

ВЕДУЧИЙ Вашій увазі представлення учасниці №2

ВЕДУЧИЙ На сцену запрошується учасниця під №3.

ВЕДУЧИЙ Зустрічайте! Учасник під номером №4.

ВЕДУЧИЙ До Вашої уваги представлення учасниці під №5.

ВЕДУЧИЙ На сцені – учасниця під №6.

ВЕДУЧИЙ Дякуємо учасникам! Для наших конкурсантів та їх
вболівальників звучить музичне вітання.

Пісенний номер «Ти найкраща з людей» (А. Красновид, І. Карпук)

ВЕДУЧИЙ Шановне журі, оцініть, будь ласка, конкурс «Візитна картка».

ВЕДУЧИЙ Отож, бали для конкурсанта під №1.

ВЕДУЧИЙ Оцініть, будь ласка, «Візитну картку» конкурсанта під №2.

ВЕДУЧИЙ Оцінки конкурсанту №3.

ВЕДУЧИЙ На які бали заслуговує конкурсант під №4.

ВЕДУЧИЙ Оцінки за представлення конкурсанта №5.

ВЕДУЧИЙ Бали для конкурсанта №6.

ВЕДУЧИЙ Дякуємо журі за високі оцінки!

ВЕДУЧИЙ Оголошується інтелектуальний конкурс «Педагогічні
заморочки».

ВЕДУЧИЙ А чому заморочки?

ВЕДУЧИЙ Бо сучасні школярки можуть так заморочити голову вчителів
своїми каверзними запитаннями.

ВЕДУЧИЙ А оскільки наші учасники – майбутні педагоги, то ж нехай
спробують на них відповісти. Запрошуємо конкурсантів на сцену.

Підходить студентка з питаннями

ВЕДУЧИЙ Витягніть, будь ласка, номер запитання на яке Вам доведеться
відповісти.

ВЕДУЧИЙ А наша поважна суддівська колегія в цьому конкурсі оцінює
оригінальність і правильність відповіді, швидкість реакції та ступінь володіння
ораторським мистецтвом! Максимальна кількість балів – 3. Час на обдумування –
10 секунд. Отож, учасники, відповідайте!

Відповіді на питання всіх учасників. Підходять до мікрофону

ВЕДУЧИЙ Запитання перше!

ВЕДУЧИЙ Запитання №2!

ВЕДУЧИЙ Запитання третє!

ВЕДУЧИЙ Запитання №4!

ВЕДУЧИЙ Запитання п'яте!

ВЕДУЧИЙ Запитання №6!

ВЕДУЧИЙ Що ж, усі конкурсанти впоралися з нашим завданням! Їхні відповіді були вельми красномовні!

ВЕДУЧИЙ І ми безмежно раді, що наші студенти дуже розумні, винахідливі, дотепні, оригінальні та кмітливі. Проведемо їх зі сцени бурхливими оплесками!

Студенти сходять зі сцени

ВЕДУЧИЙ Поки журі працює, до Вашої уваги танцювальний номер .

Танець «Джексон стайлз» у виконанні дівочого ансамблю танцю «Вихиляс»

ВЕДУЧИЙ Шановне журі, оцініть будь ласка конкурс «Педагогічні заморочки»

ВЕДУЧИЙ Оцінки конкурсанту №1.

ВЕДУЧИЙ На які бали заслуговує конкурсант під №2.

ВЕДУЧИЙ Оцінки за інтелектуальний конкурс учасника №3.

ВЕДУЧИЙ Бали для конкурсанта №4.

ВЕДУЧИЙ Оцінки за «Педагогічні заморочки» конкурсанта №5.

ВЕДУЧИЙ Отож, бали для конкурсанта під №6.

ВЕДУЧИЙ Дякуємо нашому журі за об'єктивні оцінки.

ВЕДУЧИЙ Шановні наші глядачі! Як ми переконалися на практиці, шлях до «зірок» не такий вже і простий! За кожною маленькою зірочкою стоїть колосальна робота!

ВЕДУЧИЙ І навіть коли одного разу наші конкурсанти долетять у вихорі своєї слави до небес, то сподіваємося, що їм ніколи не доведеться падати в «зоряному дощі»!

ВЕДУЧИЙ У нашій сьогоднішній програмі – справжній парад зірок. Але, чи знаєте Ви, що у кожної зірки обов'язково повинен бути свій «коронний номер», яким зірка зможе вразити найвишуканішу публіку.

ВЕДУЧИЙ Тому дозвольте оголосити третій, дуже цікавий і захоплюючий конкурс під назвою «**Коронний номер**».

ВЕДУЧИЙ За умовами цього конкурсу, кожен учасник за 5 хвилини повинен продемонструвати своє хобі. Максимальна кількість балів – 5.

ВЕДУЧИЙ Зустрічаємо! Коронний номер учасника під №1.

Голос за сценою: Коли в нашому житті з'являються тривожні нотки, невдачі і непорозуміння, необхідно знайти в собі сили припинити бачити тільки погане, бо світ набагато більше, ніж може здатися, тому, не бійтесь щось змінити в своєму житті, бо все залежить тільки від нас! І все буде добре!

(А. Шнєттінберт, пісня « Все буде добре»)

ВЕДУЧИЙ Презентує своє хобі учасниця під №2

(М. Гузьо, танець)

ВЕДУЧИЙ Запрошуємо на сцену конкурсантку під № 3.

(Я. Ярошук, дуєт)

ВЕДУЧИЙ Вашій увазі хобі учасника №4.

(Р. Максимюк, пісня «Мам»)

ВЕДУЧИЙ На сцену запрошується учасниця під №5.

(М. Поліщук, пісня «Маринонька»)

ВЕДУЧИЙ Зустрічайте! Учасниця під номером №6.

(В. Ванюрська, соло)

ВЕДУЧИЙ Поки журі підраховує бали, для Вас – музичне вітання.

Пісенний номер «Студентська молодь» у виконанні квартету «Імпульс»

ВЕДУЧИЙ Шановне журі, просимо оголосити результати конкурсу «Коронний номер».

ВЕДУЧИЙ Оцінки за хобі конкурсанта №1.

ВЕДУЧИЙ Бали для учасника №2.

ВЕДУЧИЙ Оцінки за «Коронний номер» учасника №3.

ВЕДУЧИЙ Отож, бали для конкурсанта під №4.

ВЕДУЧИЙ Оцініть, будь ласка, «Коронний номер» учасника під №5.

ВЕДУЧИЙ Оцінки конкурсанту №6.

ВЕДУЧИЙ Дякуємо, вельмишановне журі.

ВЕДУЧИЙ У мінливому світі, Де линуть хвилини швидкі,

А майбутнє з минулим – Супутники майже незмінні,

Вічним є лише те, що ніяк не зруйнують віки, –

Це освіта і мудрість, Натхнення й велике терпіння.

ВЕДУЧИЙ До вчителя йдуть зі своїми болями і радощами, черпають сили із скарбниці його душі для підкорення нових висот, бо він заглядає у минуле, працює для сьогодення, прокладає міст у майбутнє.

ВЕДУЧИЙ Яким бачать майбутнє своєї професії наші конкурсанти?

ВЕДУЧИЙ Заключне випробування – педагогічна реклама своєї спеціальності.

ВЕДУЧИЙ Отже, шановне журі, дорогі глядачі, ми представляємо конкурс під назвою «**Я – фахівець своєї справи**». Максимальна кількість балів 7. Отож починаймо!

ВЕДУЧИЙ Як себе у своїй майбутній професії уявляє учасник під №1 ми зараз побачимо.

(А. Шнеттінберт)

ВЕДУЧИЙ Зустрічаємо! Свою педагогічну рекламу презентує учасниця під № 2.

(М. Гузьо)

ВЕДУЧИЙ На сцену запрошується учасник під №3.

(Я. Ярощук)

ВЕДУЧИЙ Зустрічайте! Учасник під номером №4.

(Р. Максимюк)

ВЕДУЧИЙ До Вашої уваги педагогічна реклама учасниці під №5.

(М. Поліщук)

ВЕДУЧИЙ На сцені – учасниця під №6.

(В. Ванюрська)

ВЕДУЧИЙ Оплески нашим конкурсантам! Вони достойно прорекламували свою спеціальність.

ВЕДУЧИЙ Поки журі оцінює конкурс «Я – фахівець своєї справи», шановні глядачі, зверніть увагу на ті бюлетені для голосування, які ви отримали біля входу до зали. Просимо Вас поставити номер учасника, який Вам найбільше імпонує.

ВЕДУЧИЙ У результаті підрахунку ваших голосів буде визначений конкурсант, який стане володарем призу глядацьких симпатій. Отож, попросимо всіх дружно проголосувати. Домовились?

СТУДЕНТИ ЗБИРАЮТЬ РЕЗУЛЬТАТИ ГОЛОСУВАННЯ

Звучить ритмічна музика (ВЕДУЧИ ЗА СЦЕНОЮ 3-4 ХВ)

ВЕДУЧИЙ Шановне журі, оголосіть, будь ласка, результати конкурсу «Я – фахівець своєї справи».

ВЕДУЧИЙ Оцінки за конкурс учасника №1.

ВЕДУЧИЙ Отож, бали для конкурсанта під №2.

ВЕДУЧИЙ Оцініть, будь ласка, конкурс «Я – фахівець своєї справи» учасника під №3.

ВЕДУЧИЙ Оцінки конкурсанту №4.

ВЕДУЧИЙ На які бали заслуговує конкурсант під №5?

ВЕДУЧИЙ Оцінки за конкурс учасника №6.

ВЕДУЧИЙ Дякуємо Вам за об'єктивне оцінювання конкурсу.

ВЕДУЧИЙ А тепер запрошуємо членів журі у дорадчу кімнату, де Ви зможете винести свій вердикт.

ВЕДУЧИЙ Давайте підтримаємо наше вельмишановне журі оплесками.

ВЕДУЧИЙ Для усіх студентів, батьків, викладачів та гостей святкове вітання.

КОНЦЕРТНІ НОМЕРИ (20-25 ХВ)

1. *«Там, де ми є» - Гаврилюк Діана.*

2. *«Джаз-Поп» - «Вихиляс».*

3. *«Французська пісня» - Дудік Яна.*

4. *«Молодь змінює світ» - квартет «Каприз».*

5. *«Плакала» - Арчібасова Вікторія.*

6. *«Тримай» - Ярмолюк Аліна*

ВЕДУЧИЙ Шановні пані та панове! Конкурс «Кращий студент Луцького педагогічного коледжу» підходить до свого логічного завершення, а це означає, що рішення журі готове, і ось уже через декілька хвилин стане відоме ім'я переможця! **А зараз запрошуємо на сцену наших конкурсантів!**

Конкурсанти виходять як на початку

ВЕДУЧИЙ Для підведення підсумків конкурсу запрошуємо на сцену голову журі Ірину Леонідівну Ковальчук та директора коледжу Петра Микитовича Бойчука.

Звучать урочисті фанфари

Виходять двоє ведучих, виносять столик з дипломами, сертифікатами, книгами

ВЕДУЧИЙ Дипломом, сертифікатом на суму 1000 (одна тисяча) гривень та подарунком за участь у конкурсі «Кращий студент Луцького педагогічного коледжу» нагороджується _____, який за підсумками конкурсів набрав _____ балів.

ВЕДУЧИЙ Нагороджується _____, з кількістю _____ балів.

ВЕДУЧИЙ Нагороджується _____, який набрав _____ балів.

ВЕДУЧИЙ Нагороджується _____, з кількістю _____ балів.

ВЕДУЧИЙ Нагороджується _____, який отримав _____ балів.

ВЕДУЧИЙ І, нарешті, **переможцем** конкурсу «Кращий студент Луцького педагогічного коледжу 2018», з кількістю _____ балів стає _____.

ВЕДУЧИЙ Нагороджуємо його дипломом та ВІДЗНАКОЮ «Кращий студент коледжу».

ВЕДУЧИЙ Переможцю вручається подарунок і СЕРТИФІКАТ на суму 1500 гривень.

ВЕДУЧИЙ А зараз особливі відзнаки! Відзнаки людям, завдяки безмежній любові яких у нас є такі талановиті та розумні студенти.

ВЕДУЧИЙ Шановний, Петре Микитовичу, просимо Вас вручити подяки батькам конкурсантів.

Зчитується та вручається подяка батькам

ВЕДУЧИЙ Подяка оголошується Олені Василівні, мамі Артура Шнеттінберта за достойне виховання сина, формування у нього активної громадянської позиції, національної свідомості та високих моральних цінностей.

ВЕДУЧИЙ Подяка оголошується Оксані Степанівні та Степану Степаовичу, батькам Марії Гузьо

ВЕДУЧИЙ Подяка оголошується Ганні Іванівні та Олександрю Леонтійовичу, батькам Яни Ярошук

ВЕДУЧИЙ Подяка оголошується Валентині Петрівні та Руслану Миколайовичу, батькам Максимюка Романа

ВЕДУЧИЙ Подяка оголошується Любові Феодосіївні та Григорію Порфирійовичу, батькам Марії Полішук

ВЕДУЧИЙ Подяка оголошується Тетяні Іванівні та Юрію Євгеновичу, батькам Вікторії Ванюрської

ВЕДУЧИЙ Шквал аплодисментів для учасників нашого конкурсу та їх батьків.

ВЕДУЧИЙ Але це ще не все! На одного з учасників чекає ще одна престижна нагорода для вручення якої ми запрошуємо людину, яка має високий авторитет серед студентів Волині, голову Громадської організації «Студентська рада Волині» **Віталія Сніжка**.

ВЕДУЧА виносить КУБОК.

ВЕДУЧИЙ Привітаємо ще раз бурхливими оплесками наших учасників та їх батьків!!!

ВИХОДИТЬ ХОР ДЛЯ ВИКОНАННЯ СТУДЕНТСЬКОГО ГІМНУ ТА ВСІ ВЕДУЧИ

ВЕДУЧИЙ Шановні наші учасники! У кожного з Вас – велике майбутнє. Попереду п'єдестали нових перемог. Нехай щастить вам у житті, молодечого запалу, успішної Вам професійної долі у Новій українській школі.

ВЕДУЧИЙ Будьте завжди впевнені у собі і гордо несіть звання СТУДЕНТА ЛУЦЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ!

ВЕДУЧИЙ Бо всі ми – родина, ми – одна сім'я!

Наш рідний коледж нас усіх єднає,

М з гордістю несе його ім'я

Його ми любимо!! Його ми прославляєм!

ВЕДУЧИЙ Тісна родина, що зветься коледж, –

Весела, світла, щира й гомінка.

Велика втіха і велика школа –

Була і є, і будеш ти така!

ВЕДУЧИЙ Ми гордо йдемо крутим шляхом тернистим,

Долаємо труднощі, негоду і хулу.

Й усім студентським, чесним товариством

Тобі складаємо осанну і хвалу!

ВЕДУЧИЙ Хай славиться добрими ділами наша Альма-матер – Луцький педагогічний коледж!

ВЕДУЧИЙ Нехай у її стінах завжди панує дух ученості, злагоди, інтелігентності!

ВЕДУЧИЙ Віват студенте!

ВЕДУЧИЙ Хай живуть студенти! (усі)

ВЕДУЧИЙ Вівант професорес!

ВЕДУЧИЙ Хай живуть викладачі! (усі)

ВЕДУЧИЙ Віват, ностра Альма-матер.

ВЕДУЧИЙ Хай живе наш коледж! (усі)).

Студентський гімн «Гаудеамус»

ВЕДУЧИЙ До побачення! До нових зустрічей!

Фарина А. С.,
завідувач кафедри суспільних
дисциплін, канд. іст. наук,
Галан О. М.,
викладач суспільних дисциплін

СЦЕНАРІЙ УРОЧИСТОСТЕЙ ДО ДНЯ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ

(за лаштунками)

Між минулим й майбутнім стирається грань,
Попередників досвід примноживши, нині
Луцький коледж відомий по всій Україні
Як скарбниця здобутків і творчих надбань.
Як просвіти оплот і як честі світлиця,
Як осончений храм життєдайних звитяг.
Тож нехай у цей день славне ім'я святиться
Тих, хто гордо підняв знань окрилений стяг!
(Вальс та вручення квітів викладачам у залі)

Ведучий. Доброго дня, мудра, інтелігентна, вродлива педагогічна спільнота Луцького педагогічного коледжу! Золотої пори року приходить до нас освітянське свято.

Ведуча. Це час, коли шелестить різнобарвним листям осінь і приносить нам свої щедри дари. Сонце стає лагідним і бажаним, небо – синім і глибоким. Усі фарби стають насиченими і теплими. Усе це лише підкреслює, як ми любимо Вас, дорогі викладачі!

Ведучий. Як завжди залишатися справжньою людиною, як знайти вихід з найскладнішої ситуації, як стати самим собою...

Ведуча. Як залишити після себе світлий слід на землі, як навчитися прощати і бути прощеними... цього і багато іншого навчає нас Ви!

Ведучий. Існує притча. Коли народжується дитина, Господь благословляє її у білий світ своєю рукою. Покладе на голову – мудрою буде, на серце – милосердною, на руки – майстром свого діла. А цій людині Господь одночасно поклав свою правицю на голову, серце, на руку. Ім'я цієї людини – Вчитель!

Ведуча. Воістину благородна та праця, в якій розум, серце, душа, мудрість впродовж років віддається вихованцям. Мабуть, велике воно, учительське серце, якщо на стільки вистачає його...

Ведучий. Учительське серце... Із чим його можна порівняти? Можливо із Галактикою, яка не має меж?...

А можливо із Сонцем яскравим, яке дарує нам усім світло?...

Ведуча. Або порівняймо його із океаном, безмежним, безкраїм, бурхливим...

Ведучий. Щедрість серця – як щедрість кохання.
Невичерпна вона, і їй жити віки –
В ній майбутнє України, її процвітання
І неписані слави нові сторінки!

Ведуча. Маємо за честь запросити до слова людину з великим і щедрим учительським серцем, людину, яка багаторічною самовідданою працею вписує яскраві й неповторні сторінки в історію нашого закладу освіти!

Ведучий. Це кандидат педагогічних наук, доцент, Заслужений працівник освіти України, директор Луцького педагогічного коледжу – Петро Микитович Бойчук!

(Вітання директора. Вручення грамот)

Ведучий. Найпривітніших, найщиріших, найуважніших працівників Луцького педагогічного коледжу вітають вдячні студенти!

(Відео-вітання від студентської ради)

Ведучий. *(за лаптунками).* Вітання від студентів продовжуються!

(Пісня «Спасибі, вчителю»)

Ведучий. Кожну першу неділю жовтня усі наші викладачі вкотре відчують хвилювання і радість від того, що не зрадили своїй мрії і пов'язали життя з Луцьким педагогічним коледжем. Та особливо трепетний цей день для тих, хто приходить у наш заклад в гості.

Ведуча. Це ви, вчителі вчителів, примножували славу училища, а згодом і коледжу, щедро роздавали свій талант і ділились професійною майстерністю. Це ви – золотий фонд Луцького педагогічного коледжу!

Ведучий. Усі ми тішимося тим, що Ви, шановні ветерани, сьогодні серед нас – такі ж красиві, усміхнені та енергійні. Ми Вас шануємо, любимо і наслідуємо!

Ведуча. Дорогі наші наставники, будьте ласкаві, підніміться зі своїх місць, аби ми привітали Вас щирими оплесками! *(пауза, оплески)*

Ведучий. У нашому коледжі свято працівників освіти особливе. Воно об'єднує тих, хто навчав мудрості попередні покоління; тих, хто сьогодні самовіддано працює на викладацькій ниві; і тих, хто незабаром поповнить велику освітянську родину!

Ведуча. Педагогічну спільноту нашого закладу освіти справедливо називаємо родиною, адже свої вміння та любов до вчительської професії наші викладачі передають від батька до сина, від матері до доньки. Більше того, у коледжі працюють подружжя, яких освітянська доля ще більше об'єднує любов'ю один до одного та до спільної справи.

Ведучий. З нагоди свята ми підготували для Вас, дорогі викладачі, родинну хроніку Луцького педагогічного коледжу!

(На екрані – фотоколаж; музичний фон – «Старі фотографії», Скрибін)

(За кулісами звучить вірш. На сцену виходять дівчата з осінніми квітами шести кольорів у відповідно забарвлених сукнях)

Стоять двори у хуртовинах айстр,

Яка рожева й синя хуртовина!..

Я думаю, учителю, про Вас!

Щось головне сказати Вам повинна.

Учитель, діти, квіти... Ці слова

Не просто милозвучні і співзвучні –

Вони мені цвітуть, немов дива,

Вони найкращі: вчитель, квіти, учні...

1. Учителю, в роки і юні, й зрілі

Звучить мені, мов клич, Твоє ім'я.

Несу тобі на свято айстри БІЛІ –

Шляхетні й чисті, мов душа твоя!

2. Даруєш мрії неповторний згусток,

Наказуєш: навчися і зумій!

Тобі приношу зіткане з пелюсток
РОЖЕВЕ саяво з поля наших мрій!

3. Розкрилюєш у пору вересневу
Ти небеса над нами голубі.

До тебе прихилю сьогодні небо –
І подарую цю БЛАКИТЬ тобі!

4. Учителю! Ти в грудях сонце носиш,
Ти кожному вділив свого тепла!

Я хочу, щоб весна й барвиста осінь
Тобі веселим СОНЕЧКОМ цвіла!

5. Виходять учні на свої орбіти,
А в тебе шлях – до юних душ. І знов
В слідах твоїх цвітуть ЛЮБОВІ квіти
І ми тобі даруємо любов!

6. Летять роки, аж зблискують підківці,
Але до серця туляться твого.

Очей дитячих теплі ЧОРНОБРИВЦІ
Хай гріє їх довірливий вогонь!

(дівчата дарують квіти у різних частинах зали)

Ведучий. Дехто може сказати, що День працівників освіти — звичайне професійне свято. Але насправді воно унікальне! Задумайтесь на хвилю, не приходять же вітати кондитера в його день усі ласуни, механіка — всі власники автомобілів, а адвоката — всі його колишні підзахисні?!

Ведуча. Так! Лише до вчителів у цей день линуть вітання від вихованців різних років випуску, з різних міст і країн! І не тільки від вихованців, а й від їхніх батьків!

(Відео-вітання від батьків)

Ведучий. Учитель наче диригент,
Його оркестр — це його діти.
Це щирий, чарівний момент,
Де можна щиро порадіти.

Ведуча. Учитель! Твій оркестр звучить!
І буде жити поки й віку.

Яке це щастя — просто жить...

То ж хай оркестр звучить без ліку!

(ведучі сходять зі сцени, урочисті продовжує концертна програма)

Ведуча *(після крайнього музичного номера).*

Пишайся, свято! Із вершин
Зійшло ти, золотом сповите,
Й торкнулось кожної душі
Високим іменем: Учитель!

І сонце з осяйних орбіт
Сьогодні простягає руки
Тим, хто несе з любов'ю в світ
Багатство честі і науки!

Для слави і добра людей,
Для пісні й гарту трудового,
Благословен людьми і Богом
Цей славний, щедрий, світлий день!

Ведучий. В ім'я правди життя і всього чистого, непідкупного й вічного
нехай живе українська освіта!

Ведуча. Нехай плекає знання, віру, щедрість і милосердя у дитячих душах
кожен, хто присвятив себе благородній учительській справі!

Ведучий. Нехай процвітає Луцький педагогічний коледж як скарбниця
здобутків і творчих надбань, як храм науки та осередок просвітництва!

Разом. На многії і благії літа!

Хор виконує «Многоліття».

*Дмитренко Н. С.,
Мартинюк М. І.,
Шуст Л. М.,*

викладачі кафедри словесних дисциплін

«ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ЛУЦЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ»

Звучать фанфари

Виходять 3 ведучих (2 дівчини та 1 хлопець)

Ведуча 1

Моя єдина, неповторна, неділима,
Звеличена в легендах і піснях,
Моя Вітчизно, рідна Україно,
Одна ти в серці і одна в думках.

Ведучий 2

В години щастя і в часи негоди
Твоя краса незмінно розквіта.
Ти мужньо йдеш до волі, до свободи,
Талановита, щира, молода.

Ведуча 3

Твій цвіт, твоя надія і таланти
Із рути-м'яти, з променів, з роси,
Майбутні лави твого авангарду
У нашій славній коледжі зросли.

Ведуча 1

З любові, і тепла, і піклування
Цей юний, творчий, радісний розмай!
Свої, Вкраїно, мрії й сподівання
В цей день святковий радісно стрічай!

Український танець

Виходять 2 ведучих

Ведуча 1

Літа у вічність котяться невпинно,
Щодень, щомить, сьогодні, повсякчас.
Росте і множиться стократ родина,
Що поєднала долею всіх нас.

Ведучий 2

Тісна родина, що зоветься коледж, –
Весела, щира, світла, гомінка.
Велика втіха і велика школа –
Була і є, і будеш ти така.

Ведуча 1

Ми гордо йдемо крутим шляхом тернистим,
Долаємо труднощі, негоду і хулу.
Всім освітянським чесним товариством
Тобі складаємо осанну і хвалу!

Ведучий 2

Шановні друзі! Сьогодні день народження святкує наш молодий,
креативний, успішний, улюблений Луцький педагогічний коледж!

Ведуча 1

Сьогоднішній день народження – це історична віха, яка дає нагоду згадати
славний шлях Луцької педагогічної школи – Луцького педагогічного училища –
Луцького педагогічного коледжу – справжньої скарбниці мудрості та освіченості.

Ведучий 2

Це історія, сьогодення, прийдешність, збережені і поєднані в очах та
усмішках викладачів і студентів, у метушливих буднях та яскравих святах, у
труднощах і перемогах – але завжди з любов'ю до людини і відданістю
учительській професії.

Ведуча 1

Наше свято сьогодні особливо урочисте, хвилююче, адже ми відзначаємо ще
одну знаменну дату в історії Луцького педагогічного коледжу – 60-річчя
найталановитішого, найпрацьовитішого, найголосистішого відділення «Музичне
виховання»!

Ведучий 2

Слово «музика» в перекладі з грецької означає «влада муз».

Ведуча 1

Справді, незбагненна влада муз над людиною. Споконвіків люди прагнули
взяти від них силу висікати вогонь із серця, надихатися на благородні справи,
творити прекрасне.

Музика голосно лунає (грецька), ведучі йдуть зі сцени

Театральна мініатюра

Музика тихіше

Голос за сценою

Возвеличмо муз, що в Олімпі святім
Нам дарують премудрість і радують слухи,
Виповідаючи голосами дзвінками
Те, що було, і що єсть, і що буде.

Лунає музика голосно. Виходять німфи, танцюють і застигають у танці

Виходять 3 музи та 3 юнаків у костюмах різних епох.

Музика тихіше, як фон

Юнак 1 до КАЛЛІОПИ:

О Калліопо, ти із сестер наймудріша і найповажніша теж!

Тільки на Тебе і Мудрість Твою уповаєм!

Знаєм, життя – це той дар, що нам вволили боги Олімпу.

Треба радіти йому повсякчасно.

Але ні радості в ньому, ні злагоди й миру немає,

Як нема розуміння між нами.

Як нам знайти і пізнати цей світ і життя своє в ньому – просвіти!

Очі відкрий нам, що до Істини спрагло і вперто прямують.

КАЛЛІОПА

З-поміж сестер моїх найстаршою я буду...

Моє наймення – Калліопа.

Мій дар важливим є для всього люду:

Це – слово предковичне, і правдиве.

Воно в усі часи – і вільне, і красиве,

У нім вага століть і швидкоплинна мить.

Воно – як діамант, огранений митцями,

Як музика жива, що струменить ключем,

У ньому – спогад, сум, надія і нестями,

Воно таїть в собі непереборний щем.

Його мірило – Істина одна...

У Слові – Творчості велика таїна!..

(передає юнакові сувій)

Юнак 2 до ТЕРПСИХОРИ:

Безмір чудес творить природа-мати,

І барви, й звуки, і думки нові.

Так хочеться осанну їй воздати,

Але звідкіль натхнення в слові взяти,

Щоб землю увібрати у пісні?

Зішліть гармонію, о музи досконалі,

Безсмертний дар з високих п'єдесталів!

ТЕРПСИХОРА

Я повелителька гармонії і скоро

Як муза танців, музики й пісень,

Яку колись назвали ніжно Терпсихора,

Дарую вам натхнення на щодень.

Цей дар – чудовні співи, срібнодзвінні струни,

Хай служать і окрилюють людей!

Нехай талантами безмежний всесвіт врунить

І благодать на всіх з небес зійде!

Нехай **гармонію** вселенську не порушить

Ніщо й ніколи вмисне й невпопад!
Бентежно так, коли звучать серця і душі.
Божественно – коли звучать улад!
Під запальний танок чи стоголосі хори
Відкрийте цей величний незбагненний світ
І пронесіть офіру Терпсихори
На ще багато і багато літ.

(дарує вінок)

Юнак 3 до КЛЮ:

Такий швидкоплинний цей світ і непевний.
Уроки минулого досвід дарують новий.
Та вкотре, о Музо, благаєм покірно і ревно
Осяяти мудрістю шлях наш земний.
Подай же нам сили й завзяття на подвиг щоденний,
Зішли на скрижалях новітніх нескорений дух.
Щоб жоден із нас не ішов по життю безіменним,
Щоб музика й творчість сяли навкруг.

КЛЮ

Я – Клію, що скорила часоплин.

Цей світ минуций, а мистецтво – вічне!

Воно в колишньому, сьогодні й повсякчас...

Даю я людству дар непересічний –

Відкрию шлях до слави – на Парнас.

Натхненно всіх до слова кличте

Під чисту барву й солов'їний звук.

Учора, нині й завтра Геній возвеличить,

І Дух, і Творчість, і Тріумф Наук.

Відтак з мистецтв відкриється людині

Безсмертя і велика мудрість та,

І не потьмариться ніколи – прісно й нині,

На многії і многії літа.

(дарує ліру)

Голос за сценою

Дар дивовижний музи дають натхненим мужам, співакам і музикам.

Слава вам, музи величні!

Даруйте назавжди достойним спів преподобний, творчості щастя!

Музика голосно лунає, актори виходять зі сцени.

Музика стихає і зникає.

Виходять 2 ведучих

Ведуча 3

Натхненні музами, віддані освітянській справі, викладачі та студенти відділення «Музичне виховання» Луцького педагогічного коледжу вже шість десятиліть плекають високу духовність, дарують радість творчості тисячам шанувальників мистецтва.

Ведучий 2

Діамантовий ювілей відділення «Музичне виховання» – це 200 закоханих у мистецтво студентів – майбутніх учителів музики, музичних керівників закладів дошкільної освіти, операторів інформаційних технологій.

Ведуча 3

Це 100 високопрофесійних викладачів, серед яких народний артист України, заслужені артисти України, заслужені працівники освіти і культури України, професори та кандидати наук, відмінники освіти України.

Ведучий 2

Авторитет коледжу як осередку високого мистецтва завоювали відомі в Україні творчі колективи!

Ведуча 3

Мішаний хор «Музичні гобелени», жіноча хорова капела «Глорія», хор «Жайвір»!

Ведучий 2

Оркестр народних інструментів «Акко мозаїка»!

Ведуча 3

Ансамбль бандуристів «Струни серця»!

Ведучий 2

Народний художній колектив «Троїсті музики»!

Ведуча 3

Ансамбль скрипалів «Мелодія»!

Ведучий 2

Вокальний ансамбль викладачів «Оksamит»!

Ведуча 3

Ансамбль сопілкарів «Чарівник»!

Ведучий 2

Вокальний чоловічий ансамбль «Козаченьки».

Ведуча 3

Духовий оркестр «Сурми»!

Ведучий 2

Вокальні квартети «Каприз» та «Імпульс»!

Ведуча 3

Хореографічний колектив «Колорит»!

Ведучий 2

Дівочий ансамбль танцю «Вихиляс»!

Ведуча 3

Традиційно переможними є виступи студентів та викладачів відділення «Музичне виховання» на міжнародних і всеукраїнських фестивалях, конкурсах, концертах.

Ведучий 2

І найбільша гордість коледжу – випускники, серед яких відомі діячі культурно-освітньої галузі, науковці, керівники та солісти знаних в Україні творчих колективів, сотні закоханих у свою справу учителів.

Ведуча 3

Ми безмежно раді, що з нами святкують ювілей відділення «Музичне виховання» його перші випускники. Вітаємо Вас бурхливими оплесками та красивими квітами!

(оплески, квіти випускникам)

Ведуча 3

Луцький педагогічний коледж по праву належить до лідерів педагогічної освіти нашої держави, посідає провідні позиції в галузі підготовки учительської еліти України.

Ведучий 2

Очолює наш навчальний заклад мудрий директор, який є прикладом унікального поєднання таланту педагога і керівника.

Виступ директора

Виходять 2 ведучих

Ведуча 1

Наше свято – особливо величне і піднесене, адже у нас сьогодні – поважні гості, знані та шановані у Волинському краї люди.

Виступи гостей

Виходять 2 ведучих

Ведуча 1

О музико! О вічна таїна!

Зову тебе я дивом незбагненим!

В тобі печаль осіння і весна,

В тобі живе – щось чисте, сокровенне!

О, музико! О вічна таїна!

Ведуча 3

Я за тобою, Музико, пливу.

Тебе, о музико, як Божий дар, приймаю,

Тебе одну благословляю

І лиш тобою я живу.

Я за тобою, Музико, пливу...

Ведуча 1

О, музико! В твій світлий храм іду...

Здається, відчинилось небо раю,

Торкаєшся душі моєї струн,

І від бентежних звуків замираю...

О, музико! В твій світлий храм іду...

Ведуча 3

Запрошуємо Вас, шановні друзі, у величний храм музики!

Концертна програма

ФІНАЛ

Стоїть мішаний хор

Виходить читець

Читець

Вгамуйтеся, століття! Припиніть, години!

На мить хай зупиниться час!
Здалека і зблизька на славні родини
Покликав знов коледж всіх нас.
Тут все усім рідне й до болю знайоме,
Тут перший поріг-оберіг.
Тут манять нас вікна, як отчого дому,
Незримо з далеких доріг.
Куди б не ішли ми (полого чи стрімко
Траплялося йти до мети),
Тут наша важлива життєва сторінка,
Що нам відкриває світи.
Наш коледжу-доле, у серці навзаєм,
Яріє невичерпний щем...
Усім найдорожчим тобі присягаєм.
З тобою у серці живем.
Нащадки великих Тараса і Лесі,
Учительська дружна сім'я.
Будь славна навіки, зорій в піднебесі.
Одвічна святине моя.

Співає хор «О, моя святая Україно»

Виходять 3 ведучих

Ведуча 1

Хай славиться добрими ділами наша «альма-матер» – Луцький педагогічний коледж!

Ведучий 2

Нехай у її стінах завжди панує дух ученості, злагоди, інтелігентності!

Ведуча 3

Нехай освітянська доля буде успішною у всіх наших творчих починаннях.

Ведуча 1

Високо несімо честь нашого рідного навчального закладу!

Ведучий 2

Нехай живе і процвітає Луцький педагогічний коледж на многії та благії літа!

Хор виконує «Многії літа»

Гості виходять під легку музику

***Бляшевська А. В.,
Чапюк Ю. С.,
викладачі кафедри іноземної мови***

**Тематична виховна година
«ВЕЛИЧНУ ПІСНЮ КОЛЕДЖУ СПІВАЄМО»**

Танець «Метелиця з дітками», в кінці якого дітки виводять *Святого Миколая!*

3-за сцени:

*Небо нині – наче сито,
Наче зорями пробите:
Сипле й сипле грудень сніг,
Мабуть, вже з десятий міх.
В мальовничий дивокрай,
Поспішає Миколай.*

Святий Миколай:

Добрий вечір цій оселі!
Бачу, люди тут веселі!
Вас зібралося багато
В це зимове світле свято!
Довго світом мандрував
І до вас я завітав!
Подарунки вам привіз
Цілу торбу! Цілий віз!!
Ну, дорогі мої сніжинки, вітайте шановне товариство!
Здоров'я, наснаги й достатку бажаю,
Хай рідний ваш коледж завжди процвітає!!!
Хай множаться успіхи й добрі діла
На многії, щедрії, благі літа!!!

Артем:

Сьогодні ми друзів зібрали у коледж
Хоч нині і не ювілей
Та гамірно й весело буде сьогодні –
Стрічати ми будем гостей.

Каріна:

Всіх тих, хто навчив нас любити,
Хто вчився у нім і хто вчив.
Всіх тих, хто навчив нас дружити,
Хто серце своє тут назавжди лишив.

Артем:

Наш коледж – велика і дружна сім'я,
Що має традиції, славну історію.
До рідного краю пошана свята –
Це наші духовні основи.

Каріна:

Будь мудрим, щасливим, гостинним назавжди,
У вирі і днів і ночей!
Співай, веселися, не смій сумувати,
Вітання прийми у цей день.

Пісня Імпульс

Артем:

Коледж – це вічність. Це мудра, втомлена, але завжди усміхнена вічність, що дивиться на нас очима викладачів та друзів, очима незгасної любові та доброти.

Каріна:

І ось сьогодні нам уже 79. Поважний вік для закладу освіти, адже є що згадати, є над чим задуматися, та найголовніше – є чим пишатися.

Артем:

Коледж – це понад 20 тис. випускників : докторів та кандидатів наук, керівників освітніх установ, заслужених працівників освіти, культури, відомих учителів.

Каріна:

І особливо ми пишаємося випускниками, які повернулися сюди і продовжують справу своїх наставників, щоб дарувати вихованцям розумне, вічне, незгасиме полум'я любові до навчання, до рідної землі, до славної історії України-неньки, до батька-матері.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ про випускників коледжу

(під читання вірша)

Вгамуйтеся, століття!

Принишкніть, години!

На мить хай зупиниться час!..

З усенького світу на славні родини
покликав знов коледж всіх нас.

Тут все усім рідне

Й до болю знайоме,

Тут перший поріг-оберіг.

Тут манять нас вікна,

Як в отчого дому,

Незримо з далеких доріг.

Куди б не ішли ми,

Полого чи стрімко

Траплялося йти до мети,

Тут наша важлива

Життєва сторінка,

Що нам відкриває світи.

Усього спізнавши:

І праці, і щастя, –

Доконче судилося нам

Вертатися завше,

Немов до причастя,

У коледж свій, наче у Храм.

Наш Коледжу-доле,

У серці навзаєм,

Яріє невичерпний щем...

Усім найдорожчим

Тобі присягаєм.

З тобою у серці живем!

Нащадки великих Тараса і Лесі,
Учительська дружна сім'я,
Будь славна навіки,
Зорій в піднебессі,
Одвічна святине моя!..

Сьогодні в день славних іменин нашого рідного закладу випускники та циклова комісія природничих дисциплін дарують своїй альма-матер ці красиві квіти у новий конференц зал.

Артем:

Літа у вічність котяться невпинно,
Щодень, щомить, сьогодні, повсякчас.
Росте і множиться стократ родина,
Що поєднала долею всіх нас.

Каріна:

Родина, – що зоветься коледж, –
Весела, щира, світла, гомінка.
Велика втіха і велика школа –
була і є, і будеш ти така.

Артем:

Тож, нехай врожайною буде твоя педагогічна нива, любий наш коледжу,
нехай високо в небі, обнявшись із сонцем, веселково квітне доля твоєї великої,
дружньої сім'ї.

Каріна:

А щоб був у родині лад, здобутки та розвиток, потрібен мудрий керівник.
Нам, студентам та працівникам, пощастило. Адже, на чолі нашого коледжу стоїть
далекоглядний керівник, невтомний, самовідданий трудівник, талановитий
педагог, прогресивний науковець, кандидат педагогічних наук, доцент, заслужений
працівник освіти України, Петро Микитович Бойчук.

Вам слово, шановний Петре Микитовичу!

Артем:

Грамоти

Артем:

Благослови нас, днино благовісна!
У праці, у навчанні, день при дні.
Наснаги й сили хай додасть нам пісня
Що в спадок нам прийшла із давнини.

Каріна:

І про шляхи круті, про міць орлину
Веселу вдачу, стежку край воріт
Про милий край, про рідну Україну,
Про нашу душу й невмирущий рід.

Артем:

На честь Луцького педагогічного коледжу та всіх, кого єднає в одну родину
його славна історія, розпочинаємо святковий концерт!

КОНЦЕРТ

2. «Іспанське балеро»

Яка краса усе в акорди перелить,
З високих дум і почуттів мелодію творить!
Нести любов, будити гнів, вершити чудеса...
О віщий спів, натхненний спів! Яка звучить краса!

3. Ансамбль скрипалів (ф-но)

Заграла скрипка трепетно, безмежно,
Мелодія чудова лине ввись.
Смичок торкає струни обережно,
До серця дивні звуки полились.

4. «На острові чекання»

Любов – це дар. І Бог сам вибирає
Хто заслужив оце відчути диво.
і той, хто у житті кохає,
Той назавжди лишається щасливим.

5. Ансамбль бандуристів «Країна мрій»

О, музико, звучала ти натхненно,
Тобою озивалися віки.
Брини й сьогодні – чисто і знаменно
Із витоків прадавньої ріки.

6. «На вигоні» укр.народна пісня

Птахи співають у гаях,
Дзвенить у полі колос –
То пісня сонячна твоя,
Твій, Україно, голос.

7.Ансамбль сопілкарів «Чарівник» пісня „ Тиха ніч»

Починає на сході світати.
Скоро, скоро народиться день.
І взялася сопілка співати
Веселкових зимових пісень.

8. «Троїсті музики» Українська народна пісня

Душа українська співає й радіє,
І так жартувати ніхто більш не вміє.
Під пісню веселу українці танцюють:
Дівчата сміються, а хлопці жартують!

9. «Колорит» танець «Латина»

Величчя музики, вершись!
Палай, святкуй, здіймайся й падай!

До серця пригортайся радо,
Усіх нас підіймай увись!

10. «Українська жартівлива» ансамбль викладачів

Україна моя зустрічає світанок,
У промінні яснім усміхається день.
Барви рідного краю – як цвіт вишиванок,
Їх оспівують щиро словами пісень.

11. «Каприз» колядка «Небо і земля»

Лягає Луцьку на плечі
І воскреса надія на дива.
Ми живемо із вірою в Свят-вечір,
В передчутті Христового Різдва.

12. Дует викладачів „Quizas,...“

Допоки музика звучить,
Несуть нас крила лебедині
Душа немов у Всесвіт лине,
Допоки музика звучить.

13. Оркестр народних інструментів «Віртуоз мікс»

Линь, пісне, в світ, зринай в блакить.
Життя – така прекрасна мить.
У безконечності віків
Лунає хай бентежний спів.

14. Вокальний ансамбль викладачів «SometimesIfeel»

Поклади мої вірші на музику.
Кожне слово нотою пройми...
У мелодіях – сумних і радісних
Все, що мені рідне – забринить.

15. Ірландська полька

Мелодія птахом злітає
Серця молоді окриля
І юність щасливого краю
У дружньому танці окриля.

16. «Зима на Україні»

Ось зима вже за вікном
Чуєш? Казка йде до тебе,
Віє щастям і теплом
Нам дарунок йде із неба.

17. Пісня «Сипле сніг»

Хай казку принесе на крилах вечір
І казка щоб затрималась на вік,
І під ялинку щоб чарівні речі
Приніс вам щедрий дядько Новий рік!

(ведучі перед хором)

Каріна:

Досягнувши поважного віку,
Рідний коледж наш дивиться в вись
Світ, де вчаться іти за покликанням
Від досягнень малих до великого,
Світ, де мрія і праця злились.

Артем:

Хай же доля лишається щирою,
Хай нове покоління зросте.
Скільки б літ не летіло до вирію,
Хай новими засвітиться мріями
Кожен Богом дарований день.

«Ода Коледжу»

(Ведучі перед хором стоять)

Каріна: Хай славиться добрими ділами наша «альма-матер» - Луцький педагогічний коледж!

Артем: Нехай у її стінах завжди панує дух ученості, злагоди, інтелігентності!

Каріна: Високо несімо честь нашого рідного навчального закладу!

Артем: Нехай живе і процвітає Луцький педагогічний коледж на многії та благії літа!

«Многії літа» (хор)

Феєрверк

Горобець Т. В.,

кандидат пед. наук, викладач фортепіано,

Мазурок І. В.,

викладач фортепіано

МУЗИЧНІ ЗАНЯТТЯ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ. ВИДИ МУЗИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

**Лекція-концертна допомогу студентам-практикантам
відділення «Музичне виховання»**

Показ слайду №1

Ведуча:Розпочинаємо лекцію концерт. *Музичні заняття* є основною формою навчання в закладах дошкільної освіти. Їх побудова ґрунтується на загальних завданнях музичного виховання, викладених в програмі.

Як правило, музичні заняття складаються з **трьох компонентів**:

I. Ввідна частина.Музично-ритмічні вправи. Мета – настроїти дитину на заняття і розвивати навички основних і танцювальних рухів, які будуть використані в танцях, хороводах.

II. Основна частина.Слухання музики. Мета – навчити дитину вслухуватися в звучання мелодії та акомпанементу, що створюють художньо-музичний образ, емоційно на нього реагувати.

Підспівування і спів. Мета – розвивати вокальні завдатки дитини, вчити чисто та без напруги в голосі інтонувати мелодію, а також починати і закінчувати спів разом з вихователем.

Музично-дидактичні ігри, спрямовані на знайомство з дитячими музичними інструментами, розвиток пам'яті і уяви, музично-сенсорних здібностей.

III. Завершальна частина.Гра або танець. Мета – доставити емоційну насолоду та радість дитині, формувати інтерес до музичних занять.

Існують такі **види музичних занять, як**: типові, тематичні, домінантні, комплексні і інтегровані.

На заняттях використовуються колективні та індивідуальні, наочні та ігрові методи навчання, здійснюється індивідуально-диференційований підхід з урахуванням можливостей і особливостей кожної дитини.

Отже, вибір методичних прийомів при роботі над різними видами музичної діяльності дітей дошкільного віку залежить не лише від етапу розучування твору, але і від їх фізично-психологічних особливостей (дітей різних вікових груп).

На занятті необхідно у чіткій послідовності забезпечити взаємодію усіх видів музичної діяльності.

Пріоритетними *завданнями* музичних занять у першій молодшій (від 2 до 3,5 років) та другій молодшій (від 3,5 до 4 років) групах є розвиток уміння вслухуватися в музику, запам'ятовувати і емоційно реагувати на неї, зв'язувати рухи з музикою в музично-ритмічних рухах. Музичні заняття проводяться двічі в тиждень, *тривають 15 хвилин*. Дана форма навчання в закладах дошкільної освіти містить такі види музичної діяльності, як: *слухання, спів, музично-ритмічна і ігрова діяльність*.

У середній групі (від 4 до 5 років) діти вже мають достатній музичний досвід, завдяки якому починають активно включатися в різні види музичної діяльності: слухання, спів, музично-ритмічні рухи, гра на дитячих музичних інструментах і творчість. Перед дошкільнятами цієї групи ставлять складніші завдання, які вимагають зосередженості і усвідомленості дій, хоча до якоїсь міри зберігається ігровий і розважальний характер навчання. Дітям вже надається можливість самостійно шукати виразні засоби передачі художнього образу. *Заняття у середній групі проводяться двічі в тиждень по 20 хвилин*.

Діти старшої групи (від 5 до 6 років) з великим інтересом відносяться до занять. У кожної дитини є свій улюблений вид діяльності, їх інтереси вже носять стійкий характер. Основна увага приділяється формуванню уміння сприймати і

порівнювати різні музичні твори, подальшому розвитку музичних здібностей. Зміст занять ускладнюється: розширюється репертуар і зростають вимоги до якості виконання завдань. *Тривалість занять складає 25 хвилин.* Виділяються наступні розділи: *слухання музики, виконання (пісні, рухи, гра на дитячих музичних інструментах), творча діяльність.*

Показ слайду № 2

Музично-ритмічні рухи

Ведуча: До музично-ритмічних рухів відносяться рух дітей під марш, ігри, танці. Під час даного виду музичної діяльності використовуються такі жанри, як марші, вальси, польки.

У молодшій групі педагог звертає увагу дітей на те, що починати рухатися потрібно з початком звучання музики, а закінчувати – з її закінченням; навчає виразно виконувати рухи, відчувати контрастність звучання музики і відповідно до неї міняти рухи. Після того, як діти засвоять рухи танцю, зміст і дії в грі, їм надається самостійність (дорослий надає допомогу тільки тим, хто її потребує).

У даній групі заняття музично-ритмічними рухами спрямовані на розвиток почуття ритму, музичних здібностей, емоційної реакції на музику. Дитина цього віку вже здатна звертати увагу на узгодженість рухів рук і ніг під час ходьби, бігу, танцю.

Під час розучування музично-ритмічних рухів у першій та другій молодших групах музичний керівник використовує різні методичні прийоми:

1. Виразне виконання музики.
2. Наочний показ окремих танцювальних рухів.
3. Пояснення того, як слід виконувати ритмічну вправу.
4. Показ рухів дітьми або вихователем.
5. Використання образних порівнянь (йдемо як солдати, стрибаємо як зайчики, літаємо як пташки), які допомагають дітям передавати характер руху.

На заняттях і під час святкових заходів не слід використовувати аудіо записи (бажано танцювати під «живу» музику).

До кінця року діти молодших груп вже розрізняють голосне і тихе звучання музики; емоційно реагують на її різнохарактерний виклад (веселий, сумний).

Ведуча: А зараз послухайте «Марш» Юрія Щуровського у виконанні *Рендзяк Валентини.*

Показ слайду № 3

Ведуча: Пропонуємо подивитися фрагмент музичного заняття в ЗДО №25 «Малютко». Послухайте «Єгерський марш» Карла Ружека у виконанні *Пугач Тетяни.*

Показ слайду № 4

Ведуча: *Марш* (італ. *marcia*, фр. *marche*, дослівно – ходіння, рух) – музичний жанр, мелодія, що має енергійний, чіткий ритм і такт, призначений для супроводження пересування людей в чіткому, синхронному темпі. Марш, як правило, витриманий в розмірах 2/4, 4/4 і 6/8. Його відрізняють характерні ритмічні малюнки, які походять від барабанного бою і фанфарних сигналів. Для маршу характерні гострі пунктирні ритми, синкопи, контрасти уривчастого і

плавного руху. В маршовій мелодиці широко застосовуються рухи по звуках тризвуку («фанфарні» інтонації), яскраві скачки (від V до I ступені ладу).

Ведуча: А зараз послухайте «Ой у лузі червона калина» музика Михайла Гайворонського, слова Степана Чарнецького у виконанні *Самориги Мирослави*.

Показ слайду № 5

Ведуча: Пропонуємо послухати «Марш» Лонгшамп-Дружкевичова у виконанні Горяїнової Ольги

Показ слайду № 6

Ведуча: Діти середньої групи вже можуть проявляти самостійність при виконанні танців, ігор і вправ: починати рухи після вступу, міняти їх залежно від форми, динаміки (голосно – тихо), регістра (високий – низький); виконувати рухи погоджено, дотримуючи заданий темп; передавати ігрові і танцювальні художні образи; рухатися по колу.

На заняттях даної групи активно використовуються ігрові методи і прийоми, які допомагають звернути увагу дитини на характер музики, добитися виразнішого і емоційнішого виконання. Використання яскравої атрибутики (кульок, квітів, віночків, стрічок, хусточок і т.п.) сприяє підвищенню якості руху, доповнює емоційний настрій.

Навчаючи музично-ритмічним рухам, слід здійснювати індивідуально-диференційований підхід до дітей. Це дозволяє враховувати можливості кожної дитини і надавати допомогу слабким і соромливим.

Послухайте «Польку» Михайла Адамова у виконанні Турич Юлії.

Показ кліпу на слайді № 7

Ведуча: Навчання ритміці в старшій групі спрямоване на розвиток музичного сприйняття, прагнення рухатися відповідно до характеру музики, форми твору; формування любові до танцювальних і ритмічних рухів (навчання умінню рухатися легко і пластично, отримуючи від цього задоволення).

Заняття традиційно містять вправи для засвоєння: елементів рухів танцю, гімнастики, бігу, кроку, підскоків, ігор, хороводів, танців, танцювальної та ігрової творчості. В процесі розучування вправ слід стежити за поставою, координацією рухів рук і ніг, взаємозв'язком рухів з музикою, пластичністю, чіткістю і легкістю рухів.

При виборі *методичних прийомів* слід орієнтуватися на можливості дітей і на особливості кожного твору.

Для активізації творчих проявів в програму включено інсценування пісень, ігор, хороводів, яке вимагає від дитини уміння виразно рухатися, танцювати, зображувати дії героя (зайчєня, котика і т. д.). Участь в інсценуваннях дозволяє дітям легко включатися в образний простір твору і сприяє прояву ними творчості. В цілях його розвитку використовуються творчі завдання, які сприяють продумуванню комбінацій танцювальних рухів (зображуй хитру лисицю, сердитого вовка, страшного ведмеда і т. п.).

Ведуча: Полька є швидким, живим середньоевропейським танцем, а також жанром танцювальної музики. Цей жанр виник в середині 19 століття в Богемії, і з того часу став популярним народним танцем. Полька — це чеський народний

танець. Адже назва танцю походить від слова «кулька», «полька», що по-чеськи означає половинка. Музичний розмір польки – 2/4, тобто половина. Танцюють його на півкроку.

Пропонуємо послухати українську польку «Жартівниця» у виконанні Самориги Мирослави.

Показ слайду № 8

Ведуча: Послухайте «Угорську народна польку» у виконанні Даукуліс Олени.

Показ слайду та кліпу № 9

Ведуча: Пропонуємо вашій увазі «Польку» Миколи Глінки у виконанні Островик Ольги.

Показ слайду № 10

Ведуча: Пропонуємо вашій увазі «Польку» Самуїла Майкапара у виконанні Костючик Світлани

Показ слайду № 11

Ведуча: Вальс виник на рубежі 18 та 19 століть. Його прародичами називають австрійський народний танець *лендлер* і провансальський танець *вольта*. Обидва танці – парні і танцювались під музику в розмірі $\frac{3}{4}$. Вольт, змішавшись з лендлером, отримав новий характер – широкі, ковзаючі і плавні рухи та отримав нову назву – вальс (від німецького слова *walzen* – крутитись).

Ведуча: Послухайте «Маленький вальс» Скорульського у виконанні Островик Ольги.

Показ слайду № 12

Ведуча: Пропонуємо вашій увазі «Дитячий вальс» Петра Чайковського у виконанні Портянко Анастасії.

Показ слайду № 13

Сприйняття музики

Показ слайду № 14

Ведуча: Студент-практикант, розвиваючи інтерес до музики **дітей 1 молодшої групи**, перед кожним виконанням твору повинен:

- розповідати про те, що він виконуватиме, про що говориться в творі;
- створювати невимушену обстановку під час слухання;
- привчати дітей до того, що кожен музичний твір має назву і характерне звучання.

Ефективність сприйняття музичного твору (пісні, інструментального) та формування інтересу до сприйняття музики і стійкої уваги, залежать від:

- якісного виконання музичного твору;
- вмілого застосування наочного матеріалу (іграшок, малюнків, ілюстрацій, репродукцій і т. д.) та заохочення малят щодо самостійного його підбору;
- якісного проведення бесід, що відповідають психолого-фізіологічним можливостям дітей дошкільного віку даної групи;
- вдалого показу рухів та дій, характерних для жанру та образу обраного твору;
- застосування рядків із поетичних творів;
- використання співставлення різних музичних інструментів;

— якщо це пісня – розкриття змісту словесного тексту.

— вміння поставити посильні і здійснимі завдання перед дітьми.

У першій половині року діти краще сприймають вокальні твори завдяки тому, що в них поєднуються і яскрава музична основа художнього образу, і художнє слово.

Дуже дієвим є *метод контрастних зіставлень*, який дозволяє використовувати твори з однією назвою, але що створюють різні художні образи; одного жанру і різних жанрів, що поєднують спів і інструментальний супровід.

Особливим видом слухання музики є *оповідання з музичними ілюстраціями*. Методика проведення такого виду слухання припускає, як правило, роботу зі знайомими творами, але іноді можна включати і нові, але не більш одного-двох.

Студент-практикант спочатку надає словесний опис образу, а потім демонструє музичний твір, обов'язково включаючи завдання на активізацію музичної пам'яті, уяви і музичної творчості. Цей вид слухання музики проводиться як розвага або на початку заняття, коли дитина ще не стомлена і яскраво сприймає те, що відбувається.

Ведуча: Пропонуємо подивитися фрагмент процесу слухання музики на музичному занятті

Показ кліну на слайді № 14

Ведуча: Дошкільнят 2 молодшої групи слід залучати до порівняння музичних творів спочатку з різко контрастним характером, потім – з менш яскраво вираженим. При цьому необхідно підказувати відповідні епітети для їх характеристики.

Перше прослуховування – це знайомство з твором і його естетичне сприйняття в цілому. Друге і третє – це сприйняття музичного твору з детальнішим обговоренням характеру і змісту, виконання найбільш яскравих фрагментів. На наступних заняттях діти, як правило, вже впізнають твір по вступу і окремим фрагментам.

Діти середньої групи виявляють значно більшу цікавість до інструментальної музики. Вони розрізняють не лише характер твору, але і його жанр (танець, марш, пісня), починають висловлювати своє відношення до нього.

В цей час слід широко використовувати музично-дидактичні ігри. Методика їх розучування має свою специфіку: спочатку діти слухають твір, звертаючи увагу на виразні засоби; потім запам'ятовують мелодію, під яку діятимуть; на останньому етапі за допомогою вихователя включаються в гру і потім грають самостійно.

Ведуча: Послухайте «Колискову» Якова Степового у виконанні Ольги Островик.

Показ слайду № 15

Ведуча: Самуїл Майкапар «Роздум» виконує Ляшко Софія.

Показ слайду № 16

Ведуча: У старшій групі слухання музики рекомендовано вести по трьох пізнавальних напрямках:

1. Знайомство з жанрами, характером музики: дітям пропонують слухати твори контрастного характеру, що допомагає їм зрозуміти різноманітність почуттів, виражених у музиці.

2. Знайомство з особливостями твору: дітей учать розуміти, що музика завжди передає і виражає почуття, настрій, переживання людини. Педагог і діти спільно прагнуть розповісти про сенс твору.

3. Знайомство з засобами музичної виразності, основними і супутніми художніми засобами, які допомагають дитині усвідомити і сприйняти твір в цілому.

Цілісне сприйняття твору залишається одним з основних методів роботи: це дає педагогові можливість учить дітей диференційованому сприйняттю музики, тобто показувати, як поступово розвивається музично-художній образ і яким його бачив і відчував композитор в процесі творчості.

Ведуча: Цилькер «Гномики». Виконує Маркусь Людмила.

Показ слайду № 17

Підспівування і спів.

Показ слайду № 18 та кліпу розучування пісні «Жабки» студенткою Турич Юлією.

Ведуча: Будучи яскравою і образною формою музичної діяльності, спів сприяє поглибленню представлень дітей про навколишню дійсність. Це найбільш доступний для дітей вид музичної діяльності, що розвиває уміння сприймати музику, а також музичні здібності в цілому.

Пісні для дітей **першої молодшої групи** мають бути:

- цікавими за змістом;
- простими по побудові мелодії;
- легкими по вимові тексту;
- з короткими фразами, що повторюються.

Етапи вивчення пісні:

- виразний показ у виконанні студента-практиканта (музичного керівника);
- розучування тексту пісні;
- підспівування усієї пісні до кінця незважаючи на помилки;
- досягнення дружнього співу по фрагментах;
- вивчення мелодії з дітьми без супроводу.

При розучуванні пісні використовуються різні *методичні прийоми*: пояснення, показ, гра, заохочення похвалою і т. д.

Ведуча: Подивимось фрагмент вивчення пісні студенткою Турич Юлією «Осінь» автора слів та мелодії Юрія Михайленка з малятами садочка №25.

Показ слайду та кліпу № 19

Ведуча: Послухайте пісню «Метелиця» музика О.Зозулі, слова ? Ярмоша у виконанні Жовнірука Андрія.

Ведуча: Отже, *перший етап* розучування пісні включає вступне слово педагога, художній показ, бесіду і повторний показ.

Другий етап — власне розучування. Він починається зі співу разом з педагогом. Спочатку краще заспівати пісню один-два рази від початку до кінця без

інструментальної підтримки. Потім починається розучування мелодії по фразам. Темп виконання фраз повинен забезпечувати нормальне співацьке дихання.

На *третьому етапі* йде робота над виразністю співу, і перед педагогом стоїть завдання активізувати дітей. Для цього використовується спів усією групою, індивідуально і по підгрупах у супроводі фортепіано або без нього.

Ведуча: Музика Володимира Верменича, слова Миколи Сингаївського «Вишиванка». Виконує Портянко Анастасія.

Показ слайду № 20

У другій молодшій групі дитина вже намагається співати природним голосом, без напруги, правильно передавати мелодію в діапазоні мі - сі.

Етапи вивчення пісні:

— виразний показ пісні;

— уточнення характеру та змісту пісні (вказівки педагога). Вказівки можуть бути образні (звернені до дитячого мислення, емоцій) і прямі (спрямовані на розуміння дітьми вимог педагога);

— розспіви;

— розучування тексту пісні;

Розспіви використовуються з метою вироблення вокальних навичок (умінь чистого інтонування, взяття дихання) та дикційно-артикуляційного розвитку дошкільнят.

Ведуча: Подивимося фрагмент вивчення з малятами садочка №25 студенткою Турич Юлією пісні «Дід Мороз» (слова Тетяни Волгіної, музика Аркадія Філіпенка).

Показ слайду та кліпу № 21

Ведуча: Пропонуємо подивитися фрагмент виконання пісні «Усміхнулось сонечко» слова і музика Валентини Синяєвої у виконанні дошкільнят. Акомпанує Олена Ярмолук.

Показ слайду № 22 та кліпу

Ведуча: У молодшій групі застосовується комплекс *методичних прийомів*, які доповнюють один одного: підкреслено чіткий початок виконання пісні; дотримання ритму співу; виділення важких для вимови слів та інтонаційних зворотів; чітке виконання кінців музичних фраз і т. д.

Вивчається пісня сидячи (діти сидять прямо на стільці, притулившись до спинки; не нахиляючи корпус і голову вперед). Стоячи діти співають вже вивчені пісні.

Пропонуємо послухати у виконанні дошкільнят молодшої групи закладу дошкільної освіти №6 пісню «У вікна сонечко співає». Слова і музика Валентини Синяєвої. Акомпанує Олена Ярмолук.

Показ слайду № 23 та кліпу

Ведуча: Для того, щоб розвивати дитячий голос, *репертуар* повинен відповідати наступним вимогам: ясність будови ладу мелодії; доступність тексту віку дітей, відповідність мелодії їх голосовим можливостям. При цьому не потрібно квапитися з розширенням діапазону пісенного репертуару.

Ведуча: Послухаємо пісню «Калачі» Аркадія Філіпенка і Ігоря Демченка. Виконує Саморига Мирослава.

Показ слайду № 24

Ведуча: Діти середньої групи вже можуть співати виразно, брати дихання між фразами, вимовляти слова правильно і ясно; співати погоджено, починати і закінчувати разом, чисто співати мелодію.

У цьому віці голосовий діапазон дітей сягає сексти (від «до» до «ля» першої октави).

Необхідно розвивати дитячу пісенну творчість за допомогою завдань: «Заспівай власну колискову», «Доспівай пісеньку», «Поклич подругу або друга», «Питання і відповіді» і тому подібне.

Діти старшої групи, які мають музичний слух і голос, вже можуть співати, чисто інтонуючи мелодію. Першоосновою вокального виховання є наслідувальний спів, тому дитині треба показувати хороші зразки співу, продовжувати учить слухати, повторювати почуте; порівнювати свій спів з оригіналом і виправляти недоліки.

Спів студента-практиканта повинен відповідати високим вимогам з точки зору вокальної техніки, чистоти інтонації, виразності, образності. Кожен вокальний зразок звучить багаторазово і в різноманітних варіантах, тобто в різній тональності, різних темпах, у виконанні педагога і добре співаючих дітей.

Вокальний зразок може звучати в двох варіантах: з музичною підтримкою (із супроводом або підспівуванням) або без нього. Постійне виконання пісні з супроводом заважає розвитку слуху дітей. Музична підтримка повинна звучати, не заглушаючи співу самої дитини.

Особлива увага приділяється роботі над співацьким диханням, яке має бути спокійним, безшумним, регулюватися музичними фразами, не розриваючи слова.

З метою вироблення дихання слід використовувати ігрові вправи: понюхай квіточку; зроби видих, як би задувши свічку; хто довше гуде.

Найбільш природний діапазон для дітей старшого віку сягає квінти («ре» – «сі» першої октави).

Ведуча: *Перший етап* розучування пісні включає вступне слово педагога, художній показ, бесіду і повторний показ. Цей етап завершується колективним виконанням пісні.

Другий етап – власне розучування. Він починається із співу разом з педагогом. Спочатку краще заспівати пісню один-два рази від початку до кінця без фортепіанної підтримки. Потім починається розучування мелодії по фразах. Темп виконання фраз повинен забезпечувати нормальне співацьке дихання.

При розучуванні добре використовувати наступні прийоми: педагог доручає дітям виконання однієї фрази, а сам співає усю пісню; розподіл окремих фраз між декількома виконавцями.

На *третьому етапі* йде робота над виразністю співу, і перед педагогом стоїть завдання активізувати дітей. Для цього використовується спів усією групою, індивідуально і по підгрупах у супроводі фортепіано або без нього.

Ігрові вправи та музично-дидактичні ігри

Показ слайду № 25

Ведуча: Діти першої молодшої групи, граючи, із задоволенням виконують ролі птахів, тварин, передаючи особливості їх звичок.

Для розширення сюжету гри слід використовувати *музичний супровід*. Дошкільнята, вслуховуючись в музику, в цьому віці при допомозі дорослого здатні передавати особливості її характеру. Перед проведенням гри з метою уточнення її змісту використовується музично-руховий показ дій. Передавати художній образ дітей навчають поступово. Якщо у них щось не виходить, можна відпрацьовувати ці моменти за допомогою спеціальних тематичних вправ.

Новими для дітей є побудова в коло і рух по ньому. Навички, необхідні для цього, будуть сформовані згодом. Поки ж йдеться про те, що дітей починають привчати робити таку побудову.

Ведуча: Подивіться фрагмент гри «Нам пора». Працює Турич Юлія.

Показ слайду № 26 та кліпу

Ведуча: Передавати художній образ дітей навчають поступово. Новими для дітей є побудова в коло і рух по ньому. Представляємо вашій увазі фрагмент розучування рухів гри з дошкільнятами студенткою Намясенко Анастасією.

Показ слайду № 27 та кліпу

Ведуча: У другій молодшій групі ігри ширше, ніж раніше, використовуються з метою розвитку музичного слуху і сенсорних здібностей. Студент-практикант знайомить і розучує гру з дітьми, а потім вихователь досконало вивчає її з дошкільнятами. На останньому етапі діти вже можуть грати самостійно, проявляючи ініціативу, а дорослий сприяє тому, щоб гра увійшла до їх повсякденного життя.

Ведуча: Представляємо вашій увазі фрагмент гри «Годинник» дошкільнят з практиканткою Турич Юлією.

Показ слайду № 28 та кліпу

Ведуча: *Музично-дидактичні* ігри сприяють розвитку сенсорних здібностей дітей середньої групи, стимулюють їх на прослуховування твору, пізнавання, порівняння або виділення виразних музичних засобів (висота звучання, тембр, динаміка, ритм). В середньому за рік розучується 10-12 ігор, при цьому кожна з них розучується як на заняттях, так і поза заняттями. Після того, як гра вивчена дошкільнятами, вона переноситься в самостійну музичну діяльність дітей.

Подивіться фрагмент проведення гри студенткою-практиканткою Намясенко Анастасією «Мамусіні помічники». *Показ слайду № 29 та кліпу*

Ведуча: *Дидактична гра* в старшій групі спрямована на розвиток навичок сприймати і відтворювати висоту, силу, тембр і рух музичних звуків. Розучування гри відбувається на заняттях, потім діти грають в неї разом з дорослим або один з одним («Упізнай пісню по вступу», «Скільки нас співає?», «Дзвінки дзвіночки»). Подивіться фрагмент проведення гри студенткою-практиканткою Намясенко Анастасією «Великі ноги».

Показ слайду № 30 та кліпу

Ведуча: Передавати художній образ дітей навчають поступово. Якщо у них щось не виходить, можна відпрацьовувати ці моменти за допомогою спеціальних тематичних вправ. На останньому етапі вивчення гри діти вже можуть грати самостійно, проявляючи ініціативу, а дорослий сприяє тому, щоб гра увійшла до їх повсякденного життя. Сьогодні ви мали можливість ознайомитися з роботою над

усіма видами музичної діяльності під час проведення музичного заняття у закладах дошкільної освіти. Але існують й інші методики розвитку дітей дошкільного віку.

Ведуча: Дякуємо за увагу. На цьому лекцію-концерт закінчено. До нових зустрічей.

Денисенко Н. Г.,
кандидат педагогічних наук, доцент
завідувач заочного відділення,
Найт Н. Ф.,
магістр філології, аспірант Східноєвропейського національного
університету ім. Лесі Українки, методист заочного відділення

СЦЕНАРІЙ ВИПУСКНОГО 2018 (ЗАОЧНЕ ВІДДІЛЕННЯ, ПОЧАТКОВА ОСВІТА, ДОШКІЛЬНА ОСВІТА)

*У Луцьку літо...
Справжнє тепле літо...
У зелені втопилися сади,
Рясніють всюди різнобарвні квіти,
Аж серце завмирає від краси.*

*У Луцьку літо
Веселкове літо...
В якому стільки щастя водночас.
Здійснилась ваша заповітна мрія,
Світ професійний кличе в далеч вас!*

*У Луцьку літо ...
Наше щедре літо...
Це особливий неповторний час,
І в день цей сонце, небо, квіти
Для вас танцюють неповторний вальс.*

ВАЛЬС, фанфари

В.1. Дорогі друзі! Найтепліші, найщиріші вітання педагогам, гостям, людям з палким серцем, ласкавою усмішкою, мудрістю і щирістю.

В.2. Ми зібралися сьогодні з нагоди особливого свята, свята, якого немає в жодному календарі. На ньому зустрічаються печаль розлуки і світлі надії, сум розставання з одногрупниками і радість зустрічі з майбутнім.

В.1. Сьогодні прощаються з рідним коледжем 119 студентів спеціальностей «Початкова» та «Дошкільна освіта» заочної форми навчання.

В.2. Ви стали справжніми педагогами – фанатами своєї справи, які зможуть захопити інших своїми інноваційними ідеями.

В.1. Свідченням вашої професійної зрілості, готовності працювати на благо Батьківщини – омріяні дипломи бакалаврів.

В.2. Урочистості з нагоди вручення дипломів випускникам заочного відділення Луцького педагогічного коледжу 2018 оголошуються відкритими!

Звучить гімн України

В.1. Сьогодні, коли настав час підведення підсумків та старту для підкорення нових висот, особливо вагомим є слово людини, яка успішно впроваджує нові освітні реформи, добре знає шляхи становлення компетентного фахівця для «Нової української школи», цілеспрямовано формує сучасну генерацію педагогічних кадрів Волині, людини, завдяки якій впевнено крокує вперед Луцький педагогічний коледж.

В.2. До слова запрошуємо кандидата педагогічних наук, доцента, Заслуженого працівника освіти України, нашого шановного директора – Петра Микитовича Бойчука.

Виступ директора. Випускники вручають квіти директорові.

В.1. Для привітання та вручення дипломів європейського зразка студентам спеціальності «Дошкільна освіта» запрошуємо голову державної екзаменаційної комісії, кандидата педагогічних наук, голову Волинської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки – Василя Григоровича Грановського.

В.2. Для зачитування наказу «Про завершення навчання» запрошуємо кандидата педагогічних наук, доцента, Заслуженого вчителя України, завідувача заочного відділення – Наталію Григорівну Денисенко, яка цього року випускає 119 своїх вихованців.

Наказ 1. Вручення дипломів (музика на фоні)

В.1. Для привітання та вручення дипломів студентам спеціальності «Початкова освіта» запрошуємо голову державної екзаменаційної комісії, доктора педагогічних наук, професора, декана факультету педагогічної освіти та соціальної роботи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки – Анну Володимирівну Лякішеву.

Наказ 2. Вручення дипломів (музика на фоні)

В.1. Для дипломованих випускників звучить музичне вітання.

(Анна Плечелюк «Букет моїх пісень»)

В.1. Усі ми родом з дитинства, але ми дуже швидко забуваємо цей чарівний світ. Вихователі та вчителі початкової школи – абсолютно особлива категорія людей, адже це не просто професії, це серця, віддані дітям.

В.2. Мудрість і молодість, креативність і потужна енергія, доброта і вимогливість – усе це про наших шановних випускників. Тож запрошуємо Вас до слова!

ДОШКІЛЬНЕ

Студент 1 дош

*Учитель у школі – читає та пише,
А що ж вихователь? Це ще важливіше,
Бо треба навчити читать, рахувати,
При цьому встигати слюзинки витирати,*

Студент 2 дош

*Штанці підтягати, шнурки зав'язати
Дівчаткам – волосся в хвості причесати,
Щоб той не кусався, а той не плювався,
Новенький додому втікати не збирався*

Студент 3 дош

*Бо ввечері прийдуть і мами, і тата,
Почнуть вихователя строго питати:
- А що це у нього? Синця не було?
І зникло в машини одне колесо,*

Студент 4 дош

*Футболка брудна, і хустинки немає
Чому це Миколка із ним не гуляє?
Чому у куточку стояв він сьогодні?
А може, синочку, ти дуже голодний?
Тебе не сварили? Водички давали?
А може спати тебе не поклали?*

Студент 5 дош

*В дитячій садочку таке ось буває...
А що ж вихователь? До всього зве, зникає,
Він діток своїх заспокоїть тактовно
Їм серце своє подарує жертовно.*

ПОЧАТКОВЕ

Студент 1 поч

*А вчителем не кожен може бути,
Не кожне серце вмєє говорити...
Учитель лише той, хто вмєє чути,
Окрилити, навчити і любити.*

Студент 2 поч

*Тендітну душу ласкою зігріти
І добротою ниву засівати,
Безмежно, щиро цілий світ любити
І дітям усього себе віддати.*

Студент 3 поч

*Ходім у світ дітей
Прислухаймось до них, —
І відгукнуться їх серця диханням.
Мов жайворонки в травах польових,
Озвуться до людей перед світанням.*

Студент 4 поч

*Ходім в дитячий день.
І залишімось там
На мить, на крок —
З дитинством наодинці.
І крила подаруймо дітлахам,
Нехай летять у світ, як ранні птиці.*

Студент 5 поч

*Ходім в дитячий вік.
І починаймо знов —
З порога, з букваря, з пелюстки цвіту.
Нехай святиться вчителя любов,
Що нас веде в життя. Веде по світу!*

Студент 1 дош Наші посмішки, наші найщиріші побажання, наші бурхливі оплески, наша безмежна вдячність і повага – Вам, шановні освітяни, дорогі наші наставники, улюблені наші педагоги!

Студент 1 Тим, хто пізнати добро допоміг,
Тим, хто відкрив для нас тайни доріг,

Студент 2 Тим, хто нам крила дарує щодня,
Тим, хто відкрив нам жагу пізнання

Студент 3 Тим, чия праця важка, непроста,
Тим, чиє слово добром пророста,

Студент 4 Тим, хто відкрив нам науки світання
Всім педагогам – найкращі вітання!

Студент 5 І ці прекрасні квіти!

Виходять випускники і дитина

Дитина
(під музичний супровід)

Ти – педагог, ти не забудь ніколи,
Що діти — це найбільше диво з див.
Твори дива, люби дітей безмежно,
До слова стався дуже обережно,

На стан душі дитячої зважай.
Крокуй упевнено в освітній світ широкий
Успішними хай будуть твої кроки
Адже подолано нелегкі крутосхили
Нехай тобі Господь дарує сили.

Випускник-поч 1

Посіємо ми вчительське насіння!
Любов і усмішку нестимем на урок!
Нас оминатимуть душі падіння...
Ми, вчителі, досягнем до зірок!

Випускник-дош 1

Ми душу обіцяємо віддати
Усю до крихти дітям, та без слів
Їх трепет і благання відчувати,
Любити їх, як матері синів!!!

Випускник-поч 1

Ми обіцяємо в цей день погідний,
Коли гойдає хвилювань ріка,
Нести ім'я «Учитель» – чесно й гідно –

РАЗОМ

І славу Вашого випускника!

Музичний номер (Дует)

В. 2.

Урочистості з нагоди вручення дипломів випускникам Луцького педагогічного коледжу заочної форми навчання оголошуються закритими.

Звучить Гімн України

**ЗБІРНИК СЦЕНАРІЇВ ВИХОВНИХ ЗАХОДІВ ВИКЛАДАЧІВ
ЛУЦЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ**

Редакційна колегія: Ковальчук І. В.,
Оксенчук Т. В.,
Бахомент С. П.

Коректор: Шуст Л. М.

Комп'ютерна верстка: Романчук Т. П.

Підписано до друку 23.02.2019. Папір офсетний.

Гарнітура Times New Roman.

Формат 60 x 84 1/16

Обл.-вид. арк. 19,1. Ум. друк. арк. 13,7.

Тираж 100 прим.

Друк ПП Іванюк В. П.

43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 65.

Свідоцтво Держкомінформу України

ВЛН № 31 від 04.02.2004 р.

Видавництво “Луцький педагогічний коледж”

43010 м. Луцьк, пр. Волі, 36. тел. 24-81-50

Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавничої справи

ВЛН № 44 від 06.11.2008

З-41 Збірник сценаріїв виховних заходів викладачів Луцького педагогічного коледжу (Випуск 11). – Луцьк : Луцький педагогічний коледж, 2019. – 144 с.

ISBN 978-966-361-788-6

Збірник містить 20 авторських розробок виховних заходів, проведених викладачами Луцького педагогічного коледжу. Добірка сценаріїв відрізняється тематичною різноманітністю та доступністю в практичній реалізації. Кожний сценарій – це зразок творчості педагога-практика, що допоможе кураторам груп у процесі виховання особистості майбутнього вчителя, формуванні його моральних якостей, розумових і творчих здібностей, згуртуванні студентського колективу.

Мета книги – допомогти кураторам студентських груп, вихователям в організації різноманітних виховних заходів, зробити змістовним та цікавим дозвілля студентів.

УДК 377.8.018
ББК 74.574.05